HAPO

PGOU

GETXO

GETXOKO HIRIA ANTOLATZEKO PLAN OROKORRAREN BERRIKUSPENA

7. FASEA. PLAN OROKORRAREN BEHIN BETIKO ONARPENA

UDALERRIARI BURUZKO DATU OROKORREN MEMORIA ETA PLANA ONARTZEKO PROZEDURA

2025-11-10EKO OSOKO BILKURA BEREZIAN BEHIN BETIKO ONARTUTAKO DOKUMENTUA,
BILKURA BEREAN ONARTUTAKO ERANSKINA SARTUTA, ETA KONTUAN HARTUTA
AURREKO PLANGINTZA EGIKARITZEKO EGINTZEK ERAGINDAKO ZUZENKETAK

2026ko MAIATZA

Getxo
bizi ezazu

1. KAPITULUA.- HIRIGINTZAKO INFORMAZIOA 5

1.- Sarrera 5

2.- Ingurune fisikoari buruzko informazioa 5

2.1.- Getxo udalerriaren deskribapen orokorra 5

2.2. Klima 5

2.3. Geologia, interes geologikoko guneak, geomorfologia, edafologia eta nekazaritza-ahalmena 5

2.4. Hidrogeologia 8

2.5. Hidrologia 9

2.6. Landaredia, erkidegoko intereseko habitatak eta flora mehatxatua 10

2.7. Fauna mehatxatua 10

2.8. Nabarmen bereziko gune naturalak 11

2.9. Ingurumeneko arazoak 11

2.10. Klima aldaketaren ondorio diren arrisku naturalak 12

3.- Hirigintza eta gizarteari buruzko informazioa 13

3.1.- Aurkezpena 13

3.2.- Kokapen geografikoa eta lurraldea 13

3.3.- Demografia 14

3.4.- Higiezinen parkearen ezaugarriak 20

3.5.- Lan merkatua, langileen prestakuntza, errenta-maila 25

3.7.- Komunikazio-azpiegiturak 41

4.- Instalazio-sareen analisia 45

4.1.- Udalak kudeatutako sareak 45

4.2.- Udalaz kanpo kudeatzen diren sareak 45

5.- Getxon eragina duen udalaz-gaindiko plangintza 47

5.1.- Behin betiko onartutako gidalerroak, lurralde planak eta arloko planak 47

5.2.- Tramitatzen ari diren gidalerroak, lurralde-planak eta arloko planak 50

5.3.- Beste sektore-eragin esanguratsu batzuk 51

5.4.- Udalerria antolatzerakoan eragina duen administrazio-legedia eta instrukzio tekniko eta sektoriala 51

5.5.- Hiri-garapenean eragina izan ditzaketen herri-lanak 53

5.6.- Atalaren laburpen orokorra eta diagnosia 53

6.- Indarrean dagoen plangintzaren analisi eta diagnosia 54

6.1.- Plangintza orokorraren bilakaera 54

6.2.- Indarrean dagoen Plan Orokorra eta bere aldaketak 54

6.3.- Jarduera ekonomikoetarako lurzoruaren analisia 54

6.4.- Bizitegirako lurzoruaren analisia 54

6.5.- Lurzoru urbanizaezinaren problematika 55

6.6.- Indarrean dagoen plangintzaren analisia herritarren parte-hartzeko gaiak jarraituz 56

6.7.- Indarrean dagoen katalogazioaren azterketa eta diagnostikoa, eta eraikinen eta monumentu-multzoen kokapena 62

6.8.- Programaren laburpen orokorra eta diagnosia 63

2. KAPITULUA.- PLANA GAUZATZEKO PROZEDURA 64

1.- Aldez-aurreko azterketak, aurre-aurrerakina eta hasierako-agiria 64
2.- Aurrerakina 64
3.- Irizpide eta helburu orokorrak onartzea 65
4.- Erreferentzi-agiria Planean idazteko era 65
5.- Dokumentuaren aurreko txostenak, hasierako onarpenerako 65
6.- HAPOren hasierako onarpeneko jendaurreko erakustaldia 66
7.- Txosten sektorialak hasierako onarpeneko fasean 67
8.- Behin-behineko onarpenerako egindako aldaketen laburpena 68
9. EAELAB eta IAE 69
10.- Behin betiko onarpena eta dokumentu integratua 70
11.- Erabilitako oinarriak 70

3. KAPITULUA.- AZTERTUTAKO HAUTABIDEAK ETA HAUTATZE-PROZEDURA 71
1.- Sarrera 71
2.- Aurrerakinean eztabaidatutako hautabideak 71
2.1.- Lantaldetik sortutako hautabideak 71
2.2.- Erredaktore-taldetik sortutako hautabideak 73
2.3.- Aurrerakinaren hautabideen analisia herritarren parte-hartzeko gaiak jarraituz 75
3.- Aztertutako hautabideak haztatzeko irizpideak 85
3.1.- Irizpide orientatzaile orokorrak 85
3.2.- Antolaketa irizpide kuantitatiboak: bizitegirako kuantifikazioa 86
3.3.- Antolaketa irizpide kuantitatiboak: jarduera ekonomikoetarako eskaintza 91
3.4.- Antolaketa irizpide kuantitatiboak: beste erabilera batzuk 91
3.5.- Antolaketa irizpide kualitatiboak: okupazio-eredua eta hautabideak 91
4.- Hautabideen analisi haztatuko prozedura eta hautaketa 94
4.1.- Bizitegi-ereduaren hautaketa 94
4.2.- Jarduera ekonomikoetako ereduaren hautaketa 96
4.3.- Ekipamendu-ereduaren hautaketa 97
4.4.- Plangintza-proposamenaren bateragarritasuna aldameneko udalerriekin 98

4. KAPITULUA.- HERRITARREN PARTE-HARTZE PROZEDURA 99
1.- Herritarren parte-hartzearen planifikazioa 99
1.1.- Parte-hartzearen egituraketa: hiritarren parte-hartzerako plana 99
1.2.- Parte-hartzea aurre-aurrerakin fasean 99
2.- Aurrerakinaren jendaurreko erakustaldia 99
2.1.- Aurrerakinaren eta bere dokumentu-osagarrien edukien jendaurreko erakustaldia 99
2.2.- Beste parte-hartze ekintza batzuk Aurrerakin fasean 99
3.- Aurkeztutako iradokizunen analisia eta erantzuna 100
3.1.- Jasotako iradokizunak 100
3.2.- Iradokizunen erantzunei buruzko txostena 100

4.- Genero-ikuspegiaren ebaluazioa. 100

5.- HAPOren hasierako onarpeneko faseko parte-hartzea..... 101

5.1.- Hasierako onarpena baino aurreko ekintzak..... 101

5.2.- Aurkezpeneko saio irekiak..... 101

5.3.- Erakustaldiak..... 101

5.4.- Hiritarren arretarako karpak..... 101

5.5.- Saioak hezkuntza-zentroetan..... 101

5.6.- Banakako elkarrizketak erredaktore-taldearekin..... 101

5.7.- Dokumentua hedatzeko bideak. 102

5.8.- Alegazioak..... 102

PLANOEN ZERRENDA..... 104

FASE HONEN KOKAPENA HAPOren TRAMITAZIO PROZEDURAREN BARRUAN (KOLORE BERDEZ NABARMENDUA)

1. FASEA:

AURRE-AURRERAKINA (HIRIGINTZA ETA INGURUMENEKO INFORMAZIOA)

2. FASEA:

AURRERAKINA

3. FASEA:

AURRERAKINAREN JENDAURREKO ERAKUSTALDIA

4. FASEA:

PLAN OROKORRA(HAPO) INGURUMEN AZTERLAN ESTRATEGIKOA (IEEaz)

5. FASEA:

HAPO eta IEEaz-en JENDAURREKO ERAKUSTALDIA

6. FASEA:

HAPOren BEHIN-BEHINEKO ONARPENA

7. FASEA:

HAPOren BEHIN BETIKO ONARPENA ETA INDARRALDIA

1. KAPITULUA.- HIRIGINTZAKO INFORMAZIOA.

1.- Sarrera.

Kapitulu honetan Getxoko udalerriari buruzko hainbat datu bildu eta eguneratzen dira. Horrekin zera lortu nahi da:

1. Udalerriko ingurumen-baldintza garrantzitsuenak aztertzea eta azpimarratzea.

2. Udalerriaren egungo hirigintza-egoeraren laburpena edo diagnostikoa egitea, bai eta lurralde-araudiarena ere, hala nola Ibaien eta Erreken Ertzak Antolatzeko Lurraldearen Arloko Plana (LAP), Nekazaritza eta Basogintzaren Lurraldearen Arloko Plana, Jarduera Ekonomikoen LAP, Trenbide Sarearen LAP, Bizkaiko Errepideen LAP, edo Bilbo Metropolitarraren Eremu Funtzionalaren Lurralde Plan Partziala (LPP).

3. Udalerriko hirigintza-, soziologia- eta ekonomia-informazioak aztertzea eta sintetizatzea, eta hainbat alderdiri buruzko ondorioak ateratzea, hala nola etxebizitzari, jarduera ekonomikoko espazioei edo ekipamenduei buruzkoak (kirolekoak, irakaskuntzakoak, osasunekoak, kulturalak, etab.).

2.- Ingurune fisikoari buruzko informazioa.

2.1.- Getxo udalerriaren deskribapen orokorra.

Getxo Bizkaiko kostaldean dago, Uribe Kostako eskualdean, Bilbo Metropolitarrean. Udalerriak 11,86 km²-ko azalera du eta 75.430 biztanle ditu (Eustat, 2023).

Itsasoaren mailatik 47 metroko altueran dago, eta iparraldean Sopelarekin egiten du muga, hegoaldean Erandiorekin, ekialdean Berango eta Leioarekin eta mendebaldean Abrarekin; itsasadarrean Portugaletekin muga egiten du. Ikuspegi geografikotik, udalerria Abrarako irteeran dago, ibilgu nagusiak, Gobela ibaiak, baldintzatuta, eta protagonismo handia du kostako lineak. Erliebea ez da oso gorabeheratsua.

Jarraian, ingurune fisikoaren diagnostikoari buruzko alderdi garrantzitsuenen laburpena jasotzen da. Xehetasun gehiagorako, planarekin batera doan Ingurumen Azterlan Estrategikoari lotzen gatzaizkio.

2.2. Klima.

Getxo EAEko isurialde atlantikoan dago, eta, oro har, klima mesotermikoa du ezaugarri, moderatua tenperaturei dagokienez, eta oso euritsua. Klima honetan, Ozeano Atlantikoak eragin nabarmena du. Ur ozeaniko epelekin kontaktuan egotean tenperatura moteldu zaien aire-masak kostaldera iristen dira eta gauaren eta egunaren arteko edo uda eta neguaren arteko gorabehera termikoak ez dira oso nabarmenak.

Prezipitazio metatua 967,1 l/m² ingurukoa da, eta prezipitazio maximoak urtarrilean eta azaroan izaten dira, 173 eguneko prezipitazioarekin urtean.

Tenperaturak batez beste 17-21°C artekoak dira udan, eta 8-12°C artekoak neguan; Galea lurmuturreko estazioan jasotako urteko batez besteko tenperatura 14,9 °C-koa da (Euskalmeten datuak, 2019).

2.3. Geologia, interes geologikoko guneak, geomorfologia, edafologia eta nekazaritza-ahalmena.

Eusko Jaurlaritzaren oinarri kartografikotik ateratako mapa geologikoaren arabera, Getxoko udalerrian honako unitate geologiko hauek nabarmentzen dira, haien adin geologikoaren arabera kronologikoki ordenatuta (parentesian mapa geologikoan adierazten den kodea erakusten da):

TERTZIARIOA (65 – 1,7 m.):

Oizko unitatearen "flysch" tertziarioa Bizkaiko inklinorioaren nukleoan azaleratzen da. Gipuzkoako kostaldeko katean agertzen diren materialetan ez bezala, batez ere siliziklastikoak, Sinklinoriokoek izaera

mistoa dute (detritikoa – Karbonatua). Bereizten diren litologiak honako hauek dira: kareharri hareatsuak eta tuparriak (19) eta itsaspeko lautadako "flysch" baten berezko litologiak; hareharri nagusiak lutitekin (080), hareharri horiz osatuak estratu indartsuetan eta marga finen tartekatze meheetan, eta horien artean erraz aurki daitezke kareharri kareharriak eta kareharri bereziak, kareharriak eta kareharriak.

GOI KRETAZEOA (95 – 65 m.):

Udalerriaren erdialdean eta hegoaldean daude material berrienak, Goi Kretazeokoak. Bilboko Antiklinorioaren ipar hegaleko Goi Kretazeoaren ezaugarria da karbonatatutako edo karbonatatuaren aurkako material-segida handia dagoela; bertan, oinarrizko harri bolkaniko eta bolkanoklastikoen gorputz batzuk tartekatzen dira.

- Maastrichtiense – Daniensearen kareharrizko eraketa: marjina beltz eta gris geruzatuez osatuta dago (058), eta bertan maiz agertzen dira Inoceramus sp. eta equinodermos; Margokalizak eta margak, grisak edo gorriak. Kareharriak (067), batez ere tonu gorrixkez (ardo gorria) osatutako tuparriak dituen zati berri bat agertzen da, margokaliza-mailekin txandakatzen direnak. Tokian-tokian, potentzia gutxiko kareharrizko mailak ere tartekatzen dira. Kareharri mikritikoak eta margokalizak edo marga gorri edo grisak (068) kareharriak eta margokalizak txandakatzen dira, ondo geruzatutako banku dezimetrikoetan.
- Flysch detritikoa: kareharri hareatsu edo limolitikoen eta margen (062) flyschoide alternantzia, tuparri multzo monotono gisa definitzen dena, edo kalkare-lutitak, eta flyschoide izaera duten kareharrizko hareharriak, potentzia aldakorreko geruzetan txandakatzen direnak, milimetro gutxi batzuetatik metro bateraino.

KUATERNARIOA (2-0 m):

Material kuaternarioak bat datoz berrienekin:

- Alubioien eta alubioi-kolubialen biltegiak (184). Ibar-hondoen betegarria osatzen dute, eta ezaugarri hauek dituzte: legar biribilduak, mota askotakoak, eta material fin ugari biltegiaren goialdean. Gobela ibaiaren eta haren ibaiadarren ertzetan daude.
- Kolubioetako deposituak (185). Batez ere mendi-mazelen eraispenez osatuta daude eta hainbat tamainatako ertz angelutsuez osatuta daude. Barinatxe-La Salvaje hondartzaren inguruan eta ekialdean agertzen dira.
- Estuarioko hareak, hondartzak eta dunak (189). Hondartza, depositu hareatsuez osatuta dago. Dunak ere hondartzetako haizebean eratu ohi diren depositu hareatsuak dira, eta hondartzakoa baino ale finagoko hareek osatzen dituzte. Iparraldean, Barinatxe-La Salvaje eta Aizkorri-Gorrondatxe hondartzetan ageri dira, Galea lurmuturrean, Galea lurmuturretik Arrigunagara doan kostaldean, Ereagan eta udalerriaren hegoaldean.
- Depositu antropogenikoak (191).

Mapa litologikoak (I-06.1 informazio-planoa) arrokak tipologiaren arabera sailkatzen ditu, haien adina kontuan hartu gabe. Horrela, Getxon unitate hauek bereizten ditu:

- Kareharri lizunak eta kalkarenitak. Ia udalerri osoan agertzen den litologiarik ugariena da.
- Azaleko andelak. Udalerriaren hegoaldean eta, neurri txikiagoan, iparraldean. Estuarioko hareak, hondartzak eta dunak.
- Hareharriak. Erdialdean eta iparraldean, gehienbat lutitekin.
- Margorokak, kareharrizko tuparriak eta kalkarenitak txandakatzea. Erdialdeko orban txikiak marga beltz eta gris geruzatuekin bat datoz.

Interes geologikoko lekuak: EAEko kartografia tematikotik abiatuta, Getxoko interes geologikoko eremuak eta puntuak identifikatu dira (I-06.1 informazio-planoa). Alde batetik, udalerriaren zati bat Barrika-La Galea Paleorrasaren barruan dago, EAEko Geodibertsitate Estrategiaren barnean dagoen Interes Geologikoko Lekua (GIL), baita Gorrondatxeko Eozenoa, Gorrondatxeko hondartza zementatua eta tunelboca, Galea lurmuturreko plegu sinklinala eta Galea-Tunelboca lurmuturreko Numulites ere.

Bestalde, beste 4 eremu eta interes geologikoko 10 puntu daude, eta horien ezaugarriak taula honetan daude jasota.

Kodea	Gunea	Interes maila	Interes mota	Balioa
0058	Rasa	Herrialde	Zientifiikoa-didaktikoa-dibulgati	Ertaina
0059	Corte acantilado de la Casta	Herrialde	Zientifiikoa-didaktikoa-dibulgati	Oso altua
0060	Eje del sinclinorio	Herrialde	Zientifiikoa-didaktikoa	Ertaina
0061	Playa actual	Herrialde	Zientifiikoa-didaktikoa-dibulgati	Oso altua
0062	Slumps	Tokikoa	Zientifiikoa-didaktikoa	Altua
0063	Fósiles	Tokikoa	Zientifiikoa-didaktikoa	Altua
0064	Estructuras sedimentarias	Tokikoa	Zientifiikoa-didaktikoa	Ertaina
0065	Corte	Herrialde	Zientifiikoa-didaktikoa	Ertaina
0066	Taffonis	Herrialde	Zientifiikoa-didaktikoa	Altua
0067	Nivel invertido	Tokikoa	Zientifiikoa-didaktikoa	Baxua
0068	Estructura dish	Tokikoa	Zientifiikoa-didaktikoa	Ertaina
0104	Dunas	Tokikoa	Zientifiikoa-didaktikoa	Ertaina
3014	Ría de Bilbao	Herrialde	Didaktikoa	Ertaina
LIG90	Paleorrasa de Barrika-La Galea	-	Geomorfologikoa	Oso altua
LIG49	Eoceno de Gorrondatxe (GSSP)	-	Estratografikoa, paleontologikoa	Oso altua-altua
LIG96	Playa cementada de Gorrondatxe y tunelboca	-	Geomorfologikoa, estratografikoa, paleontologikoa	Altua-ertaina Oso altua
LIG132	Numulites en Punta Galea-Tunelboca	-	Estratografikoa, paleontologikoa	Altua
LIG117	Pliegue sinclinal de Punta Galea	-	Tektonikoa/estrukturala, estratografikoa, paleontologikoa	Altua-ertaina

Getxon dauden interes geologikoko guneen eta guneen ezaugarri nagusiak

- Paleorrasa de Barrika-La Galea (LIG0090)

Azalera laua (arrasa) da, olatuen eraginez sortua, Kuaternarioan sortua eta itsas mailaren gainetik jasoa. Galea lurmuturretik (Getxo) Barrikaraino doa, 7,2 km-ko eta 1 km-ko zabalerako (gutxi gorabehera) bandan zehar. 100.000 eta 50.000 urte bitartekoa da, lurraldearen zati handi bat itsasoak estaltzen zuenean. Espazio honek interes geomorfologiko handia du.

- Gorrondatxeko Eozenoa (GSSP) (LIG0049)

Luteciense ko estratotipoa edo GSSP (Global Stratotype Section and Point) dago. Gorrondatxeko hondartzan azaleratzen diren materialek 5 milioi urte inguruko flysch sedimentazioa adierazten dute (50 eta 45 Ma artean). Material horiek itsas arro batean utzi ziren, 1.500 metro inguruko sakoneran. GSSPk Luteciensearen oinarrian duen tarte estratigrafikoaren ezaugarri nagusia ingurune pelagikoetan, kareharrietan eta tuparrietan metatutako harriak eta milimetro gutxi batzuetako lodierako turbidita batzuk txandakatzea da. Interes estratigrafiko oso altua eta paleontologiko altua du.

- Gorrondatxe hondartza zementatua eta tunelboca (LIG0096)

Punta Galeako itsaslabarren oinarrian, kolore iluneko zenbait metaketa sedimentario agertzen dira, beach-rock motakoak. Kaltzio karbonatoz zementatutako harri sedimentarioak dira, marearteko eremuan sortuak eta harea eta legar tamainako sedimentuen nahasketa aldakorra dutenak. Hondartza horretan, material hareatsu horiek apur bat zementatuta daude aragonitoz, azaleko itsas inguruneen eta ibar-itsasoen berezko prozesu diagenetikoaren ondorioz. Interes geomorfologikoa, estratigrafikoa eta petroliozkoa handia eta oso handia du.

- Numulitesak Punta Galean-Tunelboca (LIG0132)

Organismo zelulabakarrak dira, maskor kiribil bat dutenak, eta forma lentikular bikonbexoa dute, gutxi gorabehera zanpatua. Galea lurmuturrean azaleratzen den Bizkaiko inklinorioaren ardatzetik gertu, turbidito-

geruzen oinarrizko zatian daude nummulitidoak, eta Luteciense adinekoak dira. Hauek aloktoniaren adibide garbia dira, organismo hauek ez baitziren arroka sortu zen lekuan bizi, plataforma kontinentaletik arrastatuak baizik. Interes handia du, estratigrafikoa eta paleontologikoa.

- Punta Galeako tolestura sinklinala (LIG0117)

Oiz-Punta Galea sinklinala euskal-kantauriar arroaren egitura handiak Euskal Arkuaren eremuan markatzen dituzten elementu tektonikoetako bat da. Eskualdean ezagutzen diren hiru tolestura handienetako bat da. Angelutik hurbil dauden geometriako tolestura dekametriko eta hektometrikoak dira, eta albo luze eta zuzenak eta xarnela biribilduak dituzte. Makurtze horren adina eozena ondokoa da. Sinklinalaren nukleoan agertzen diren materialak ondo antzeman daitezke Galea lurmuturretik Asbiribiltza puntaraino. Luteciense Medioko (Eozeno) flysch kareduna da. Kalkarenita, tuparri eta kareharrien txandakatzea da, nummuliteak dituena, eta zentimetroko lodierako bankuetan txandakatzen dira. Interes tektoniko/estruktural altua eta estratigrafiko eta paleontologiko ertaina du.

Mapa geomorfologikoak (I-06.2 informazio-planoa), Getxon, interes geomorfologikoko hainbat eremu ditu, izaera desberdinekoak: itsasertzeko sistemak, sistema antropogenikoa, estuariokoa, hegaletako alubiala eta karstikoa.

- Itsasertza: sistema horren barruan daude urradura-plataforma, lautze-azalera garbia (golfaren inguruan), ertz-hondartza, hondartza (Barinatxe, Gorrondatxe) eta antzinako hondar-biltegia (Zientoetxen).
- Antropogenikoa: hondakindegiak, betelanak eta udalerrian sakabanatutako induskatutako eremuak dira.
- Estuarioa: Areetako eremu isolatua, marearteko hareatsua (Ereaga eta Arrigunaga hondartzak).
- Alubiala: Gobela inguruan eta haren ibaiadarretan, Larrañazubin esaterako.
- Hegalak: Martiartuko kolubio-blokeak dira.
- Karstiko, Areetako hondartzan dagoen eremu txikia.

2.4. Hidrogeologia.

Udalerriaren azterketa hidrogeologikoa egiteko, Energiaren Euskal Erakundeak (EEE) 1/100.000 eskalan argitaratutako Euskadiko Mapa Hidrogeologikoa eta Eusko Jaurlaritzaren ingurumen-kartografia erabili dira.

Getxoko udal-mugartea Oizko Jabari Hidrogeologiko Sinklinalaren/Goi Kretazikoaren/Gune Bolkanikoaren barruan dago (Getxo-Bergara lurpeko ur-masa), hegoaldeko eta hego-ekialdeko eremu txiki bat izan ezik, Hegoaldeko Antiklinorioa JDri dagokiona (Sopuertako masa).

Iragazkortasun-mapari dagokionez, lurzoruaren ezaugarri fisiko-kimikoen arabera (egitura, trinkotze-maila, lodiera, etab.), Getxoko udal-mugartea honako iragazkortasun-kategoria hauetan sailkatzen da (I-06.3 planoa).

- Pitzaduragatiko iragazkortasun txikia: Udalerriko hiru zatitan, iparraldeko eta hegoaldeko muturretan eta erdiko zatian hartzen ditu zerrendak.
- Iragazkortasun txikia porositateagatik. Azalera txiki batean dago, hego-ekialdean, eta Leioa du mugakide, Lamiako eremuan, estuarioetako lohiekin bat datorrena.
- Pitzadura bidezko batez besteko iragazkortasuna: Tipologia ugariena da, batez ere udalerriaren iparraldeko erdian dago.
- Porositateagatiko batez besteko iragazkortasuna: Batez ere ibaiaren ibilbideari eta ingurune hurbilenari dagokio.
- Porositate bidezko iragazkortasun handia: Hondartzetako, estuarioetako eta dunetako hondarren gainazaleko metaketekin bat dator

Akuiferoen urrakortasunaren mapa (I-06.4 planoa): udalerriaren zatirik handienak akuiferoen kutsadurarekiko urrakortasun handia du. Hondartzak, iparraldeko labarrak eta ibai-ingurunea oso zaurgarriak dira. Noizean behin, kalteberatasun ertaineko tarte txikiak ere agertzen dira.

Ur-puntuak: Getxoko udalerrian hainbat motatako ur-aprobetxamendu ugari daude (iturburuak, lurrazaleko bilketak, induskatutako putzuak eta ustiapeneko zundaketak) eta hainbat erabileratarako (ureztatzea, etxea, hiri-hornidura eta industria-jarduera); hala ere, bat ere ez dago jasota Kantauri Ekialdeko Plan Hidrologikoko Eremu Babestuen Erregistroan hornidurarako hargune gisa.

2.5. Hidrologia.

Getxoko sare hidrografikoa 4 arro hidrografikotako errekek eta isurketek osatzen dute: Gobelakoa, hedadura handienekoa, ekialdean, Larrainazubikoa, Ibaizabalekoa hegoaldean, ordezkaritza txikiena duena, eta Galea lurmuturrekoa iparraldean eta mendebaldean (I-07 planoa).

1- Gobelas
2- Larrainazubi
3- Kukullaga
4- Itzaerreka
5- Kanderu

Azaleko uren egoera ekologikoa

Gobelas ibaiaren arroko (Gobelas-A) ur-masak, oso aldatuta dagoenak, egoera ekologiko eskas bat ageri du, bai 2019rako, bai 2015-2019 bosturtekorako. Larrainazubi-A ur-masari dagokionez, egoera natural batean dago, eta 2019rako (baina kanpaina honetan ez dago kontrol zuzenik) eta 2015-2019 bosturtekorako potentzial ekologiko hobea du, EAEko ibaien egoera biologikoaren 2019ko emaitzen txostenak adierazten duen bezala.

Gobelas-A masak estazio bat du (GOB082). Uraren Euskal Agentziak eskuragarri duen 2019ko azken txostenaren arabera, bosturtekoko urte guztietan potentzial ekologiko moderatua edo okerragoa du, makroornogabeen (pobretuak eta desegituratuak) komunitateen kalitate eskasaren ondorioz, eta uraren kalitate fisiko-kimikoa ona duten arren.

GLA047 estazioak ordezkatzen duen Larrainazubi-A masari dagokionez, ez da 2019ko kanpainarako daturik erregistratu. Nolanahi ere, 2018an egoera ekologiko ona eta kalitate ona zituen adierazle biologiko guztietarako.

Kostaldeko uren egoera ekologikoa

EAEko Trantsizioko eta Kostaldeko Uren Egoera Ekologikoaren Jarraipen Sarearen txostena hartu da abiapuntutzat, eta 2019. urteko emaitzak aztertu dira Nerbioi Barrualdeko eta Nerbioi Kanpoaldeko trantsizioko ur-masetarako eta Kantabria-Matxitxako kostaldeko ur-masarako.

Nerbioi barneko ur-masak hiru laginketa-estazio ditu (E-N10, E-N15 eta E-N17), eta Nerbioi kanpoaldekoak, berriz, bi (E-N20 eta E-N30).

Nerbioi Interior. Egoera ekologikoari dagokionez, ur-masa osoaren balorazioa "Ona baino okerragoa" da, hiru urtaroetan bezala. Era berean, potentzial ekologikoa «Ona» eta «Oso ona» jotzen dira E-N15 eta E-N10 arauetan, eta «Eskasa» E-N17 eremuan.

Nerbioi Kanpoaldea. Egoera ekologikoari dagokionez, ur-masa osoaren balorazioa «Bueno» baino okerragoa da, bi estazioetan ez baita iristen egoera kimiko ona izatera, eta potentzial ekologikoa, berriz, «Bueno» gisa diagnostikatzen da.

Kostaldea. Getxoko kostaldeko ur-masa Kantabria-Matxitxakoko unitatearen parte da. Kostaldeko ur-masa horren presio garrantzitsuenak jatorri desberdineko isurketak dira.

Getxotik gertu, bi laginketa-estazio daude: Abra itsasertza (L-N10), Sopelako portu autonomo eta itsasertzeko kai-muturretik gertu (L-N20). Lehenengo urtaroak egoera ekologiko oso ona izan zuen 2019an, eta bigarrenak, berriz, egoera ekologiko neurritsua.

2.6. Landaredia, erkidegoko intereseko habitatak eta flora mehatxatua.

Batasunaren intereseko habitatak oso banaketa natural txikia duten edo Batasunaren lurraldean nabarmen murriztu diren habitat motak dira (zohikaztegiak, txilardiak, dunak, etab.), baita natura-ingurune nabarmenak eta adierazgarriak ere (Kontseiluaren 92/43/EEE Zuzentaraua, maiatzaren 21ekoa).

2019an eguneratutako habitat-maparen arabera, zortzi habitat-mota desberdin erregistratu dira, hau da, udal-azaleraren % 24 inguru, eta horietako batek, gutxi gorabehera, Batasunaren intereseko habitatek hartzen duten azaleraren erdia hartzen du. 6510 habitata da, altitude baxuko sega-belardi pobreak; udalerriaren azaleraren % 13 hartzen du (I-08 planoa).

Kodigoa	Batasunaren intereseko habitata	Azalera (Ha)	% Udalerria
1210	Itsasoko hondakin metatuetan hazten den urteroko landaredia	0,61	0,05
1230	Atlantikoko eta Baltikoko kostaldeetako landaredia duten itsaslabarrak	27,19	2,30
2110	Enbrioi-duna mugikorrak	2,99	0,25
4030	Europako txilardi lehorrak	11,59	0,98
4040*	*Erica vagans* espezieko kostaldeko txilardi lehor atlantikoak	54,74	4,62
6210	Belardi lehor erdinaturalak eta kare-substratuetako sastraka-faziesak	6,88	0,58
6210*	Belardi lehor erdinaturalak eta kare-substratuetako sastraka-faziesak (orkidea garrantzitsuak dituztenak)	22,69	1,92
6510	Behe-altitudeko sega-belardi pobreak	155,76	13,16
91E0*	Erriberako haltzadi eurosiberiarra	5,93	0,50
TOTAL		**288,37**	**24,36**

GETXOKO UDALERRIAN DAUDEN BATASUNAREN INTERESEKO HABITATAK

(*) Batasunaren lehentasunezko intereseko habitatak). Iturria: Eusko Jaurlaritzaren Datu Espazialen Azpiegitura

Desagertzeko arriskuan dauden habitatak dira Batasunaren Lehentasunezko Intereseko Habitatak (*), eta horiek kontserbatzea erantzukizun berezia da Europako Erkidegoarentzat. Udalerrian daude 4040, *Erica vagans* espezieko kostaldeko txilardi lehor atlantikoak, udalerriko azaleraren % 4,62 hartzen duena (54,74 hektarea), 6210, Belardi lehor erdinaturalak eta kare-substratuetako sastraka-faziesak (orkidea garrantzitsuak dituztenak) eta 91E0, Ibaiertzeko haltzadi eurosiberiarra, udalerriaren azaleraren % 1,92 eta % 0,50 hartzen duena, hurrenez hurren.

2.7. Fauna mehatxatua.

Eusko Jaurlaritzaren kartografia ofizialaren eta webgunearen arabera, Bizkaian Kudeaketa Plana duten eta Espezie Mehatxatuen EAEko Katalogoan (EMEAEZ) jasota dauden espezie batzuk aurki daitezke Getxon. Arrain hiruarantza (Gasterosteus aculeatus), espezie kaltebera eta bisoi europarra (Mustela lutreola) dira, galtzeko arriskuan daudenak. (I-08 planoa).

Arrain hiruarantzak (186/2008 Dekretua) eta bisoi europarrak (118/2006 Foru Dekretua) Bizkaiko Lurralde Historikorako onartutako Kudeaketa Plan bat dute. Hori dela eta, plan horretan adierazten diren aginduak bete beharko dira eta arreta berezia jarri beharko da ibilgu horietako ekosistemak ez aldatzeko (batez ere, egungo landaredia eta uren kalitatea mantentzea).

Arrain hiruarantzaren Kudeaketa Planak Gobela ibaia eta bolue hezegunea ibai-ibilgu eta -ingurune gisa hartzen ditu; bisoi europarraren kasuan, berriz, ez da aurreikusten udalerrian dauden ibai-ibilguetako bat ere plan horren aplikazio-eremua osatzen duten eremu gisa. Hala ere, Eusko Jaurlaritzaren ingurumen-kartografiaren arabera, Getxoko ibai-ibilgu guztiak "hobetu beharreko tarteak" dira espezie honentzat.

2.8. Nabarmen bereziko gune naturalak.

EAEko Espazio Natural Garrantzitsuen Katalogo Irekiak (Eusko Jaurlaritza, 1996) balio handiko sistemen multzo bat jasotzen du. Sistema horietan, ezaugarri biotikoak eta abiotikoak batzeak balio naturalistiko eta paisaia-interes bereziko eremuak eratzen ditu.

Udalerriaren barruan, «08-Punta Galea-Barrika» izeneko espazioa dago. Area hori, 430 ha ingurukoa, Getxo, Sopela eta Barrika udalerrien artean dago, eta Getxok hartzen du azalera handiena (% 46). (I-08 planoa).

Lurraldearen Antolamendurako Artezpideen arabera, Galea-Barrika puntako eremu hori bera natura-interes multifuntzionalekoa da. Espazio horiek, babes-figurarik izan gabe, EAEko ingurumen-balio nabarmenak dituzte, eta garrantzitsutzat jotzen dira naturagune babestuen jarraitutasun ekologikoa bermatzeko. LAGetako natura-intereseko eremuen eguneratze bat da, lurralde-plangintzak handitu edo doitu ahal izango duena.

Korridore ekologikoak ezarriz, Natura 2000 Sarearen barruan dauden Batasunaren intereseko habitaten eta, babes-araudirik izan gabe, ingurumen-balio nabarmena duten beste eremu batzuen arteko lotura funtzionala sustatzen da, naturagune horiek kontserbatzeko eta/edo lehengoratzeko.

EAEko Korridore Ekologikoen Sarearen esparruak honako figura edo egitura-elementu hauek ditu: ibai-tarteak

- Lotura-korridoreak
- Lotura-eremuak
- Moteltze-eremuak
- Nukleo-eremuak

Udalerrian ez da kartografiatzen lehen aipatutako EAEko Korridore Ekologikoen Sareko figura edo egitura-elementurik.

Hala ere, Ingurumen Foroak iradokitako korridorea jaso dugu, Larrainazubia eta Kukullaga errekak lotzen dituena, Bolueko hezegunetik eta Gobelas ibaitik igaroz, eta iparralderantz Kanderu errekan (I-08 planoa).

2.9. Ingurumeneko arazoak.

Kutsatuta egon daitezkeen lurzoruak

Kutsatuta egon daitezkeen lurzoruak dira historian zehar lurzorua kutsa dezaketen industria-jarduerak (isurketak eta/edo betelanak) izan dituztenak edo izan dituztenak. (I-05 planoa).

2020an argitaratutako azken kartografiaren arabera, Getxoko udalerrian kutsatuta egon daitezkeen 74 kokaleku daude; guztira, 15,5 ha inguruko azalera hartzen dute. Kokalekuak industria-jarduerekin eta betegarri- edo isurketa-eremuekin lotuta daude batez ere.

Testuinguru horretan, kontuan hartu behar da, Lurzorua kutsatzea saihestu eta kutsatutakoa garbitzeko ekainaren 25eko 4/2015 Legeak adierazten duen bezala, aipatutako inbentarioak lurzorua kutsa dezaketen jarduerak eta instalazioak jasotzen dituela, lege horren I. eranskinean jasotako EJSN batekin bat datozelako, baina, praktikan, jarduera horiek lurzoruaren kalitatean alterazioak gertatzea eragozten duten baldintzetan garatzen direla. Horrek ez du esan nahi, ordea, araudian ezarritako prozedurari jarraitu behar ez zaionik, eta

kontuan hartu behar dira, besteak beste, jardueraren izaera eta ekoizpen-ahalmena, edo instalazioen eraikuntza-ezaugarriak. Horregatik, inbentariatutako lurzoru bakoitzaren azterketa xehatua egin behar da, eta aipatutako jarraibidean ezarritako irizpideekin alderatu behar da, kutsatzeko ahalmena ziurtatzeko.

Era berean, lege horrek berak adierazten du lurzoruaren kalitatearen adierazpena izapidetu behar dela, baldin eta aipatutako arauaren 23. artikuluan jasotako egoeraren bat gertatzen bada; besteak beste, lurzorua kutsa dezakeen jarduera edo instalazio bat dagoen edo egon den lurzoru baten kalifikazioa aldatzea. Horretarako, kokalekuan edozein esku-hartze egin aurretik, lurzoruaren kalitateari buruzko ikerketa bat egin behar da, eta abandonatutako hondakinak, eraikinak eta hondeaketa-lurrak behar bezala kudeatu behar dira, urriaren 10eko 199/2006 Dekretuaren arabera (urriaren 16ko 212/2012 Dekretuak aldatu zuen dekretu hori).

Salgai arriskutsuen garraioa

Salgai arriskutsuak errepidez garraiatzeko arriskuari dagokionez, BI-637 errepideak eta udalerriko zenbait kalek oso arrisku txikiaren katalogazioa dute salgai arriskutsuen garraioan (0-10.000 tona urtean). Hala ere, udalerriaren zati handi bat BI-637 errepidearen 600 metroko afekzio-bandan sartuta dago, hau da, baldintza txarretan istripuren bat gertatuz gero esku hartu beharreko eremuan (20. mapa).

Salgai arriskutsuak trenez garraiatzeko arriskuari dagokionez, Portugaleteko tartea, Getxotik gertu dagoena, arrisku ertaina da (20. mapa), eta, beraz, Areetako zati bat 600 metroko perimetroaren eraginpean dago azpiegitura horren alde bakoitzean.

SEVESO III araudia

Gaur egun, Seveso III araudiak araututako produktu kimikoen kantitate handiak dituzten 44 kokaleku daude EAEn; horietatik 31k eragin-maila handiagoa dute, eta 13k txikiagoa. Horien artean, 27 Bizkaian daude, baina bat ere ez Getxon. Hurbilenak CLH eta Repsol Butano dira (goiko mailakoak biak), Santurtzin kokatuak.

2.10. Klima aldaketaren ondorio diren arrisku naturalak.

Akuiferoen kalteberatasunari dagokionez, udalerriaren zatirik handienean handia edo oso handia da, eta iparraldean, erdialdean eta hegoaldean dago arriskurik handiena.

Lurzoruen sostengu-ahalmenari dagokionez, udalerriko arrisku geotekniko handienak hondartza-eremuetan eta Gobela eta Larrainazubi ibai-ibilguen ondoan daude.

Sute-arriskuari dagokionez, azaleraren zatirik handienak arrisku txikia du, lurzoru artifizializatu asko dagoelako. Hala ere, arrisku handiagoko eremuak ere badaude, pinater pinuaren eta eukaliptoaren baso-landaketekin eta, neurri txikiagoan, baso autoktonoekin (baso misto atlantikoa) lotuta.

Euskal Autonomia Erkidegoan, arrisku sismikoak gora egiten du ekialderantz. Getxo udalerriak, osorik, V-ren arrisku sismikoaren indize bat du, 500 urteko aldi batean Mercalli eskala aldatuan V. mailako lurrikara bat egoteko probabilitatea adierazten duena.

Uholde-arriskua erregistratu da hiru errepikatze-denboretan (10, 100 eta 500 urte), Gobelako ibai-ibilguei (zati handiena UAHE da) eta haren ibaiadarretako zenbait tarteri (Larrañazubi, Itzaerreka eta Kanderu) lotuta, baita Ibaizabal ibaiaren eskuineko ertzean ere, udalerrian sartzean, 10 urteko errepikatze-denborako uholde-arriskuarekin.

Kantauri Ekialdeko Demarkazio Hidrografikoaren Uholde Arriskua Kudeatzeko Planari buruzko atalean aipatu den bezala, uholdeetatik babesteko jarduketak gauzatu dira, eta uholde-orbanak URAk eguneratu ditu.

Itsasoko oldarraldietatik, kostaldeko uholdeetatik eta itsas mailaren igoeratik eratorritako arriskuei dagokienez, administrazio eskudunak ez du informaziorik eman, muturreko gertaera meteorologikoetatik eratorritako arriskuen kasuan bezala, funtsezko azpiegitura eta zerbitzu publikoei dagokienez, hala nola ur- eta elektrizitate-hornidurari edo larrialdi-zerbitzuei dagokienez. Tenperatura altuen ondoriozko hilkortasun- eta morbilitate-arriskuei dagokienez, eta, bereziki, populazio kalteberei eragiten dietenei dagokienez, datu horiek, s.e.u.o, oraingoz ez dira datu-base publiko batean ere bereizita eskaintzen, eta soilik MoMoTemp txostenak daude, 2021eko azaroaren azkenekoak, estatu mailan EAEko datu orokorrak dituen atal batekin.

Ekosistemen eta biodibertsitatearen galerarekin lotutako arriskuak, eta, bereziki, funtsezko ondasun, funtzio eta zerbitzu ekosistemikoen narriadurarekin edo galerarekin lotutakoak, ingurumen-azterketa estrategikoan ebaluatzen dira.

3.- Hirigintza eta gizarteari buruzko informazioa.

3.1.- Aurkezpena.

Hurrengo puntuetan, estatistika-informazio garrantzitsuena jasotzen da, hainbat iturri eta datu-basetatik datorrena (INE, EUSTAT, udalerria), eta dagokion diagnostikoa egiteko gida gisa balio duena. Askotariko informazioa da, kronologikoki aurkezten dena, azken urteetan izandako aldaketak hautemateko.

3.2.- Kokapen geografikoa eta lurraldea.

Getxo Uribe Kosta eskualdean dago, Bizkaiko Lurralde Historikoaren erdialdean. EUSTATek emandako datuen arabera, 47 m-ko garaiera eta 11,86 kilometro koadroko azalera ditu. Getxoko hiri-egituraren berezitasunetako bat da, hainbat gorabehera direla-eta, ez dagoela landa-gunerik kategoria urbanistiko gisa, eta hiri-lurzoruek eta lurzoru urbanizagarriek garrantzi handia hartzen dutela. Nabarmentzekoa da lurzoru urbanizaezinaren antropizazio-maila handi samarra. Biztanle gehienak Getxoko Areeta, Erromo, Neguri, Algorta eta Santa Maria hiri-auzoetan biltzen dira. Hiri-bilbe potentziala baldintzatzaile naturalek (ingurumen-balioek, uholde-arriskuek eta abarrek) eta Avanzada eta Uribe-Kosta lotzeko bide-azpiegiturek baldintzatzen dute nabarmen.

Bai Bilbo Metropolitarrean kokatuta dagoenez, bai hainbat dentsitatetan zerbitzuen jarduera eta bizitegi-garapen garrantzitsua daudenez, Getxo errealitate berezia da.

3.2.1.- Lurralde plangintza.

Azaleraren banaketa, kalifikazioaren arabera
Hurrengo taulan ikus daitekeenez, hiri-egitura duen udalerria da.

KALIFIKAZIOA	Azalera (Ha.)	(%)
Bizitegi lurzorua	629,69	53,09
Jarduera ekonomikoetarako lurzoru	13,92	1,17
Sistema orokorren zoru	285,95	24,11
Lurzoru urbanizaezina	256,44	21,62
Guztira	**1.186**	**100**

1. taula. Getxo. Lurzoruaren egitura orokorra eta organikoa, 2023 (Ha.). Iturria: EUSTAT

Lurzoru urbanizaezina guztizkoaren % 21,62 da, bizitegi-lurzoruaren erdia baino gutxiago. Bolue inguruan dago batez ere (lurzoru urbanizaezinaren % 65), eta itsasertz osoan, Galeako golf-zelaia barne.

3.2.2.- Nekazaritza-azaleraren banaketa.

Nekazaritza-ustiategien pisuak behera egin du duela 20 urte baino gehiagotik.

NEKAZARITZAKO AZALERA	1989	1999	2009	2020	(%) 1989-20
Lur landuak	49	8	18	13	-73,47
Larre iraunkorretarako lurrak	173	106	83	33	-80,92
Nekazaritzako Azalera Erabilgarria (NAE)	222	115	101	45	-79,73
Beste azalera batzuk	89	66	77	5	-94,38
Total	**311**	**181**	**178**	**50**	**-83,92**

2. taula. Getxo. Nekazaritza-azaleraren banaketa, 1989-2020. EUSTAT.
Iturria: EUSTAT, nekazaritza-errolda (2019ko errolda oraindik ez dago eskuragarri).

Denboraren poderioz nekazaritza-bizitzaupenerako bide gisa uzten diren lurrak baso-ondare gisa kontabilizatzen dira. 1999-2009 hamarkadan landutako lurren gorakada txiki bat izan zen, baina 1989an zeudenen % 37 baino ez dira.

Abeltzaintzako ustiapen-unitateak

Abeltzaintzako jarduerak (behiak, txerriak eta ahuntzak) 1989tik 1999ra bitartean eten ziren. Ardi- eta ahuntz-aziendaren egoera oso txikia da. Hurrengo hamarkadan, 1999-2009, behi-aziendan eta txerri-aziendan joera horrek bere horretan jarraitzen badu ere (txerri-azienda desagertu egin da), berritasun gisa, zaldi-hazkuntzan aritzen diren ustiategi-unitateen gorakada nabarmena gertatu da, segmentu horrek hartzen duen garrantziarekin bat etorriz. 2020an, aurreko urteekin alderatuta handitu den abeltzaintza-jarduera bakarra ahuntz-hazkuntza da.

ABELTZAINTZA UNITATEAK	1989	1999	2009	2020	(%) 1989-20
Behiak	308	193	122	99	-67,86
Ardiak	0	5	150	45	-
Ahuntz-aziendak	8	15	5	20	150,00
Txerriak	79	5	0	5	-93,67
Zaldiak	22	8	122	6	-72,73

3. taula. Getxo. Abeltzaintza-unitateen bilakaera, 1989-2020. Iturria: EUSTAT

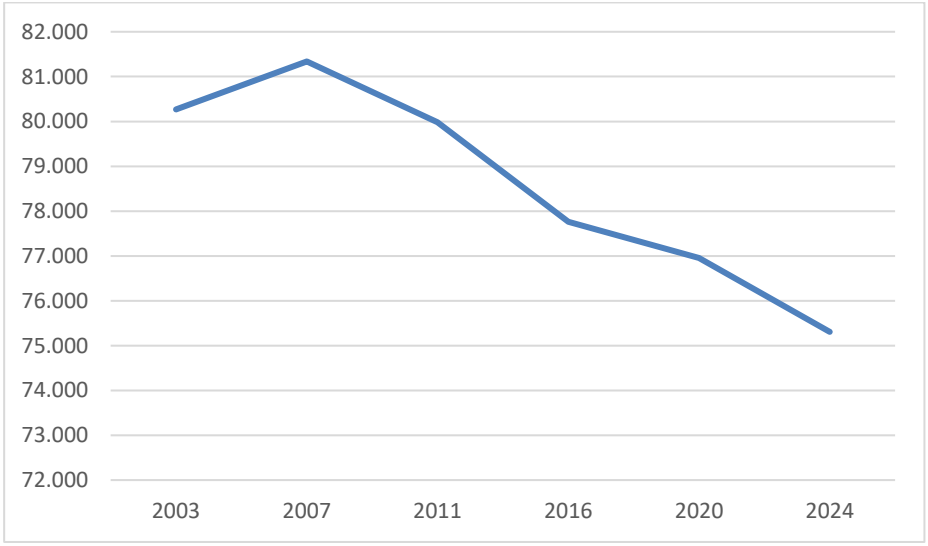
3.3.- Demografia.

3.3.1.- Biztanleriaren bilakaera.

1. grafikoan ikus daitekeenez, Getxoko bilakaera demografikoak gehienekoa erakusten du 1991-2001 hamarkadaren erdian, eta hortik aurrera biztanleria gutxitu egin da.

	2003-07	2007-11	2011-16	2016-20	2020-24
Getxo	1,33	-1,67	-2,78	-1,04	-2,14
Gran Bilbao	1,10	0,61	-32,81	47,02	-0,27
Bizkaia	1,62	1,27	-1,18	0,89	0,09
C.A.V.	1,96	2,02	-0,10	1,28	0,38

1. grafikoa. Getxo. Biztanleriaren bilakaera 2003-2024. Analisi konparatiboa (%).

Getxo, Bilbo Handia, Bizkaia eta EAE. Biztanleriaren bilakaeraren alderaketa (%) 2003-2024. Iturria: EUSTAT

Ikus daitekeenez, Getxok Bilbo Handiko eskualde osoan duen pisu demografikoak behera egin du 2007-2011 artean. Biztanleriaren galeraren ondorioz bizitegi-nukleo gisa duen pisu erlatiboaren galera adierazten du horrek.

Biztanleriaren pixkanakako beherakada horren ondorioz, Getxoko biztanleen %7 baino zertxobait gehiago galdu da azken 25 urteetan.

3.3.2.- Egitura demografikoa.

2024		Hombres	Mujeres	2001		Hombres	Mujeres
2023-2020	0-4	-973	864	2000-1996	0-4	-1497	1285
2019-2015	5-9	-1430	1428	1996-1991	5-9	-1763	1687
2014-2010	10-14	-1725	1688	1990-1986	10-14	-1924	1888
2009-2005	15-19	-1847	1801	1985-1981	15-19	-2355	2236
2004-2000	20-24	-1920	1843	1980-1976	20-24	-3267	3051
1999-1995	25-29	-1894	1817	1975-1971	25-29	-3266	3256
1994-1990	30-34	-1745	1788	1970-1966	30-34	-2921	2982
1989-1985	35-39	-1799	1954	1965-1961	35-39	-2987	3190
1984-1980	40-44	-2114	2335	1960-1956	40-44	-3098	3459
1979-1975	45-49	-2586	2759	1955-1951	45-49	-2917	3431
1974-1970	50-54	-2588	2844	1950-1946	50-54	-3092	3417
1969-1965	55-59	-2492	2837	1945-1941	55-59	-2581	2781
1964-1960	60-64	-2511	3078	1940-1936	60-64	-1763	1843
1959-1955	65-69	-2574	3175	1935-1931	65-69	-1650	1944
1954-1950	70-74	-2333	3070	1930-1926	70-74	-1402	1695
1949-1945	75-79	-2142	2687	1925-1921	75-79	-1005	1577
1944-1940	80-84	-1372	1870	1920-1916	80-84	-549	1051
1939-1935	85-89	-709	1187	1915-1911	85-89	-302	767
1934-1930	90-94	-337	801	1910-1906	90-94	-95	359
1929-1925	95-99	-69	255	1905-1901	95-99	-23	71
1924-1920	100-104	-4	58	1900-1896	100-104	-1	14
1919-1915	105-109	0	3	1895-1891	105-109	0	1
1914	110	0	0	1890	110	0	0
Total		75.306		Total		80.490	
Edad media		47,5		Edad media		41,14	

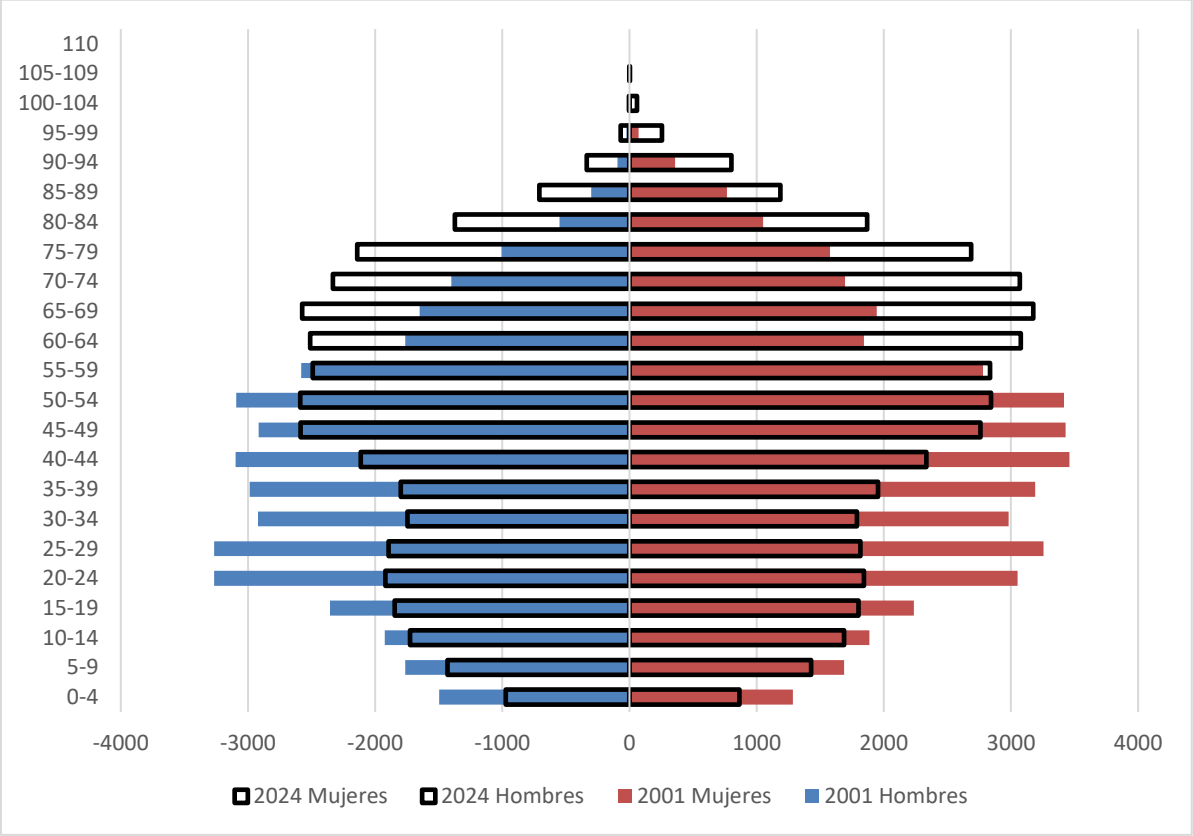
1. taula. Getxo. Biztanleria, adin-taldeen arabera 2001-2024. EUSTAT

Udalerriko egitura demografikoaren profila gizarte aurreratuaren eta zahartuaren adierazgarri da, oinarri estua duena, adin-talde gazteenen presentzia eskasaren adierazgarri; adin-talde adierazgarrienak 40 urtetik aurrera hasten dira; bizi-itxaropenaren gorakadaren adierazpen progresiboa da, eta emakumeak ugariagoak dira, bizitza luzeagoa dutelako.

Hala ere, 2. grafikoan ikus daitekeenez (Getxoko piramideak, 2001 eta 2024 urteetakoak, hurrenez hurren, gainjarrita daude), alde esanguratsu batzuk ikus daitezke:

- Lehenik eta behin, nabarmendu behar da kohorteak batez ere 15 eta 54 urte artean murriztu direla. Jaiotza-tasak behera egin du, eta adin-taldeek nabarmen egin dute gora 60 urtetik aurrera.
- Bigarrenik, egiazta daiteke 2001. urtetik orain arte, udalerriko gizonen batez besteko adina 39,46 urtetik 45,87 urtera igaro dela, eta emakumeena 42,68 urtetik 49,1 urtera. Argi dago Getxoko biztanleria pixkanaka zahartzen ari dela.

Azkenik, adierazi behar da udalerria pairatzen ari den biztanleriaren galera batez ere adin produktibo gazteenentzat (20-39 urte) gertatzen dela.

2. grafikoa. Getxo. Biztanleria-piramideen irudikapena 2001-2024

Iturria: EUSTAT Euskal AEko biztanleria, lurralde-eremuaren, jaioturtearen, sexuaren eta aldiaren arabera

Egitura-adierazleak:

2. taulan udalerriaren egitura demografikoaren adierazle adierazgarrienak ageri dira. Bi talde handitan sailkatu dira: oinarrizko egitura-adierazleak eta oreka-adierazle estrukturalak. Lehenengoek izaera estatikoagoa dute eta egoera bi une puntualetan erakusten dute: 2001ean eta 2020an; orekakoen funtzio nagusia desagertutako adin-kohorteen eta sartzen direnen arteko errelebo demografikoaren maila erakustea da. Datuek beren kabuz hitz egiten dute: ikus 2. taula.

RATIOAK	KOD	2001	2020	AZALPENA
OINARRIZKO EGITURAZKO ADIERAZLEAK				
GAZTEAK	**GAZ**	**19,62**	**17,08**	**(0-19)/GUZTIAK (%) guztira**
• *Gazteak-Gizonak*	*Gaz G*	*21,18*	*18,76*	*(0-19)/GUZTIAK (%) gizonak*
• *Gazteak-Emakumeak*	*Gaz E*	*18,20*	*15,70*	*(0-19)/ GUZTIAK (%) emakumeak*
HELDUAK	**HEL**	**65,69**	**57,47**	**(20-64)/ GUZTIAK (%)guztira**
• *Helduak-Gizonak*	*Hel G*	*66,58*	*58,60*	*(20-64)/ GUZTIAK (%)gizonak*
• *Helduak-Emakumeak*	*Hel E*	*64,87*	*56,48*	*(20-64)/ GUZTIAK (%)emakumeak*
Hirugarren adina	**HAD**	**14,69**	**25,46**	**(=>65)/ GUZTIAK L (%)guztira**

• *Hn Adina-Gizonak*	*Had G*	*12,24*	*22,74*	*(=>65)/ GUZTIAK (%)gizonak*
• *Hn Adina-Emakumeak*	*Had E*	*16,95*	*27,82*	*(=>65)/ GUZTIAK L (%)emakumeak*
Emakumeak Adin emankorra	**EAE**	**43,24**	**30,68**	**(15-44)/ GUZTIAK (%)*emakumeak***
OREKAREN EGITURAZKO ADIERAZLEAK				
Zahartzaro-indizea (%)	IV	74,87	149,06	>65 urteak/< 20 urteak (%)guztira
Gizonezkoen zahartze-indizea (%)	IV_M	*57,81*	*121,84*	*Idem - gizonak*
Emakumeen zahartze-indizea (%)	IV_F	*93,16*	*177,21*	*Idem -emakumeak*
Gizonezkoen mendekotasun-indizea	ID_M	50,19	70,64	(=>65 + <20)/(20-64) (%)*gizonak*
Emakumeen mendekotasun-indizea	ID_F	54,18	77,05	(=>65 + <20)/(20-64) (%)*emakumeak*
Gazteen mendekotasun-indizea	IDJ	29,87	29,72	(<20)/(20-64) (%)guztira
Hirugarren adinekoen mendekotasun-indizea	IDV	22,36	44,30	(=>65)/(20-64) (%)guztira
Gizonezkoen egituraren indizea	IS_M	90,91	139,19	(40-64)/(15-39) (%)*gizonak*
Emakumeen egituraren indizea	IS_F	101,47	150,30	(40-64)/(15-39) (%)*emakumeak*
Gizonezkoen ordezkapen-indizea	IR_M	74,86	148,41	(60-64)/(15-19) (%)*gizonak*
Emakumeen ordezkapen-indizea	IR_F	82,42	190,16	(60-64)/(15-19) (%)*emakumeak*
Amatasun-kargaren indizea	IC	7,07	8,45	(0-4)/(15-44) (%)*emakumeak*

2. taula. Getxo. Egitura demografikoaren adierazleen laburpena, 2001-2020 (%).

Getxon, azken urteetan, behera egin du gazteen presentziak; helduek (20-64) biztanleriaren kontingente handia osatzen dute, baina, ikus daitekeenez, haien pisu demografikoak 8 puntu inguru egin du behera. Bestalde, hirugarren adina guztizkoaren %25,46 da.

EUSTATen eskura dauden azken datuen arabera (2020), ehuneko horiek ez dute funtsezko aldaketarik izan, baina aipatzekoa da hirugarren adinekoen ehunekoa % 25,46ra igo dela, batez ere helduen taldearen kontura (%57,47), azken horren ehunekoa 8 puntu baino gehiago jaitsi baita, eta gazteen kopurua bi puntu baino gehiago jaitsi baita.

3.3.3.- Demografia eta bizitegi-kokalekuak

Bizitegi-kokapenaren ikuspegitik, udalerriak argi eta garbi hirikoak diren bi eremu ditu, biztanleriaren % 82 biltzen dutenak, Andra Mari eremuaren aurka, eta erdilandatarra da.

3. taula. Getxo. Biztanleria-entitateak, osaera, egitura eta immigrazio-tasa 2024 (%).

	Población según el sexo				Grupos de edad (%)			Extranjeros (%)	
	Total	Hombres	Mujeres	Sex ratio	0-19	20-64	>=65	UE-27	Resto
Getxo	75.306	35.164	40.142	0,876	16,6	54,9	28,5	1,4	6,6
Algorta	33.629	15.744	17.885	0,880	17,0	56,0	27,1	1,8	6,4
Andra Mari	9.636	4.606	5.030	0,916	16,2	53,6	30,2	1,2	3,2
Las Arenas	24.999	11.505	13.494	0,853	15,7	53,4	31,0	0,9	8,6
Neguri	7.042	3.309	3.733	0,886	18,7	57,5	23,8	1,3	5,2

3. taulako datuak aztertuta, honako hau ondorioztatzen da:

- Lehenik eta behin, zahartze-maila oso antzekoa da hiru eremuetan.

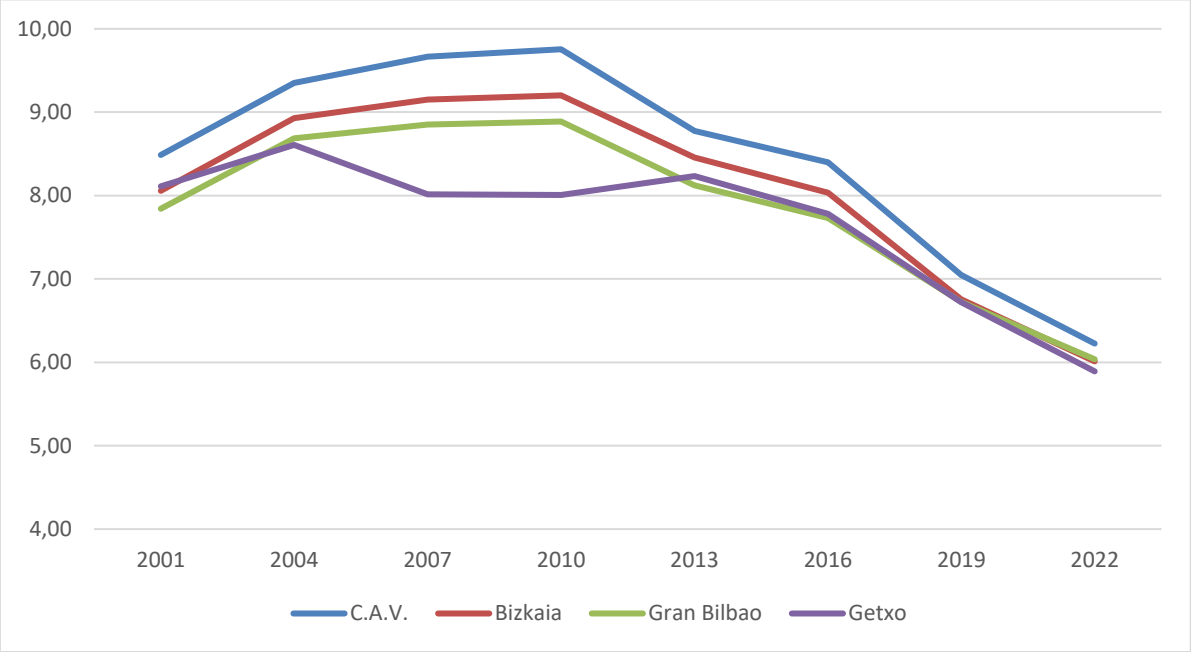
- Bigarrenik, ikus daiteke biztanleria etorkinaren kokapena gehienbat Algorta auzoan dagoela eta zertxobait gehiago Areetan, biak hiritarrak, eta Andra Marin, aldiz, nabarmen murriztu dela.

3.3.4.- Dinamismo geografikoa.

Jaiotzak, heriotzak eta migrazio-portaera aldagaiek udalerriaren dinamismo demografikoa erakusten dute, jarraian ikus daitekeen bezala:

Jaiotzak

Datu-serieek 2001-2020 aldia hartzen dute, eta ikus daiteke jaiotza-tasaren hazkunde positibo txikiak, ziklo hedakorra, 2008-2011 aldian kokatzen direla. Hortik aurrera, egoera nahiko atzerakorra da. Azpimarratu behar da Getxok, oro har batez bestekoetatik beherako joerari eusten badio ere, hain zuzen ere hazkunde-aldi horretan ikusten duela jaiotza-tasaren beherakada handia. Ikus 3. grafikoa.

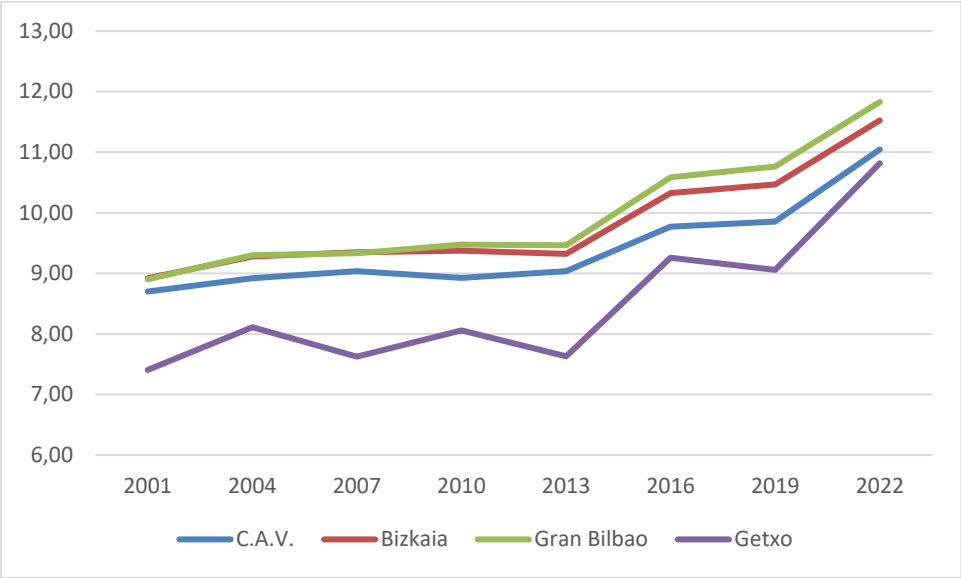

3. grafikoa. Euskal AE, Bizkaiko LH, Bilbo Handia, Getxo. Jaiotzen Urteko Tasen azterketa konparatiboa, 2001-2022.

2020an eskuragarri dauden azken datuek beheranzko joera hori berresten dute.

Heriotzak

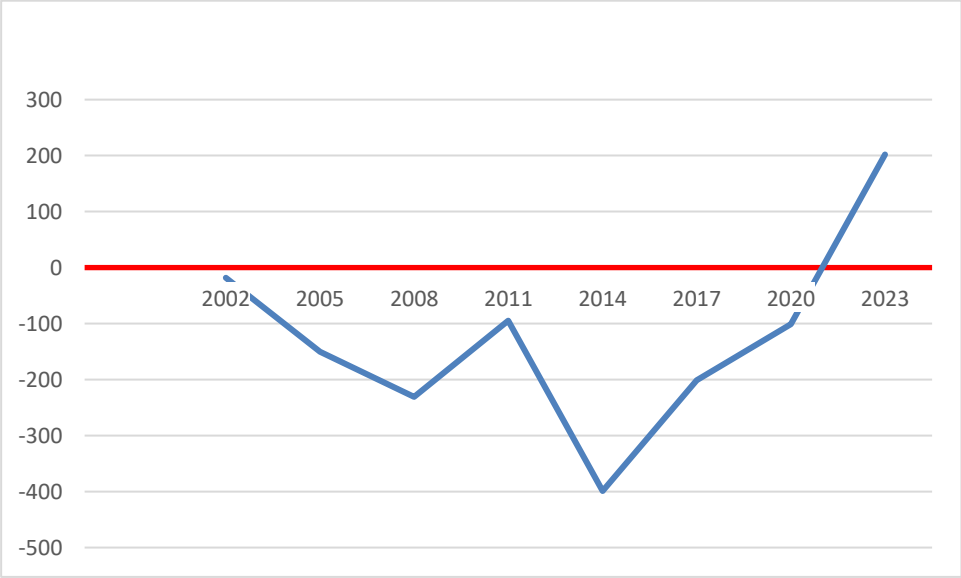
Heriotzen aldagaiaren portaera bat dator hirugarren adinak gero eta garrantzi handiagoa izatearekin. Zalantzarik gabe, bizi-itxaropena handitu den arren, horrek ez du eragozten hirugarren adinak heriotza gehiago izatea (ikus 4. grafikoa). Gorakada nabari da Eustaten eskuragarri dauden azken datuetan (2024). Nabarmentzekoa da Getxo udalerriak, adierazitako joerei eutsi arren, batez bestekoak baino hilkortasun-tasa nabarmen txikiagoa duela.

4. grafikoa. Euskal AE, Bizkaiko LH, Bilbo Handia, Getxo. Urteko heriotza-tasen azterketa konparatiboa, 2001-2022.

Migrazio-mugimenduak

Beste leku batzuetan bezala, migrazio-saldoa, oszilazioekin, positiboa izan da. Urteko hazkundearen oszilazioa 5. grafikoan jasota dago. 2014. urtea izan zen biztanleria-galerarik nabarmenena. Data horretatik aurrera, goranzko joera hasi zen, 5. grafikoan ikus daitekeen bezala.

5. grafikoa. Getxo. Migrazio-saldoaren bilakaera, 2002-2023. EUSTAT.

3.3.5.- Ikuspegi soziodemografikoak.

Jatorria

4. taulan ikus dezakegu zein zen biztanleriaren 2024ko egoera, jatorriaren arabera:

(%)	2009	2012	2015	2018	2021	2024
Araba	0,83	0,82	0,81	0,77	0,75	0,75
Bizkaia	73,73	73,51	73,90	73,77	73,13	72,47
Gipuzkoa	1,50	1,49	1,48	1,45	1,43	1,40
Otroas provincias	15,37	14,86	14,65	14,29	13,80	13,18
Extranjero	8,57	9,31	9,17	9,72	10,90	12,20
Total	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

4. taula. Getxo. Biztanleriaren banaketa jaiolekuaren arabera, 2009-2024.

Biztanle-kopuruaren beherakadaren ondorioz, nolabaiteko atzeraldia ikusten da, biztanleria atzerritarraren hazkundea izan ezik, 2024an guztizkoaren % 12,20 baitzen, goranzko joera nabarmena.

Heziketa-maila

Ikasketa-mailaren aldagaiak erakusten du udalerriaren profila EAE osokoaren, Bizkaiko lurralde historikoaren eta Bilbo Handiko eskualdearen desberdina dela. Hiru lurralde-erakunde horietan, % 49,61ek eta % 51,4k du heziketa-maila baliogabea, lehen mailakoa edo profesionala; Getxon, berriz, % 29,66k. Udalerriaren gehiengoak (% 70,26) bigarren mailako, erdi-mailako, goi-mailako edo goi-mailako ikasketak ditu, autonomia-erkidegoko, probintziako eta eskualdeko batez bestekoa baino % 19,87 eta % 21,66 artean handiagoa..

(%)	2021			
	C.A.V.	Bizkaia	Gran Bilbao	Getxo
Analfabetoak	0,27	0,29	0,30	0,08
Ikasketarik gabe	1,98	2,07	2,18	0,72
Lehen mailakoak	29,26	29,08	28,76	15,21
Profesionalak	20,01	19,28	18,68	13,73
Bigarren mailakoak	21,82	21,69	21,96	23,57
Erdi/goi-mailakoak	6,78	6,90	6,89	9,92
Goi mailakoak	19,89	20,68	21,23	36,77
Total	100,00	100,00	100,00	100,00
	2.008.253	1.052.152	791.056	70.450

5. taula. 10 urtetik gorako pertsonen ikasketa-maila lurralde-eremuen arabera, 2021 (%). EUSTAT

3.4.- Higiezinen parkearen ezaugarriak.

3.4.1.- Lurzorua.

Jarraian, 6. taulan, lurzoruaren erabileren banaketa jasotzen da, udal-plangintzaren zehaztapenekin bat etorriz.

SAILKAPENA	KALIFIKAZIOA	AZALERA (HA)	(%)
BIZITEGITARAKO LURZORUA	Hirikoa	470,10	
	Urbanizagarria	156,75	
	Guztira	626,85	(52,66)
JARDUERA EKONOMIKOETARAKO LURZORUA	Hirikoa	4,29	
	Urbanizagarria	0	
	Guztira	4,29	(0,36)
LURZORU URBANIZAEZINA		263,38	(22,13)
SISTEMA OROKORRETAKO LURZORUA	Hirikoa	110,14	
	Urbanizagarria	88,68	

	Urbanizaezina	96,98	
	Guztira	295,80	(24,85)
UDALERRIA, GUZTIRA		**1.190,32**	**(100)**

6. taula. Getxo. Lurzoruaren erabilerak, indarrean dagoen plangintzaren zehaztapenen arabera.

Ikus daitekeenez, bizitegitarako kalifikatutako lurzoruak 626,85 hektareako azalera hartzen du, hau da, gutxi gorabehera guztizkoaren % 52,66. Bizitegi-lurzoru guztiaren % 75 bakarrik dago finkatuta, hau da, 470,10 hektarea. Gainerakoak hiri-lurzoru finkatugabe edo urbanizagarri gisa sailkatuta daude.

Jarduera ekonomikoetarako lurzoruak 4,29 hektareako azalera hartzen du, hau da, azalera osoaren % 0,36, eta, ikus daitekeenez, ez du hedatzeko ahalmenik.

Lurzoru urbanizaezina guztizkoaren % 22,13 da, 263,38 hektarea, eta sistema orokorrek hartzen duten lurzoruak 295,80 hektarea hartzen ditu.

Lurzoruaren erabileren ikuspegi konparatibo bat 7. taulan aurki dezakegu.

Municipio	SUELO RESIDENCIAL		SUELO ACTIVIDADES ECONOMICAS		SNU	SISTEMAS GENERALES			SUELOS SUSPENDIDOS	TOTAL
	SU	SUBLE	SU	SUBLE		SU	SUBLE	SNU		
Abanto y Ciérvana-Abanto	5,47%	1,80%	3,51%	6,71%	68,78%	1,97%	1,83%	7,05%	2,87%	100,00%
Alonsotegi	1,12%	0,18%	0,90%	0,18%	93,53%	0,21%	0,00%	3,89%	0,00%	100,00%
Arrankudiaga	1,61%	0,09%	0,61%	0,27%	92,33%	0,43%	0,00%	4,66%	0,00%	100,00%
Arrigorriaga	2,91%	1,16%	2,86%	1,42%	67,40%	1,12%	0,58%	22,55%	0,00%	100,00%
Barakaldo	10,70%	1,25%	3,86%	1,14%	63,28%	11,98%	0,81%	6,71%	0,26%	100,00%
Barrika	1,05%	4,85%	0,13%	0,88%	87,23%	0,07%	0,00%	5,80%	0,00%	100,00%
Basauri	18,52%	0,27%	24,32%	0,00%	18,14%	12,71%	0,00%	26,04%	0,00%	100,00%
Berango	9,88%	3,36%	2,35%	0,96%	76,68%	2,38%	0,48%	3,91%	0,00%	100,00%
Bilbao	27,81%	2,18%	1,73%	0,12%	34,94%	8,48%	0,52%	24,22%	0,00%	100,00%
Derio	3,05%	18,72%	8,86%	3,44%	42,77%	3,09%	10,16%	9,93%	0,00%	100,00%
Erandio	3,62%	1,69%	5,76%	4,57%	64,81%	1,41%	0,18%	17,97%	0,00%	100,00%
Etxebarri	14,44%	3,17%	18,53%	0,00%	49,33%	6,45%	0,44%	7,64%	0,00%	100,00%
Galdakao	5,07%	2,27%	5,49%	1,01%	76,43%	3,51%	0,15%	6,08%	0,00%	100,00%
Getxo	39,49%	13,17%	0,36%	0,00%	22,13%	9,25%	7,45%	8,15%	0,00%	100,00%
Gorliz	8,92%	4,56%	0,00%	0,32%	78,80%	1,09%	0,87%	5,44%	0,00%	100,00%
Larrabetzu	0,74%	0,00%	0,78%	0,00%	92,41%	0,25%	0,00%	5,58%	0,24%	100,00%
Leioa	18,91%	7,38%	8,42%	7,06%	28,58%	15,98%	5,21%	8,47%	0,00%	100,00%
Lemoiz	2,05%	0,84%	2,17%	0,13%	92,27%	0,14%	0,10%	2,30%	0,00%	100,00%
Lezama	0,63%	0,35%	0,00%	1,58%	92,63%	0,20%	0,05%	4,54%	0,00%	100,00%
Loiu	1,33%	2,25%	2,54%	2,39%	63,95%	1,50%	0,20%	24,23%	1,62%	100,00%
Muskiz	2,70%	0,62%	7,96%	0,69%	81,03%	1,25%	0,01%	5,74%	0,00%	100,00%
Ortuella	6,45%	1,49%	1,76%	10,71%	52,32%	1,79%	2,02%	23,46%	0,00%	100,00%
Plentzia	5,03%	13,13%	0,01%	0,00%	71,84%	2,20%	0,00%	7,79%	0,00%	100,00%
Portugalete	32,36%	3,42%	3,51%	4,65%	0,00%	25,61%	1,45%	29,00%	0,00%	100,00%
Santurtzi	14,34%	3,48%	2,18%	0,81%	34,52%	3,57%	0,19%	40,93%	0,00%	100,00%
Sestao	21,51%	0,00%	38,68%	1,71%	0,00%	38,11%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Sondika	4,50%	2,86%	6,59%	1,92%	56,85%	2,09%	0,00%	25,20%	0,00%	100,00%
Sopela	11,37%	12,08%	1,34%	0,00%	65,74%	2,22%	1,34%	5,91%	0,00%	100,00%
Ugao-Miraballes	3,16%	1,20%	3,29%	0,00%	81,94%	2,08%	0,08%	8,24%	0,00%	100,00%
Urduliz	4,58%	3,87%	2,89%	0,42%	80,51%	1,25%	0,20%	6,28%	0,00%	100,00%
Valle de Trápaga-Trapagar	4,09%	0,86%	10,20%	2,52%	64,94%	5,62%	1,77%	10,01%	0,00%	100,00%
Zamudio	1,01%	0,38%	11,91%	4,44%	73,93%	0,71%	0,08%	7,53%	0,00%	100,00%
Zaratamo	1,83%	0,68%	2,69%	0,15%	86,65%	0,78%	0,06%	7,17%	0,00%	100,00%
Zeberio	0,17%	0,12%	0,00%	0,08%	98,66%	0,04%	0,00%	0,94%	0,00%	100,00%
Zierbena	3,92%	2,15%	0,49%	0,00%	55,52%	0,70%	0,05%	37,16%	0,00%	100,00%

7. taula. Bilbo Handiko Eremu Funtzionala. Udalerriaren azalera, kalifikazio motaren eta kualifikazioaren arabera, indarrean dagoen plangintzaren arabera (%), 2020. ***Iturria: Bizkaia.net***

3.4.2.- Bizitegirako esparrua.

Udalerriko etxebizitzen eraikuntzak beheranzko erritmoa izan du, erkidegoko batez bestekoaren antzekoa, azken laurtekoan izan ezik, batez bestekoaren erdia baino gutxiago izan baita.

	2013	2018	2023	(%) 2013-18	(%) 2018-23
C.A.V.	1.026.352	1.053.539	1.080.582	2,65	2,57
Bizkaia	532.667	545.817	560.324	2,47	2,66
Gran Bilbao	389.958	398.723	408.014	2,25	2,33

Getxo	32.844	33.834	34.657	3,01	2,43

8. taula. Familia Etxebizitzen Errolda 2013-2023. Urteko Hazkunde Indizearen bilakaera, aldiaren arabera (%).

	2023		
	Densidad de vivienda existente en suelo urbano residencial. (Viv,/Ha)	Densidad de vivienda prevista en suelo urbano. (Viv./ Ha)	Densidad de vivienda prevista en suelo urbnizable (Viv,/Ha)
Getxo	72,44	75,52	15,14
Gran Bilbao	93,52	101,38	23,87
Bizkaia	74,91	82,1	22,86
C.A.V.	62,38	69,56	26,81

9. taula. Etxebizitza-dentsitatea bizitegi-lurzoruan. EUSTAT 2023.

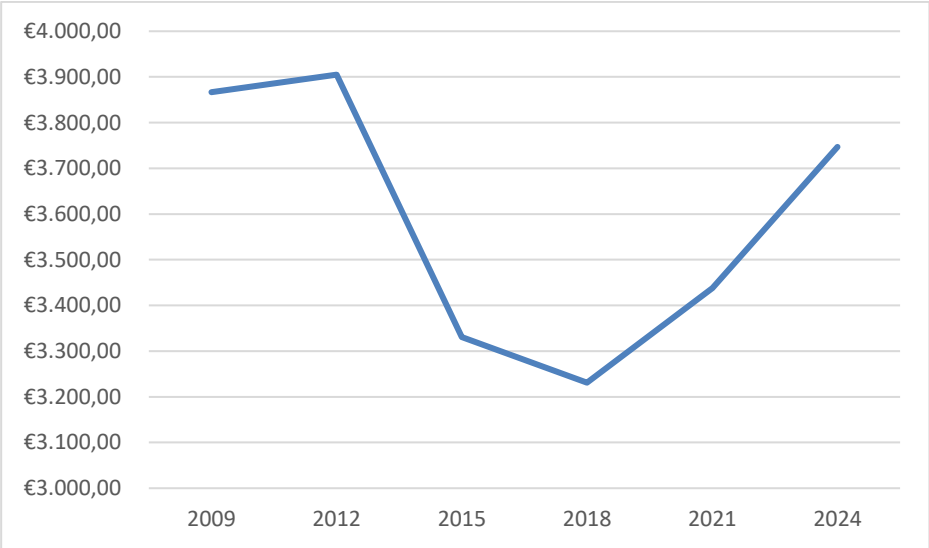
Konparazioz, bizitegi-dentsitatea ez da handia. Lehen ikusi den bezala, udalerriak hazteko aukerak ditu, lurzoru urbanizagarriaren erreserba duelako.

(%)	C.A.V.	Bizkaia	Gran Bilbao	Getxo
Ur korronte beroa	99,90	99,90	99,90	100,00
Bainugela	99,80	100,00	100,00	100,00
Berokuntza	84,10	83,70	84,60	93,50
Telefono-linea	98,80	98,80	99,30	99,40
Eraikineko hodi bidezko gasa	83,10	80,90	84,30	74,90
Etxebizitzako hodi bidezko gasa	55,30	50,60	52,20	51,20

10. taula. Etxebizitza nagusiak, dituzten instalazio eta zerbitzuen arabera, 2023 (%). EUSTAT.

Ikus daitekeenez, udalerriko etxebizitza-parkeak erosotasun handia du, eskualdeko eta lurralde historikoko batez bestekoa baino handiagoa.

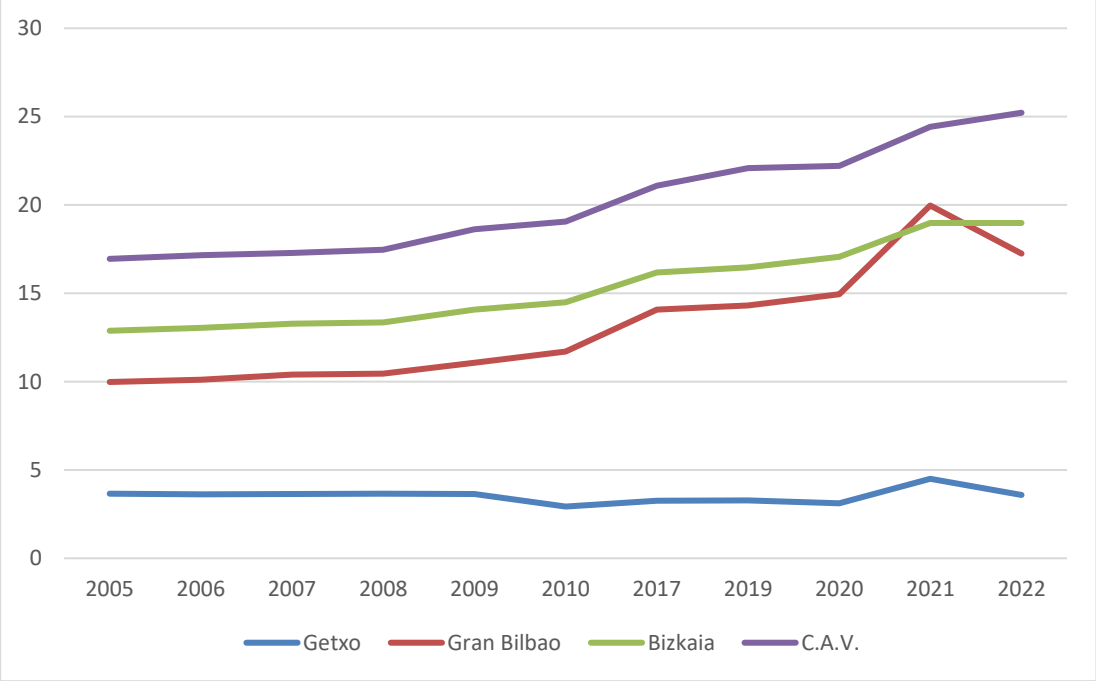
Etxebizitzaren prezioaren bilakaerari dagokionez, esan behar da, joera orokorrari jarraiki, etxebizitzaren prezioa jaisten joan dela krisialditik higiezinen merkatuaren depresio orokorraren ondorioz. Hala ere, egiazta daiteke azken 2-3 urteetan nolabaiteko suspertzea izan duela, eta horrek prezioen igoera txiki bat eragin duela. 2018an 3.231 €/ m2 ziren eta 2024an 3.747 €/ m2.

6. grafikoa. Getxo, Etxebizitzaren prezioaren bilakaera, 2009-2024. (Euro/m²). Iturria: Idealista

3.4.3.- Establezimenduak eta zerbitzuak.

Aisiaren eta jolasaren dimentsioa erabakigarria da udalek betetzen dituzten funtzio berriak ulertzeko; izan ere, nolabaiteko erakargarritasun turistikoa izan dezakete, batez ere Getxoko egoera dela eta. Turismoa, leheneratzea eta paisaia-kalitatea balio handiko hirukoa da udal-mikropolitikak jarduera-nitxo berri gisa definitzeko orduan.

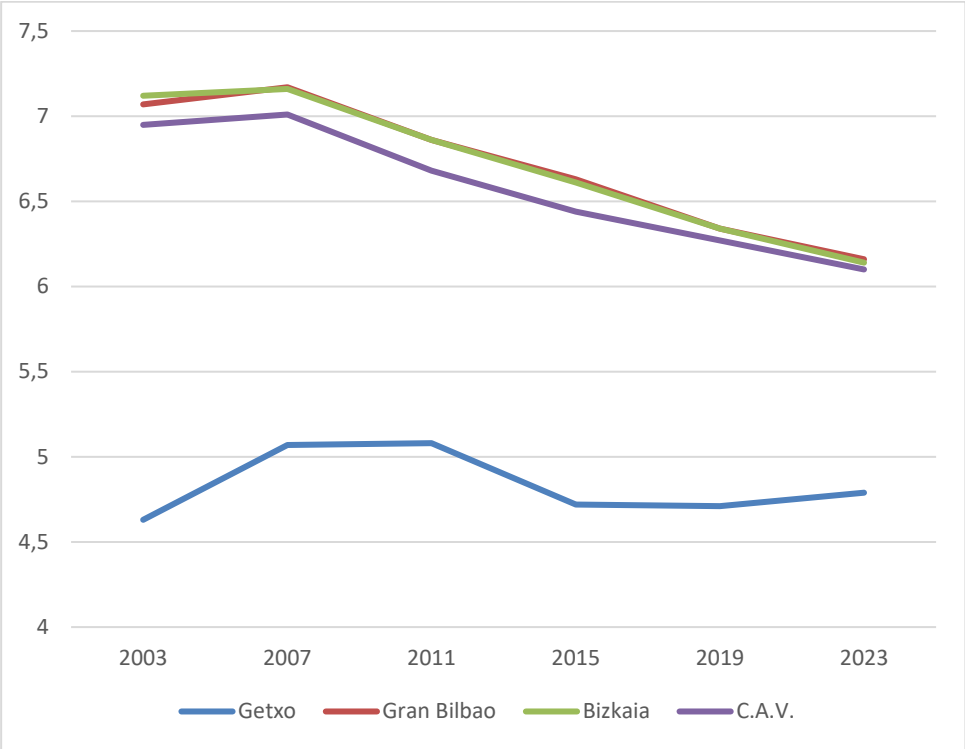
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2017	2019	2020	2021	2022
Getxo	3,65	3,63	3,64	3,66	3,64	2,93	3,25	3,27	3,11	4,5	3,59
Gran Bilbao	9,98	10,1	10,39	10,46	11,06	11,7	14,07	14,32	14,94	19,97	17,24
Bizkaia	12,88	13,05	13,27	13,36	14,07	14,49	16,18	16,47	17,06	18,98	18,98
C.A.V.	16,95	17,15	17,28	17,47	18,62	19,06	21,08	22,08	22,22	24,42	25,22

7. grafikoa. Turismoko ostatu-plazak mila biztanleko, 2005-2022.

Iturria: Eusko Jaurlaritzaren estatistika ofiziala.

Udalerriko turismo-plazen kopuruaren bilakaerari dagokionez, ikusten dugu eskaintzak beheranzko bilakaera izan duela: 2005ean mila biztanleko 3,58 plaza izatetik 2020an 3,05 izatera igaro da; gainera, eskainitako plaza-kopuruaren murrizketa nabarmenagoa izan da biztanle-kopuruaren jaitsieragatik.

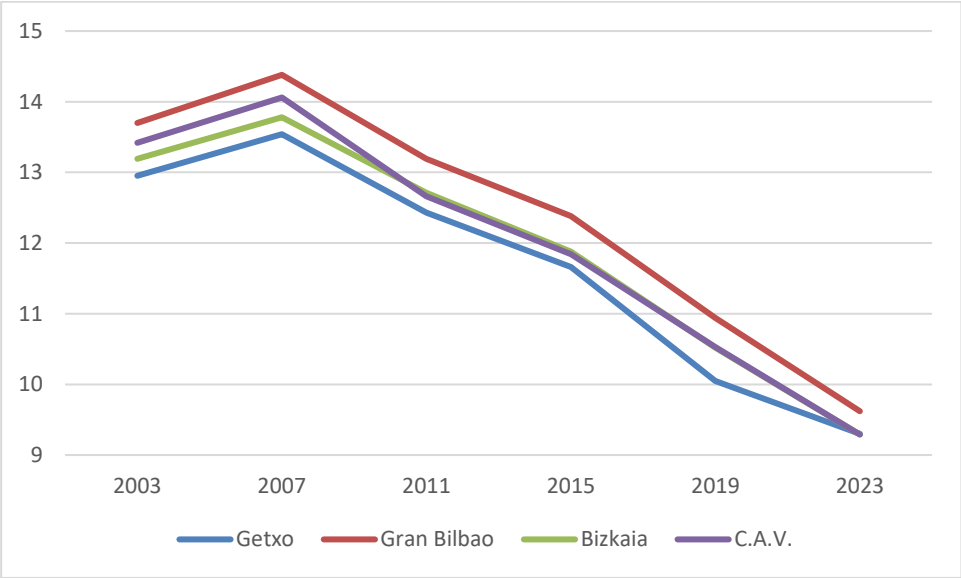
Ostalaritza-establezimenduei dagokienez, oro har, Getxoko eskaintzak atzera egiteko joera orokorrari eusten dio, baina, alderaketa eginez, ostalaritza-eskaintza hori eskualdeko eta probintziako batez bestekoak baino %25 txikiagoa da.

	2003	2007	2011	2015	2019	2023
Getxo	4,63	5,07	5,08	4,72	4,71	4,79
Gran Bilbao	7,07	7,17	6,86	6,63	6,34	6,16
Bizkaia	7,12	7,16	6,86	6,61	6,34	6,14
C.A.V.	6,95	7,01	6,68	6,44	6,27	6,1

8. grafikoa. Ostalaritza- eta jatetxe-establezimenduak mila biztanleko, 2003-2023. EUSKO JAULARITZA

Horrek beste gai osagarri batera garamatza: txikizkako merkataritzak udalerrian duen presentziaz ari gara. Aski ezaguna denez, txikizkako merkataritzaren garrantziak bere funtzioa gainditzen du; hiria biziberritzeko lehen mailako faktorea da. Haien presentzia, aniztasuna, espezializazio funtzionala eta gainerakoak bizi-baldintzak sortzeko erabakigarriak dira.

	2003	2007	2011	2015	2019	2023
Getxo	12,95	13,54	12,43	11,66	10,05	9,3
Gran Bilbao	13,7	14,38	13,19	12,38	10,94	9,62
Bizkaia	13,19	13,78	12,71	11,88	10,52	9,29
C.A.V.	13,42	14,06	12,66	11,84	10,53	9,29

9. grafikoa. Txikizkako merkataritza-dentsitatea mila biztanleko, 2003-2023. EUSKO JAURLARITZA

Txikizkako merkataritzaren bilakaerari buruzko datuak aztertuta, ikusten da, ezarpenaren ikuspegitik, atzeraldi orokor argia dagoela. Mila biztanleko saltoki kopurua 9,52koa da, eta 2003-2004 urteetako egoerarekin alderatuta, beherakada izan da. Datu eguneratuen arabera (2020), beheranzko joerak nabarmen jarraitzen du bai eskualde mailan (10,38), bai probintzia eta EAE mailan.

3.5.- Lan merkatua, langileen prestakuntza, errenta-maila.

3.5.1.- Merkatua: enplegua eta jarduera.

Jarduera-tasak adierazten du jarduera-motaren bat garatzen duten pertsonen ehunekoa biztanleria aktiboa osatzen duten pertsona guztiekiko. Ikus daitekeenez, 2011-2021 aldian, oro har, jarduera-tasek behera egin dute.

	Hombres			Mujeres			Total		
	2011	2016	2021	2011	2016	2021	2011	2016	2021
Getxo	51,6	49,1	47,7	43,5	44	43,3	47,3	46,4	45,4
Gran Bilbao	52,8	52	50,6	43	45,2	45,1	47,7	48,5	47,7
Bizkaia	52,9	52	50,5	43,3	45,4	45,4	48	48,6	47,9
C.A.V.	53,1	52	50,6	43,9	45,8	45,7	48,4	48,8	48,1

11. taula. Jarduera-tasaren analisi konparatiboa, 2011-2021.

Esan bezala, jarduera-tasa orokorrak oro har behera egin badu ere, ez da portaera berdinik izan sexuen arabera. Joera orokorra beheranzkoa izan bada ere, produkzio-egituraren konfigurazioa eta, zehazki, gizonen enpleguaren pisu handiagoa dela eta, 2006-2019 aldian, krisi-egoera orokorra gorabehera, emakumeen jarduera-tasa handitu egin da, gizonena baino txikiagoa izan arren.

	2012	2016	2020	2024	(%) 2012-24
Agricultura, ganadería y pesca	25	17	22	15	-40,00
Industria, energía y saneamieto	170	111	123	119	-30,00
Construcción	549	429	444	424	-22,77
Comercio, transporte y hostelería	2.142	2.033	1.852	1.695	-20,87
Información y comunicaciones	163	177	197	198	21,47
Actividades financieras y seguros	241	217	183	174	-27,80
Actividades inmobiliaias	271	180	195	182	-32,84
Actividades profesionales y auxiliares	1.647	1.547	1.473	1.418	-13,90
Adm. Pública, educación y sanidad	814	884	915	941	15,60
Activ. Astísticas y otros servicios	460	507	523	559	21,52
Total de actividad	6.482	6.102	5.927	5.725	-11,68

12. taula. Getxo. Establezimendu kopuruaren bilakaeraren eskualdeko alderaketa jarduera-sektoreen arabera, 2012-2024. EUSTAT

Jarduera-motaren arabera, 12. taulan argi eta garbi ikus dezakegu nola bilakatu diren sektoreak. Jarduera-sektore gehienen geldialdi orokorraz gain, eraikuntzaren eta higiezinen sektorearekin lotutako jardueretan beherakada nabarmena izan da. Hala ere, 2016tik susperraldirako joera txiki bat ikus daiteke, eta nabarmentzekoa da establezimenduen gorakada informazioaren eta komunikazioen arloan.

	2011	2016	2021	(%) 2016-21
Agricultura, ganadería, caza, silvicultura	119	91	81	-10,99
Pesca, acuicultura	14	20	18	-10,00
Industrias extractivas	24	20	4	-80,00
Industria manufacturera	3.116	2.801	2.747	-1,93
Producción y distribución de energía electrica, gas y agua	410	328	366	11,59
Construcción	1.768	1.353	1.348	-0,37
Comercio y reparación	4.597	4.234	4.201	-0,78
Hostelería	1.812	2.298	1.673	-27,20
Transporte, almacenamiento y comunicaciones	2.527	1.702	2.475	45,42
Intermediación financiera	1.646	1.380	1.278	-7,39
Alquiler, inmobiliarias y servicios a empresas	5.494	5.471	5.672	3,67
Administración pública	1.866	1.764	1.653	-6,29
Educación	3.328	3.279	3.097	-5,55
Actividades sanitarias y veterinarias;servicios sociales	3.184	3.306	3.358	1,57
Otras actividades sociales y servicios personales	1.508	1.442	1.456	0,97
Hogares que emplean personal doméstico	946	1.585	1.583	-0,13
Organismos extraterritoriales	7	3	2	-33,33
Total Población Ocupada	32.366	31.077	31.012	-0,21

13. taula. Getxo. BIZTANLERIA OKUPATUAREN eskualdeko alderaketa, jarduera-adarren arabera, 2011-2021. EUSTAT

2011-2021 aldian biztanleria landunaren jarduera-adarrak agertzen diren 13. taulako datuak aztertuta, atzeraldi global nabarmena ikus dezakegu. Jarduera guztiak murriztu dira, oinarrizko zerbitzuei eta higiezin-jarduerei lotutakoak izan ezik. Horrek esan nahi du tokiko ekonomiaren krisi eta egoerak kalte egin diezaiokeela udal-zerbitzu publiko eta pribatuen kalitateari.

3.5.2.- Langabezia.

Langabeziari dagokionez, Lanbidek emandako datuen arabera, honako hau esan dezakegu:

		Total demandantes			(%)			Demandantes parados			(%)		
		Hombre	Mujer	Total	Hombre	Mujer	Total	Hombre	Mujer	Total	Hombre	Mujer	Total
Intervalo de edad	<20	26	14	40	0,73	0,28	0,47	21	9	30	1,69	0,58	1,07
	20 a 24	234	207	441	6,58	4,20	5,20	74	64	138	5,97	4,12	4,94
	25 a 29	366	398	764	10,30	8,07	9,00	108	105	213	8,71	6,75	7,62
	30 a 34	328	426	754	9,23	8,64	8,89	81	112	193	6,53	7,20	6,91
	35 a 39	357	555	912	10,05	11,26	10,75	111	135	246	8,95	8,68	8,80
	40 a 44	412	547	959	11,59	11,09	11,30	108	149	257	8,71	9,58	9,19
	45 a 49	397	626	1.023	11,17	12,70	12,06	141	175	316	11,37	11,25	11,31
	50 a 54	427	619	1.046	12,01	12,55	12,33	176	184	360	14,19	11,83	12,88
	55 a 59	471	668	1.139	13,25	13,55	13,42	197	284	481	15,89	18,26	17,21
	>59	536	871	1.407	15,08	17,66	16,58	223	338	561	17,98	21,74	20,07
	Total	3.554	4.931	8.485	41,89	58,11	100,00	1.240	1.555	2.795	44,36	55,64	100,00
Ocupaciones demandadas	Directivos	358	301	659				143	116	259			
	Técnicos y Cientificos	1.137	1.802	2.939				363	467	830			
	Tecnicos de apoyo	1.408	1.611	3.019				466	507	973			
	E. Administrativos	603	1.578	2.181				213	556	769			
	Otros cualif Servicios	1.219	2.700	3.919				427	873	1.300			
	Agricultura y pesca	222	32	254				97	11	108			
	Cualificados industria	915	146	1.061				347	52	399			
	Ope maquiaria	629	99	728				230	25	255			
	No cualificados	1.324	1.651	2.975				503	516	1.019			
	F. Armadas	18	6	24				4	2	6			
Duración del paro	Paro Larga Duración	1.302	2.064	3.366	38,68	61,32	39,67	540	821	1.361	39,68	60,32	48,69
	Paro Corta Duración	2.252	2.867	5.119	43,99	56,01	60,33	700	734	1.434	48,81	51,19	51,31
Nivel académico	Hasta obligatorios	1.203	1.595	2.798	42,99	57,01	32,98	472	547	1.019	46,32	53,68	36,46
	Bachiller	492	605	1.097	44,85	55,15	12,93	177	217	394	44,92	55,08	14,10
	FP	907	1.134	2.041	44,44	55,56	24,05	286	383	669	42,75	57,25	23,94
	Universitarios	952	1.597	2.549	37,35	62,65	30,04	305	408	713	42,78	57,22	25,51

14. taula. Lanbide. Enplegu-eskatzaileak. Langabezia-indizea. 2024

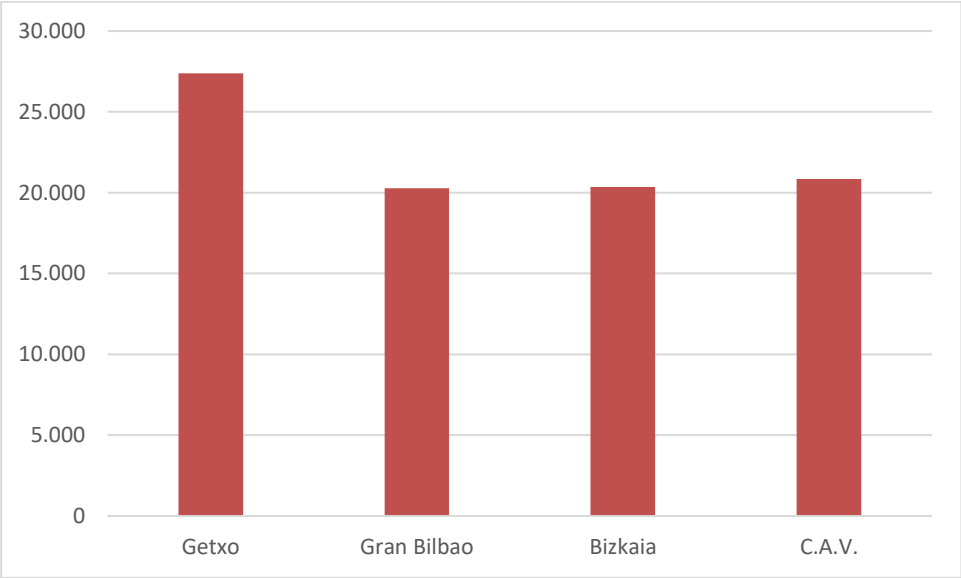
Enplegu-eskatzaileak, batez ere 59 urtetik gorakoak dira (%16,58). Gazteen artean (16-29 urte), lana gehien eskatzen dutenak 25-29 urte bitartekoak dira (% 9). 30-59 urtekoen tartean enplegu-eskariaren tasa %1 inguru haziera erakusten du 4 urteko tarteetan. 30-34 urtekoen taldean, % 8,89tik 55-59 urtekoen taldean, % 13,52ra.

Langabezian dauden eskatzaileak enplegu-eskatzaile guztien %32 dira, gutxi gorabehera. Enplegu-eskaera handiena duten adin-taldeak 55 eta 59 urte bitartekoak eta 59 urtetik gorakoak dira, %17,21 eta %20,07, hurrenez hurren.

Langabezia-mota, batez ere, iraupen laburrekoa da (%51,31). Hala ere, luzaroko langabezian daudenak %48,69 dira, eta, beraz, oso koadro homogeneoa da, non gehiengo batez formalitate estatistiko baten bidez bakarrik hitz egin daiteke. Aipatzekoa da generoen arteko aldea iraupen luzeko langabezia-motari buruzko datuetan, non subjektu gehienak emakumeak baitira (%60,32).

3.5.3.- Errenta-maila.

2022an, udalerriko batez besteko errenta pertsonala 27.377 euro zen per capita, Bizkaiko lurralde historikoko batez bestekoa (20.355 euro) eta Euskal Autonomia Erkidegoko batez bestekoa (21.855 euro) baino handiagoa 10. grafikoan ikus daitekeen bezala.

10. grafikoa. Batez besteko errenta pertsonala, 2022. EUSTAT

3.5.4.- Bizimodu-baldintzak.

Euskal Estatistika Erakundeak (EUSTAT) 5 urtean behin egiten duen Euskal AEko bizi-baldintzei buruzko inkestak bizimoduekin eta bizimoduekin lotutako gaietan izandako aldaketak erakusten ditu. Azkena 2019an egin zen, eta, beraz, eskualdeko bizimoduak aldatzen joan dira garrantzi bereziko bi gaitan: harreman-moduak eta hautemandako egoera ekonomikoa.

Lagin adierazgarri bat izateko, bizi-baldintzen azterketa eskualde osoan egin da, ziur baikaude lortutako datuak eskualde hori osatzen duten udalerrien adierazgarri direla.

Harremanak eta ingurumen soziala

Harremanen azterketak hiru harreman mota bereizten ditu: familiakoak, lagunartekoak eta auzokoak. Hiru kate-maila dira, eta elkarrekin zehazten dute gizabanakoek hautemandako bizi-kalitatea.

Familia-harremanak

Ikus daitekeenez, familia-harremanak oso biziak dira, EUSTATek emandako datuen arabera. Eskualdean, % 90,88k adierazi du harreman estua duela familiarekin. Horrek erakusten du familiak indar handia izaten jarraitzen duela, eta horren inguruan dagoela errealitatearen gure ikuskera.

FAM. HARR. MOTAK	FAMILIAK (milakotan)	%
• Handiak	322,1	90,89
• Maiz	11,5	3,24
• Noizbehinkakoak	2,3	0,65
• Bat ere ez	18,5	5,22
FAMILIAK GUZTIRA	**354,4**	**100**

16. taula. Bilbo Handiko eskualdea. Familia-harremanen intentsitatea, 2019. Iturria*: EUSTAT.*

Adiskidetasun-harremanak

Familia-harremanak baino intentsitate txikiagoarekin, baina maiztasuna eta lagunekin harremana aktibo garrantzitsua da. % 78,78k, gutxi gorabehera, lagunekin harreman estuak dituela adierazi du, eta dimentsio horri buruzko balorazio oso altua egin du. Gertatzen dena da adiskidetasun-harremanak nolabaiteko pribatutasun-mailarekin konbinatzen direla; horregatik, proportzio oso arbuiagarri batek (% 45,6) dio noizbehinkako harremanak dituela edo batere harremanik ez duela.

ADISKIDETASUN-HARREMANAK	FAMILIAK (milakotan)	%
• Handiak	279,2	78,78
• Maiz	29,6	8,35
• Noizbehinkakoak	7,0	1,98
• Bat ere ez	38,6	10,89
FAMILIAK GUZTIRA	**354,4**	**100**

17. taula. Bilbo Handiko eskualdea. Adiskidetasun-harremanen intentsitatea, 2019. Iturria: EUSTAT.

Auzotarren arteko harremanak

Auzotartasunak oso euskarri garrantzitsua izaten jarraitzen du Durangaldeko familien bizitzan. Ikuspegi indibidualistan oinarritutako zenbait ikuskeraren aurrean, dagokigun kasuan, laguntza-, laguntza- eta soziabilitate-harremanek, bizilagunek ematen dituztenek, goranzko balioa izaten jarraitzen dute.

AUZ. ART. HARR.	FAMILIAK (milakotan)	%
• Handiak	260,0	73,36
• Maiz	8,2	2,31
• Noizbehinkakoak	1,7	0,48
• Bat ere ez	84,5	23,84
FAMILIAK GUZTIRA	**354,4**	**100**

18. taula. Bilbo Handiko eskualdea. Auzokideen arteko harremanen intentsitatea, 2019. ***Iturria: EUSTAT.***

Gizarte-ingurumena

Horrela deitzen zaio bizilekuari esleitutako balioa adierazteko, segurtasuna eta bizi-kalitatea ematen duen neurrian, eta egoiliarrek halakotzat baloratzen dute. Ikus daitekeenez, eskualdean bizi diren familien % 60,72k uste du ingurune oso osasungarrian bizi dela; % 18,93k uste du ingurune osasungarria dela; eta % 20,32k uste du ingurune hori hondatuta edo oso hondatuta dagoela.

GIZARTE INGURUMENAREN BALORAZIOA	FAMILIAK (milakotan)	%
• Oso osasungarria	215,2	60,72
• Osasungarria	67,1	18,93
• Hondatuta	65,9	18,59
• Oso hondatuta	6,1	1,72
FAMILIAK GUZTIRA	**354,4**	**100**

19. taula. Bilbo Handiko eskualdea. Ingurumen sozialaren balorazioa. ***Iturria: EUSTAT.***

Egoera ekonomikoa

Soziologiak erakusten du errealitatearen pertzepzioa erabakigarria izan ohi dela bizi-kalitatea baloratzeko orduan. Horregatik, baldintza objektiboak alde batera utzita, egokia iruditu zaigu eskualdeko biztanleriak egoera ekonomikoaren bilakaera nola baloratzen duen adieraztea. Gure ikuspuntutik, ongizate material eta sozialaren oinarria da.

Hilaren amaierara iristea

20. taulako datuen artean azpimarragarriena da familien % 30,3k adierazi duela hilabete amaierara ailegatzen dela estutasunarekin.

ERANTZUNAK	FAMILIAK (milakotan)	%
• Zailtasunik gabe	247,0	69,70
• Estuekin	107,4	30,30
FAMILIAK GUZTIRA	**354,4**	**100**

20. taula. Bilbo Handiko eskualdea. Nola iristen da hilaren amaierara? Iturria: EUSTAT. Bizi-baldintzei buruzko inkesta, 2014.

Diru-sarreren egonkortasuna

21. taulan ikus daitekeenez, familien % 86k adierazi du diru-sarrera egonkorrak dituela.

ERANTZUNAK	FAMILIAK (milakotan)	%
• Egonkorrak dira	305,2	86,12
• Ez dira egonkorrak	49,2	13,88
FAMILIAK GUZTIRA	**354,4**	**100**

21. taula. Bilbo Handiko eskualdea. Ba al duzu egonkortasunik diru-sarreretan? Iturria: EUSTAT. Bizi-baldintzei buruzko inkesta, 2014.

Egoera ekonomiko subjektiboa

Izenak adierazten duen bezala, aldagai honek familiek egoera ekonomikoari buruz duten pertzepzioa islatzen du. Egiazta daiteke familien % 11,20k modu negatiboan hautematen duela.

ERANTZUNAK	FAMILIAK (milakotan)	%
• Txarra	39,7	11,20
• Normala	120,4	33,97
• Ona	194,3	54,83
FAMILIAK GUZTIRA	**354,4**	**100**

22. taula. Bilbo Handiko eskualdea. Egoera ekonomiko SUBJEKTIBOA. Iturria: EUSTAT.

Egoera ekonomiko objektiboa

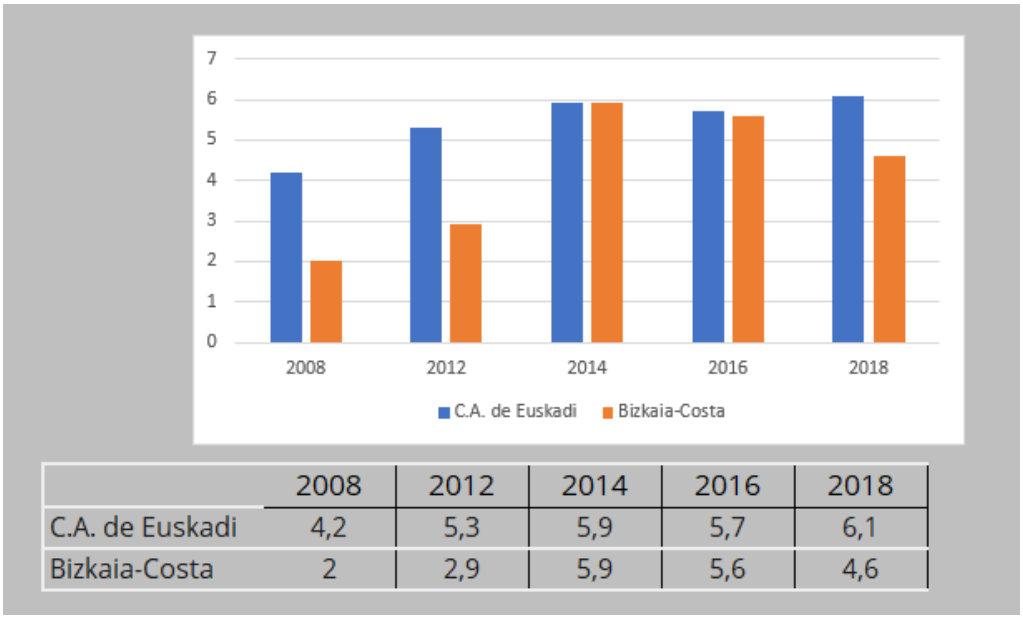
Aurrekoaren kontrapuntua da, adierazle objektiboetatik abiatuta familien egoera ekonomikoa islatzen baitu. Ikus daitekeenez, familien % 5,47k soilik du egoera txarra, pertzepzio hori baino askoz txikiagoa.

ERANTZUNAK	FAMILIAK (milakotan)	%
• Txarra	19,4	5,47
• Normala	180,6	50,96
• Ona	154,4	43,57
FAMILIAK GUZTIRA	**354,4**	**100**

23. taula. Bilbo Handiko eskualdea. Egoera ekonomiko OBJEKTIBOA. Iturria: EUSTAT. Bizi-baldintzen inkesta, 2014

Pobrezia

Gizarte-egoeraren kontrapuntua da, eta eskualdean eragiten duten gizarte-ondoezaren egoerarik adierazlerik onena da. 11. grafikoan ikus daitekeenez, eskualdeko pobrezia-tasa erkidegoko batez bestekoa baino txikiagoa da gaur egun. Hala ere, datuek erakusten dute 2014-2016 aldian pobrezia-tasa batez bestekoaren berdina zela.

	2008	2012	2014	2016	2018
C.A. de Euskadi	4,2	5,3	5,9	5,7	6,1
Bizkaia-Costa	2	2,9	5,9	5,6	4,6

11. grafikoa. Bizkaia-Kosta eskualdea, Benetako pobreziaren bilakaera, 2008-2018.

Iturria: Eusko Jaurlaritza. Enplegu eta Gizarte Politiketako Saila. Pobreziari eta gizarte-desberdintasunei buruzko inkesta

Laburbilduz

Eskualdeko bizi-baldintzei buruzko adierazleen azterketak honako hau erakusten digu:

Lehenik eta behin, ingurune hurbilak soziabilitate-nukleo gisa duen garrantzia nabarmentzen da: familia, bizilagunak eta lagunak, ordena horretan, erreferentzia-elementu oso garrantzitsuak dira gizabanakoek oso ongi baloratzen duten soziabilitate-nitxo bat eratzeko.

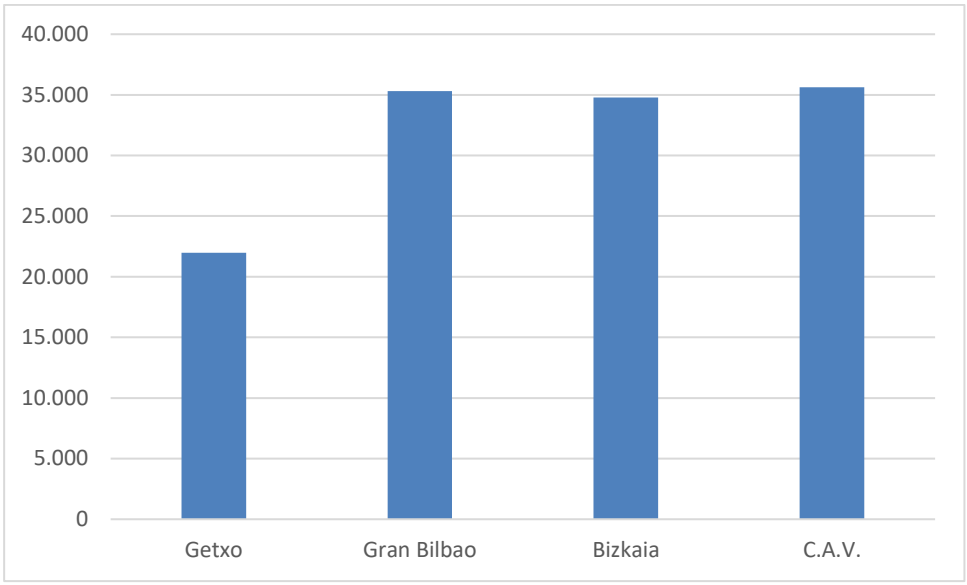
Bigarrenik, elkarrizketatutako familiek enklabeen bizi-kalitateari estimazio-maila handia ematen diote.

Hirugarrenik, ikuspegi ekonomikotik, egoera ekonomikoaren pertzepzio subjektiboa egoera objektiboa baino askoz okerragoa dela ikus daiteke.

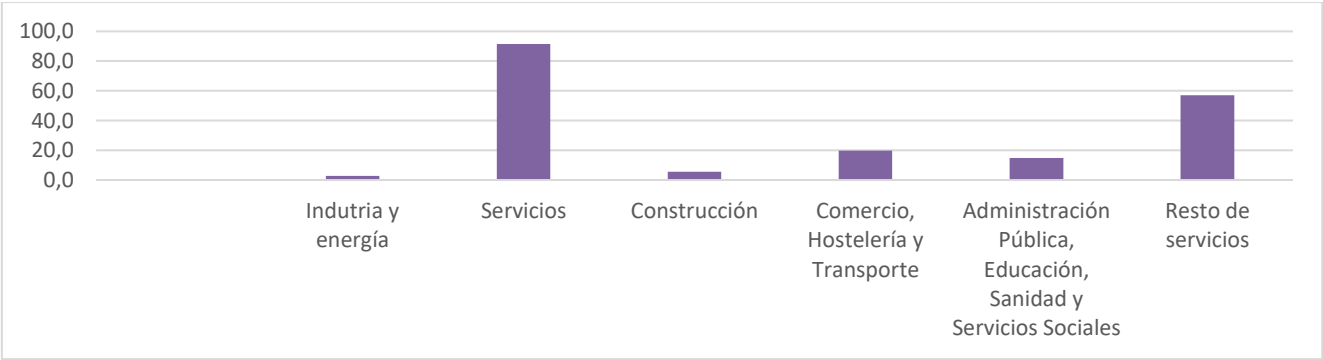
Azkenik, azken bi urteetan eskualdeko benetako pobreziaren tasa murriztu egin da, Eusko Jaurlaritzaren inkestak adierazten duen bezala.

3.5.5.- BGG eta udalerriko BPGren osaera.

Balio erantsi gordinak ekoizpeneko balio erantsiaren gehikuntza adierazten du. Bestela esanda, udalerrian ekoizpen-faktoreen ondorioz sortutako aberastasuna zati dagoen biztanle-bolumena.

12. grafikoa. Konparazioa. Udal BPG per capita, 2021. EUSTAT

13. grafikoa. Balio Erantsi Gordinaren osaeraren analisi konparatiboa Getxon, 2021. (guztizkoaren gaineko % -a).

Getxoko per capita BPG 21.976 eurokoa da, hainbat produkzio-sektoretan dibertsifikatutako sare ekonomiko batean banatuta. Ildo horretan, industriaren eta energiaren sektoreak guztizkoaren %3 baino ez du hartzen, eraikuntzaren sektoreak % 5,5 eta zerbitzuen sektoreak % 91.6.

3.6.3.- Ekipamenduak.

Ekipamenduak hiri-bizitzako elementu garrantzitsuak dira. Zerbitzu espezializatuak emateaz gain, sozializaziorako eta herritarren bizitzarako hobi bat dira. Ekipamenduen zerrenda udalaren webgunean bertan agertzen da. Azterketa eta diagnostikoa egiteko, azterketa sektorial espezifiko bat egin beharko litzateke erabileraren asebetetze-mailarekin eta eraginkortasun-mailarekin lotutako gaiei buruz.

Hezkuntza-eskaintza

24. taulan ikus daitekeenez, udalerriko hezkuntza-eskaintzak udalerriko unibertsitatez kanpoko irakaskuntzaren maila guztiak hartzen ditu:

MENDEKOTASUNA	IZENA	HELBIDEA	UDALERRIA
HEZKUNTZA SAILA	CEIP ANDRA MARI HLHI	PEÑA SANTA MARINA 12	GETXO
HEZKUNTZA SAILA	CEIP JUAN BAUTISTA ZABALA HLHI	JUAN BAUTISTA ZABALA 3	GETXO
HEZKUNTZA SAILA	CEIP LARRAÑAZUBI HLHI	LARRAÑAZUBI 2	GETXO
HEZKUNTZA SAILA	CEIP SAN IGNACIO HLHI	LOS FUEROS 14	GETXO
HEZKUNTZA SAILA	CEIP ZUBILETA HLHI	IZARO Z/G	GETXO
HEZKUNTZA SAILA	IES JULIO CARO BAROJA BHI	SALSIDU 42	GETXO
HEZKUNTZA SAILA	CIFP FADURA LHII	BIZKERRE Z/G	GETXO
HEZKUNTZA SAILA	CEIP GEROA IKASTOLA HLHI	MAIDAGAN 32	GETXO
PRIBATUA	CPEIPS SAN NIKOLAS IKASTOLA HLBHIP	ARENEAZPI 15 (ALGORTA)	GETXO
HEZKUNTZA SAILA	CEIP GOBELA IKASTOLA HLHI	GOIHERRI 14	GETXO
PRIBATUA	CPEIPS AZKORRI HLBHIP	ZIENTOETXEKO ERP. 11 P.K.	GETXO
PRIBATUA	CPES IBAIONDO BHIP	VENANCIO ECHEVARRIA 18	GETXO
PRIBATUA	CPEIPS MADRE DEL DIVINO PASTOR HLBHIP	GOBELA 17 (LAS ARENAS)	GETXO
PRIBATUA	CPEIPS NTRA. SRA. DE EUROPA HLBHIP	ESTRATA GOÑI 3	GETXO
PRIBATUA	EIPR EL CARMEN-URDANETA HEPR	PUERTO 18 (NEGURI)	GETXO
PRIBATUA	CPEIPS SANTISIMA TRINIDAD HLBHIP	ALGORTAKO ETORB. 108 (ALGORTA)	GETXO
HEZKUNTZA SAILA	EOI GETXO HEO	ESKOLETAKO PL. Z/G	GETXO
BESTE PUBLIKO BATZUK	EMPU ANDRÉS ISASI MEPU	LAS MERCEDES 6	GETXO
HEZKUNTZA SAILA	CEIP ROMO HLHI	GOBELAURRE 41	GETXO
HEZKUNTZA SAILA	IES AIXERROTA BHI	PEÑA SANTA MARINA 14	GETXO
PRIBATUA	EIPR PEKELE HEPR	BIZKERRE Z/G	GETXO
PRIBATUA	EIPR BBK ROMO HEPR	EZEKIEL AGIRRE 21	GETXO
PRIBATUA	EIPR KOALA HEPR	VILLA DE PLENCIA 28 BAJO	GETXO
BESTE PUBLIKO BATZUK	EIC GETXOKO HAURRESKOLA EGUNSENTIA PHE	FUEROS 16	GETXO
PRIBATUA	CPFPB ADSIS GETXO OLHIP	PEÑA SANTA MARINA S/N	GETXO
PRIBATUA	EIPR ÉCOLE ALGORTA HEPR	MARIANDRESENA 1 BAJO	GETXO

24. taula. Getxo. Ikastetxeen zerrenda, 2020-2021 ikasturtea. Iturria: Eusko Jaurlaritza. Hezkuntza Saila

Unibertsitateaz kanpoko ikasleei dagokienez, ikus daiteke unibertsitateaz kanpoko 7.586 ikasle matrikulatu direla 2019/20 ikasturtean, irakaskuntza-maila desberdinetan banatuta, 25. taulan ageri den bezala:

HEZKUNTZA MAILA	HIZKUNTZA EREDUA	IKASLEAK	%
• Haur Hezkuntza	A-X Eredua	245	**12,50**
	B Eredua	506	**25,82**
	D Eredua	1209	**61,68**
• Lehen Hezkuntza	A-X Eredua	419	**15,72**
	B Eredua	796	**29,87**
	D Eredua	1450	**54,41**
• H.B. (Lehen Hezkuntza)	A-X Eredua	ED	ED
	B Eredua	ED	ED
	D Eredua	10	100
• Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza	A-X Eredua	403	23,53
	B Eredua	457	26,68
	D Eredua	853	49,80
• H.B. (DBH)	A-X Eredua	3	37,50
	B Eredua	ED	ED
	D Eredua	5	62,50
• Batxilergoa	A-X Eredua	311	46,84
	B Eredua	ED	ED
	D Eredua	353	53,16
• Erdi-mailako LH	A-X Eredua	151	52,61
	B Eredua	103	35,89
	D Eredua	33	11,50
• Goi-mailako LH	A-X Eredua	138	48,08
	B Eredua	ED	ED
	D Eredua	97	33,80
• H.B. (zereginen ikaskuntza)	A-X Eredua	9	60,00
	B Eredua	ED	ED
	D Eredua	6	40,00
• Oinarrizko LH	A-X Eredua	29	100
	B Eredua	ED	ED
	D Eredua	ED	ED
UNIBERTSITATEAZ KANPOKO IKASLEAK	**7.586**		

**ED = ez dago*

25. taula. Getxo. Udalerriko ikastetxeetan matrikulatutako unibertsitateaz kanpoko ikasleak, hezkuntza-mailaren eta hizkuntza-ereduaren arabera. 2019/20 ikasturtea. Iturria: Eusko Jaurlaritza. Hezkuntza Saila

Haur eta lehen hezkuntzan D eredua da nagusi. Ikasketa profesionaletan soilik gainditzen du A ereduak D eredua, ikus daitekeen bezala.

Udaleko kirol-eskaintza

Getxok kirol-instalazio hauek ditu:

26. taula. Getxo. Udalaren kirol-instalazioak. Iturria: Getxoko Udala.

EKIPAMENDUA	KOKAPENA
FADURAko polikiroldegia • Atletismo-pista • Belodromoa • Errugbiko zelaia • Belar artifizialeko hockey zelaia • 8 tenis-pista estali gabe • 6 tenis-pista estali • 7 Padel-pista estali gabeak • Futbol-zelaia • Kirol anitzeko pista • Bide-hezkuntzako zirkuitua • Footing praktikaren ibilbidea • Haur-parkea • 2 frontoi luze • Esku-pilotalekua • Trinketea • 4 Padel-pista estaliak • 2 ginmasio balioaniztun • Spinning-gela • Arte Martzialen gela • 2 igerileku estali • Belar artifizialeko 3 futbol-zelai • Igerileku olinpikoa • Kirol-pista estalia • Fitness-muskulazio gela • Ekitaldi-aretoa • Erakusketa-aretoa • Ikasketa-gelak • Gizarte-arloa • Jatetxea eta kafetegia.	Los Chopos Etorbidea, 60
GOBELAko polikiroldegia • Belar artifizialeko futbol-zelaia • Kirol-pista estalia • Spinning-gela • 4 areto balioaniztun • 2 tenis-pista estali gabe • 2 padel-pista estali gabe • Ikasketa-gelak • Gizarte-arloa • Kafetegia	Luis López Oses z/g

ANDRA MARIko polikiroldegia • Frontoi laburra • Probategia • Ikasketa-gelak	Zientoetxe, z/g.

Eskaintza zabala, askotarikoa eta udalerriko bizitegi-aniztasunera egokitua da. Eskaintza publiko hori eskaintza pribatu garrantzitsu batekin osatzen da, eta honako instalazio nagusi hauek ditu:

EKIPAMENDUA	KOKAPENA
LA GALEA zaldi kluba • 4 zaldiketa-pista edo -ibilbide	Goienetxe Estrata, 11
Real Club JOLASETA • 11 tenis-pista • Kirol anitzeko 2 pista • Frontoi 1 • Hockey zelai 1 • 6 padel-pista • Kirol-igerileku 1 • Igerileku txiki bat • Gela estali bat	Los Chopos Etorbidea, 18
Real Sociedad de GOLF DE NEGURI • Frontoi 1 • Kirol anitzeko 3 pista • Zabalgune 1 • Kirol-igerileku 1 • Jolas-igerileku 1 • 3 igerileku txiki • 2 golf-zelai	Juan Vallejo Real de Asua Kalea, 26
GALEA kirol-kluba • Belar naturaleko zelai 1	Martiturri Estrata, 32

Kultura-ekipamendua

Udal-liburutegiak. Getxok hiru udal liburutegi ditu, eta bere eginkizuna da, informazioa eskatzen duenari hurbiltzea eta aisialdirako eta lan intelektualerako egokia den ingurune lasaia eskaintzea, tailerrak antolatzea eta zabalkunde handia izatea sare sozialetan, elementu dinamizatzaile gisa.

Liburutegiak hemen daude:

- ROMO liburutegia, Santa Eugenia 1, Romo
- VILLAMONTE liburutegia, Villamonte A-8
- SAN NICOLÁS liburutegia, San Nikolas plaza, z/g

ROMOko liburutegia da osatuena, eta zerbitzu hauek eskaintzen ditu:

- Helduen aretoa
- Haur eta Gazteentzako Aretoa
- Bideoteka (batez ere egile-zinema eta zinema soziala)
- Fonoteka (bereziki Getxoko jaialdiak eta euskal musika)
- Mailegua
- Liburutegien arteko mailegua

- Automailegua eta autoitzulketa
- Erreprografiako autozerbitzua
- Egunkari berriak
- Aldizkari-bilduma
- Internet zerbitzua
- Wi-Fi
- Liburu elektronikoak
- Lineako sarbide-katalogoa
- Dohaintzak jasotzea
- Eramangarriak aretoan mailegatzea
- Liburuen erakusketak
- Irakurketa sustatzeko jarduerak
- Ikasketa-gelak

Kultura-gelak

Romo Kultur Etxea (Santa Eugenia plaza 1). Eraikin berezi batean dago, eta fatxada bolumetrikoa du. Fatxada horrek beira eta altzairu kortetsuzko xafla lauak ditu larruazal bikoitz batean, eta udalaren apustua da kulturaren garapenaren alde egitea. Eraikin horretan daude, batez ere, ROMO liburutegia, KZ Gunea, euskaltegia, Gaztelekua, elkarte soziokulturalentzako aretoak (abesbatza entsegu-aretoak, dantza-taldeak, musika-taldeak...), Nagusien Etxea (gimnasio-zerbitzuak, tv-irakurketa-gelak eta bilerak, ile-apaindegia) eta kafetegia. Gainera, kultura-jardueren programazioa jasotzen du, hala nola tokiko taldeen kontzertuak, haur-antzerkia eta formatu txikikoa, erakusketak, ikus-entzunezko proiekzioa, hitzaldiak eta konferentziak.

Algortako Kultura Gela (Villamonte A-8). Erakusketa-gela bat, liburutegia eta bost bilera-gela ditu, ikastaroak eta tailerrak egiteko. Gune bat behar duten elkarteen eskura daude.

Muxikebarri (Basagoiti 77). Arte, Kultura eta Kongresu Zentroak hiru auditorium, erabilera anitzeko hitzaldi-areto bat, azoka, biltzar, erakusketa, jatetxe eta lau anbiguoetarako galeria gisa erabiltzeko aukera ematen duten atariak ditu. Ereaga Aretoak (entzungela nagusia) 782 besaulki ditu; Arrigunaga Aretoak (erabilera anitzeko aretoa) 266 besaulki erretraktil; Areeta Aretoak (Musika Eskolaren azpiko aretoa) 218 besaulki ditu, batez ere Musika Eskolaren erabilerarako; Gorrondatxe Aretoak (erabilera anitzeko aretoa) 60 lagunentzako lekua du.

Elkarteak eta elkarte-sarea

27. taula. Getxo. KIROL ELKARTEEN direktorioa.

NOMBRE/IZENA	DIRECCIÓN/HELBIDEA
ADREBOL (Multikirola)	Pol. Bolue
AGRUPACION DEPORTIVA URIBE COSTA (Elbarrientzako kirol-ekintzak)	C/Amaya, 2, 1º A
ALGORTAKO ZAPLAS RUGBY KIROL ELKARTEA	Elorri, 12-2º izq
ANCAS ASOCIACION NADADORES CANTABRICO	Ollarretxe, 23 - 3
ANDRA MARI MENDI TALDEA	Peña Santa Marina, 12 - Andra Mari Ikastetxea
ARENAS FUTBOL CLUB	Polideportivo de Gobela. C/ Luis López Osés s/n
ARRAUTZALDEON FUTBOL TALDEA	Oiz kalea, 4
ASOCIACION DE ARMADORES ORZA	Urgull, nº 1 - 2º C
ASOCIACIÓN DE ESCALADA Y PATINAJE TREPATINA	Maidagan, 15 lonja
ASOCIACION NAUTICO DEPORTIVA KAI	Embarcadero Las Arenas, s/n
ASOCIACION SKI SNOWBOARD	Gaztelumendi, 10 - bj. Ezk

BALONCESTO GETXO SASKIBALOIA	Luis Lopez Oses Kalea, s/n
BIZKERRE FUTBOL TALDEA	Iturgitxi, 5 lonja
CLUB AEROMODELISMO GOGOR	
CLUB AJEDREZ GETXO	Gobelako polikiroldegia. C/ Luis López Osés z/g
CLUB ATLETISMO GETXO	Telletxe. 20 - 1º D
CLUB BALONCESTO SAN AGUSTIN	Andres Larrazabal, 4 - 4º Dch
CLUB BALONMANO ROMO	Ganeta Kalea, 3
CLUB CICLISTA LAS ARENAS	Amaia 22
CLUB DEPORTIVO AIREAN GETXODEPORTES AÉREOS	Amesti, 8-2º - Esc. esk
CLUB DEPORTIVO DE MOTOCICLISMO COTA	Algorta Etorbidea, 48
CLUB DEPORTIVO DE TENIS PLAYAS DE GETXO	Los Chopos Etorbidea, s/n
CLUB DEPORTIVO GALEA (Futbola)	Martiturri Estartea
CLUB EUROPA (MultiKirola)	Goñi, 3
CLUB GETXO DE ACTIVIDADES SUBACUATICAS	Ganekogorta, 5
CLUB HIPICO LA GALEA	Goienetxe Estrata, 11
CLUB LITORAL SUB (Itsaspeko ekintzak)	Iturribide s/n
CLUB PIRAGÜISMO GETXO- GETXO KAYAKA	Marqués de Arriluce e Ibarra Kalea, 3D,
CLUB TENIS FADURA	Fadurako polikiroldegia. Los Chopos Etorbidea, 60
ESCUELA DE VELA JOSE LUIS UGARTE	Areetako Kaia, 56
ETORKIZUNA MENDI TALDEA	Basagoiti Etorbidea 69, behea
GEROA GIMNASIA ELKARTEA	Bolue, 9 - 3. C
GETXO ABENTURA MENDI KIROL TALDEA	Villamonte, 13-2º izq
GETXO BEISBOL CLUB ETSAIAK	
GETXO HERRI KIROL TALDEA	
GETXO HOCKEY TALDEA	Algortako Etorbidea, 53 - 1º D
GETXO RUGBY TALDEA	Caridad, 1 behea
GETXO SURF TALDEA	
GETXO IGERIKETA WATERPOLO	Fadurako polikiroldegia. Los Chopos Etorbidea, 60
GETXOKO AIXERROTA BOLEIBOL KIROL TALDEA	Santa Marina Haitza,14
GETXOKO ARRILUZE ARRAUN KIROL TALDEA	Muelle de Arriluze s/n
GETXOKO EUSKAL PILOTA TALDEA	Andra Mariko polikiroldegia. Zientoetxe Errepidea, z/g
GETXOKO HARTZAK CLUB BEISBOL	Redentor, 10, 2.º B
GETXOKO HAZI HOCKEY ELKARTEA	Basagoiti, 12 - 1
HONTZAK MENDI TALDEA	Aldapas, 13 - 1º D
IKASTOLA SAN NIKOLAS KIROL TALDEA	Arene Azpi, 15
ITURGITXI FUTBOL CLUB	Avenida Salsidu, 5 - 1º
ITXARTU MENDIGOIZALE TALDEA	Algortako Etorbidea, 104
ITXAS GANE MENDI TALDEA	Andres Kortina, 22 - 1º d
PADEL AIXERROTA CLUB DEPORTIVO GETXO	Los Chopos etorbidea z/g
PUNTA GALEA TXIRRINDULARI ELKARTEA	Illeta Kalea, 10
RASPAS ARRAUN TALDEA	Gobelako polikiroldegia. C/ Luis López Osés z/g

REAL CLUB JOLASETA	Los Chopos Etorbidea, 18
REAL CLUB MARITIMO DEL ABRA - REAL SPORTING CLUB	Zugazarte Etorbidea, 11
REAL SOCIEDAD DE GOLF DE NEGURI	Juan Vallejo Real de Asua Kalea, 26
ROMO FUTBOL CLUB	
ROMOKO EZKORAK (Saskibaloia)	Iturrigorri, 1 - 1º ezk
SALSIDU FUTBOL TALDEA	Salsidu, 5
SOCIEDAD DEPORTIVA MASCA	Etxezuri, 10 - 1. Eskma
SOCIEDAD DEPORTIVA NEGURI (Futbola)	Fadurako polikiroldegia. Bolueko zelaiak
SOCIEDAD ITXAS ARGIA MENDI TALDEA	Orduñako Mendatea, 16
UNGARI MENDI KIROL TALDEA	Elorri, 3 - 1. Esk

28. taula. Getxo. KULTURA- ETA AISIALDI-ELKARTEEN direktorioa

NOMBRE/IZENA	JARDUERA	DIRECCIÓN/HELBIDEA
ABIAN KULTUR ELKARTEA	Sozio-kultural-politika	Bidebarri, 2. behea
AGURRA DANTZA TALDEA	Dantza	Gobelaurra, 41
ALGORTAKO BERTSO ESKOLA	Bertsolaritza sustatzea	Martikoena 16, 2. pisua
ALGORTAKO ESKAUT TALDEA	Aisialdia	Basagoiti Etorbidea, 69 Behea
ALGORTAKO GAZTETXOAK	Aisialdia	Algortako Etorbidea, 104
AMESTEN ELKARTEA	Gizarteratzea	J.M Txabarri Zuazo z/g
ANTZEZALEAK, COLECTIVO DE ARTISTAS DE GETXO	Arte ederrak	Arene, 8
AREETXO GANBERA ABESBATZA	Musika, abesbatzak	Joaquín Arellano, 5 - behea
ASOCIACIÓN CULTURAL ANAHATA	Yoga	Iturgitxi, 8
ASOCIACIÓN CULTURAL ARETXONDO	Boluntarioak	Avenida Basagoiti, 73. behea
ASOCIACIÓN CULTURAL NUESTRA SEÑORA DE LA MERCEDES	Musika	Areetako Etorbidea, 1
ASOCIACIÓN URIBE COSTA	Gizarteratzea	Parque Empresarial INBISA C/Amaya, 2, 1. A
AZEBARRI	Euskara sustatzea	Euskal Herria 14-16
BEGIHANDI KULTUR ELKARTEA	Diseinua eta Komunikazioa	Amezti, 6 – 4. 5. dptua
BERANTZAGI, GRUPO DE DANZAS VASCAS	Dantza	Artecalle, 8. Lonja
BETI KALEAN KULTUR ELKARTEA ALGORTAKO GAZTE ASANBLADA	Aisialdia	María Goiri, 1 – 1. A
BIOTZ ALAI ABESBATZA	Musika, abesbatzak	Avda. Basagoiti, 68 Bj
BIZARRA LEPOAN	Kultura-kirola	Karitate Kalea, 1-10. Bulegoa
B-SIDE	Kultura	Martín Barua Picaza,25-3. A
CASINO DE ALGORTA	Aisialdikoa	Basagoiti Etorbidea, 47
CLUB IBAIONDO	Aisialdia	Luis López Osés Kalea, 12-Behea
EGIZU	Euskara sustatzea	Martikoena 16, 2. piso
ERROMOKO KANTARIAK	Musika, abesbatzak	Luis López Oses, z/g

ESKUZ ESKU	Prestakuntza eta garapena	Puerto de Orduña, 16- Bj
EUSKARABENTURA	Kultura eta historia igortzea	Martikoena 16, 2. pisua
GALEA ELKARTEA	Ongintza	Jolastokieta, 4 Behea
GAZTE ENBATA AISIALDIRAKO ELKARTEA	Aisialdia	Errekagane kalea 1, 5
GAZTETASUNA TALDEA	Aisialdia	Del Redentor Parrokia Gaztelumendi kalea, 30
GRUPO ESKAUT ESKUBELTZ	Aisialdia	Trinitarios Parrokia San Martín kalea, 6
HAZI ETA BIZI GAZTE ERAKUNDEA	Gizarteratzea	San Martín Eliza Elizondo kalea, 1
HIRUKA	Astekaria	Martikoena 16, 2. pisua
IGAKE ITZUBALTZETAKO AISIALDI ETA KULTUR ELKARTEA	Aisialdia	Errekagane 1, 5. solairua
IRUTASUN ABESBATZA	Musika, abesbatzak	San Martin, 6
IRUTASUN KULTUR ELKARTEA	Aisialdia	San Martin, 6
ITXARTU TALDEA	Musika, abesbatzak, Dantza	Algortako Etorbidea, 104
ITXAS ARGIA TALDEA	Dantza	Iturribide, 24. beh
ITXAS EGURRA HAIZEAN	Ontziak berreskuratzea	Luis López Oses, z/g
JUVENTUDES DE LA CRUZ ROJA	Boluntarioak	Muelle de Arrizule, z/g
KIMETZ ABESBATZA	Musika, abesbatzak	Areneazpi, 15
NEGUBIDE ELKARTEA	Humanista	Portuko pasalekua 10
ONDARRETA ABESBATZA	Musika, abesbatzak	Gobelaurra, 41
PATRONATO ALDAI	Irakaskuntza eta ikerketa	Caridad, 1. behea
SOCIEDAD FILATÉLICA DE GETXO	Filatelia	Villamonte, A8
SOCIEDAD MICOLÓGICA Y BOTÁNICA BASOZALEAK	Mikologia	Caridad, 1
ZASI ESKOLA DANTZA TALDEA	Dantza	Lope de Vega kalea, 12 – behea
ZIZTU BIZIAN ESKAUT TALDEA	Aisialdia	San José Parrokia. Ezequiel Agirre Kalea, 19
ZOZOAK ABESLARI LAGUNEN ABESBATZA	Musika, abesbatzak	Amistad, 1

3.7.- Komunikazio-azpiegiturak.

3.7.1.- Bide-sarea.

Bide-sare nagusia Bizkaiko Foru Aldundiaren titulartasuneko honako bide hauek osatzen dute:

- *BI-637 (Naranja-Básica sarea), Kukularra Sopelara.*
- *BI-3737 (Sare Horia-Lokala), Gobelatik Berangora.*

Honako ezaugarri hauek ditu:

Datos generales			
Carretera:	BI-637	Tramo:	BI-637
P.K. Inicial:	7 + 0970	P.K. Final:	18 + 0680
Red:	Red Básica (Naranja)		
Denominación:	Kukularra a Sopelana		
Fecha:	11/11/2015		

Geometría	
Ancho calzada:	7.2 m
Ancho arcén izq.:	0.9 m
Ancho arcén dcho.:	0 m
Radio curvatura:	2040 m
Pendiente:	4.3 %

Localización			
UTM x:	502.915	UTM y:	4.794.235

Datos generales			
Carretera:	BI-3737	Tramo:	BI-3737_1
P.K. Inicial:	15 + 0310	P.K. Final:	16 + 0190
Red:	Red Local (Amarilla)		
Denominación:	Gobela a Berango		
Fecha:	03/02/2016		

Geometría	
Ancho calzada:	7.4 m
Ancho arcén izq.:	0 m
Ancho arcén dcho.:	1.2 m
Radio curvatura:	30 m
Pendiente:	-2.3 %

Localización			
UTM x:	499.990	UTM y:	4.799.224

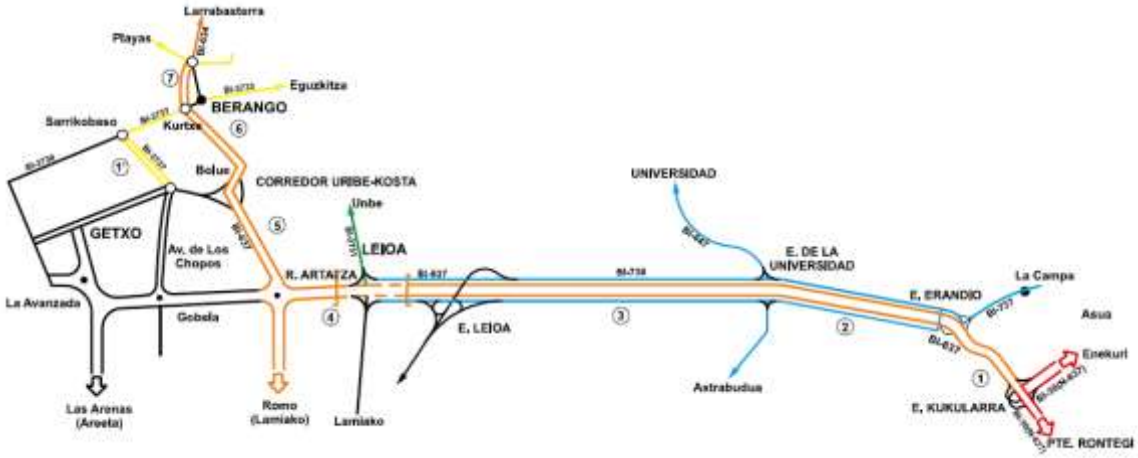
Iturria: BFAko Errepideen Katalogo Bisuala.

BI-3737rako, 2025ean lagatzea eskatzen da, udal errepide sarean sartzeko.

BI-637 errepidea Getxoko hirigunera hurbiltzen da, Arteako lotunetik datozen adarrekin, Fadura eta Euskal Herrirako noranzkoan, eta foru-eskumenekoak dira biribilguneetara iritsi arte (udalekoak).

Sopela-Areeta norabideko irteera-adarrean, dagoen errei bakarra bitan banatzea lortu nahi da, udaleko bide-sarerako sarbidea hobetzeko eta lurzoru urbanizagarrian planteatutako garapen berriek korridorean eraginik izan ez dezaten.

Kukularra-Artaza-Sopela korridoreko eguneko batez besteko trafiko-intentsitateak (EBBI) honako hauek dira (iturria: BFA, 2020. urtea):

TRAMOS	Kms	2015	2016	2017	2018	2019	2020		Tasa Anual Acumulativa
		IMD					IMD	% Pesados	
BI-637									
1. E.Kukularra – E. Erandio	1,3	109.594	111.984	111.442	113.057	110.662	86.930	3,4	-4,5
2. E. Erandio – E. Universidad	0,9	117.929	120.758	120.485	121.644	119.302	95.115	3,3	-4,2
3. E. Universidad – Leioa	1,9	113.148	115.842	114.421	115.523	113.635	91.785	3,1	-4,1
4. Leioa – R. Artatza	1,3	94.893	97.250	96.286	94.650	92.896	75.038	3,0	-4,6
5. R. Artatza – Bolue	1,4	69.881	72.296	73.122	72.718	72.233	58.867	2,8	-3,4
6. Bolue – Kurtxe	2,9	45.122	47.513	48.501	47.377	48.219	41.752	2,5	-1,5
7. Kurtxe – Larrabasterra	1,1	34.289	35.342	35.809	35.126	39.054	34.318	2,1	0,0
TOTAL BI-637	10,8	79.014	81.358	81.324	81.188	80.724	65.907	3,0	-3,6
BI-3737 (Pº LOS CHOPOS)									
1'. Bolue – Sarrikobaso	1,7	21.466	21.112	21.246	19.881	18.561	12.746	4,1	-9,9
TOTAL BI-3737	1,7	21.466	21.112	21.246	19.881	18.561	12.746	4,1	-9,9
TOTAL CORREDOR	10,8	82.393	84.681	84.668	84.317	83.646	67.914	3,0	-3,8

Planoa eta edukiera-koadroa. Iturria: BFA, 2020. urtea.

Intentsitateak apur bat jaitsi dira 2018an eta 2019an, eta 2020an nabarmen egin du behera, ziurrenik COVID-19aren pandemiaren ondoriozko mugikortasuna murrizteko neurriengatik.

Bigarren mailako bide-sarea udal-titulartasuneko hainbat bidek osatzen dute, eta hiriguneetara, sakabanatutako eraikinetara eta natura-inguruneko eremuetara sartzeko aukera ematen dute.

3.7.2.- Trenbide-sarea.

Udalerria Metro Bilbaoren 1. lineak zeharkatzen du, eta honako geltoki hauek ditu, iparraldetik hegoaldera: Areeta, Gobela, Neguri, Aiboa, Algorta, Bidezabal eta Ibarbengoa.

Metro Bilbaoren trazaduraren etorkizuneko saihesbide baten planoa jasotzen da Andra Mari aldean, geltokien eta Bidezabal eta Berango artean, eta bi geltoki berri sartuko lirateke. Horri dagokionez, 2021eko azaroaren 30ean Bizkaiko Garraio Partzuergoak idazkia igorri zion Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailari, Euskal Autonomia Erkidegoko Trenbide Sarearen Lurraldearen Arloko Planetik trenbide-saihesbide hori kentzeko aukera aztertzeko eskatuz.

3.7.3.- Mugikortasun publiko eta pribatua.

Mugikortasun publikoa autobus bidezko garraioaren (Bizkaibus zerbitzua, Bizkaiko Foru Aldundiarena) eta tren bidezko garraioaren (Metro Bilbao) inguruan egituratzen da.

Autobus-linea hauek daude:

A2151 Las Arenas-Larrabetzu
A2161 Puente Bizkaia-UPV/EHU
A2162 Andramari-Santa Maria Getxo-UPV/EHU (Algorta)
A2164 Andramari-Santa Maria Getxo-UPV/EHU (Fadura)
A3338 Muskiz-Barakaldo-Las Arenas
A3411 Bilbao-Getxo-Azkorri
A3414 Bilbao-Getxo (por tuneles de Artxanda)
A3422 Las Arenas-Berango
A3471 Getxo-Cruces (por Fadura)
A3472 Getxo-Cruces (desde Las Arenas)
A3531 Leioa-Hospital Urduliz-Gatika-Mungia

Igarotze-maiztasunek garraio pribatuaren ordezko aukera bideragarri bat eskaintzen dute komunikazio-ardatz nagusietarako.

Metroaren lineak, bere aldetik, Ezkerralde, Bilbo eta Nerbioi-Ibaizabalera joateko aukera ona ematen du.

Mugikortasun pribatuak pisu handia du oraindik gainerako modalitateekin alderatuta. Horri dagokionez, honako datu estatistiko hauek ditugu 2015-12-31n (Iturria: DGT):

- *Ibilgailu automobilen parkea: 48.591 unitate.*
- *Batez besteko antzinatasuna: 9,9 urte*
- *Turismoak: % 78 (37.974 unitate)*
- *Motozikletak: % 10 (4.730 unitate)*
- *Kamioiak: % 4 (1.807 unitate)*
- *Furgonetak: % 4 (2.028 unitate)*
- *Ziklomotorrak: % 3 (1.597 unitate)*

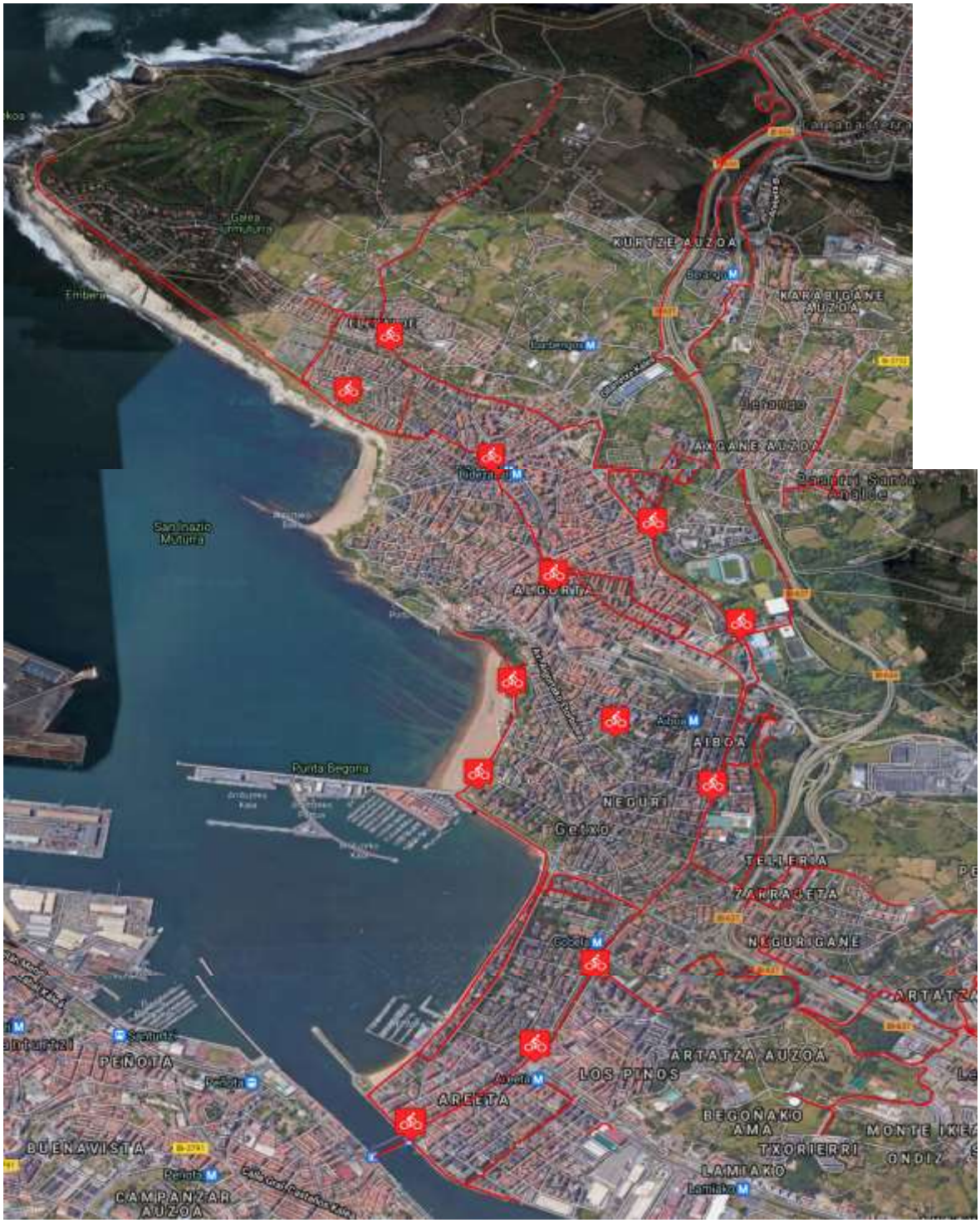
Gidarien errolda honako hau da:

- *Gizonak: 26.573*
- *Emakumeak: 22.407*
- *Guztira: 48.970 (biztanleriaren % 62,11)*

Herri barruko bideetako istripuei dagokienez, 2015ean ez da zauriturik erregistratu.

Beste mugikortasun-aukera batzuei dagokienez (bizikletak, oinezkoak, etab.), haien egungo egoera, osagarria eta hobekuntza aztertu beharreko funtsezko gaia da.

Udal-sare zibbleaz gain (haren diseinua HAPOk osatu beharko luke, bai hirigunean dagoenari dagokionez, bai gune periferikoetarako sarbidearen definizioari dagokionez (ikus dokumentazio grafikoa)), kontuan hartu beharko dira gaur egun berrikuspen-fasean dagoen Foru Planaren zehaztapenak.

Getxoko Bizikleta Sarea. Iturria: BFA, 2021. urtea.

Indarrean dagoen udaleko Mugikortasun Jasangarriaren Planaren zehaztapenak, desadostasunik izanez gero eta mugikortasun modu guztiak eta horien arteko harremanak barne hartzen dituen ikuspegi orokor batekin berrikusten diren arte, Plan Orokorraren mende geratuko dira.

4.- Instalazio-sareen analisia.

Atal honetan, dauden azpiegituren oinarrizko ezaugarriak jasotzen dira. Informazio osoa HAPOren ondorengo idazketa-faseetan garatuko da.

4.1.- Udalak kudeatutako sareak.

4.1.1.- Ur-hornidura sarea.

Lau depositu daude (Gaztelueta eta Kurkudi), batez beste 31.000 m³ kontsumitzeko, eta eguneko 390 litroko hornidura. Gehieneko sabaia, etorkizunean, egunean 405 litrokoa izango da. Bilbao Bizkaia Ur Partzuergoa (BBUP) da erakunde kudeatzailea. Etorkizuneko luzapenetarako emari-gehikuntzek dagokion arro-organoaren/hornitzailearen nahikotasun- eta erabilgarritasun-txostena izan behar dute. Informazioa I-10 planoan islatzen da.

4.1.2.- Saneamendu-sarea.

Lehen mailako sarea (kolektoreak, ponpaketa-estazioak eta inerzeptoreak) eta bigarren mailakoa edo tokikoa ditu. Erakunde kudeatzailea CAAB da lehen mailakoan eta udala bigarren mailako edo tokikoan. Etorkizuneko luzapenetarako emari-gehikuntzek dagokion arro-organoaren/hornitzailearen nahikotasun- eta erabilgarritasun-txostena izan behar dute. Informazioa I-11 planoan islatzen da.

4.1.3.- Herri-argiteria.

Argiteria publikoaren sarearen kasuan, mantentze-lanak kanporatuta daude.

Luminariak eta paldoak askotarikoak dira, baina berrurbanizazioetan edo urbanizazio berrietan ereduak bateratzeko joera dago. Oro har, LED motako sistemak eta energia kudeatzeko eta aurrezteko beste sistema alternatibo batzuk hartzen ari dira pixkanaka. Informazioa I-09 planoan islatzen da.

HAPO idazteko hurrengo faseetan, dokumentazio grafiko erabilgarria berrikusiko da, dagozkion zehaztapenak HAPOn sartzeko.

4.1.4.- Hiri-hondakin solidoak.

Getxok gaikako bilketarako sare bat du udalerri osoan zehar banatuta, eta zatiki desberdinak ditu, kasuaren arabera.

Urbanizazio edo berrurbanizazio berri batzuen kasuan, lurpeko edukiontzi-sistemak instalatu dira, uharte tipo moduan (gaikako bilketa frakzioetan eginda: papera, ontziak, beira, pilak, organikoa eta gainerakoak). Oinezkoentzako guneetan edo oinezkoen eta merkatarien presentzia handiko guneetan dauden edukiontziak lurperatu ditu, edo interes puntuala dutenak, medikuntza-zentroetatik hurbil daudelako.

Gainera, foru Garbigune bat dago Makalen hiribidean. Hondakinak transferitzeko eta ingurumen-konplexurako planta bat ere badago Larrañazubin, zabortegi zahar batekin itxi ondoren.

HAPO idazteko hurrengo faseetan, dokumentazio grafiko erabilgarria berrikusiko da, dagozkion zehaztapenak HAPOn sartzeko.

4.2.- Udalaz kanpo kudeatzen diren sareak.

4.2.1.- Elektrizitate-sarea.

Sarearen kudeaketa Iberdrola enpresaren eskumena da. REE da TASren harguneen titular Larrañazubiko azpi-estaziora arte.

Sarearen kudeaketa Iberdrola enpresaren eskumena da.

Sarea goi-, erdi- eta behe-tentsiotan banatzen da.

Hornidura-sarea, 13,2 kV-koa, Lamiakoko, Berangoko eta Larrañazubiko estazioetatik elikatzen da.

Erdi-tentsioko eta behe-tentsioko sarea airekoa edo lurpekoa izan daiteke (hiri-bilbearen barnekoa). Nabarmentzekoa da transformazio-zentro ugari daudela eta haien trazadura erradiala, ez eraztuna. Informazioa I-09 planoan islatzen da.

HAPO idazteko hurrengo faseetan, dokumentazio grafiko erabilgarria eta Iberdrola enpresari egindako eskaera eguneratua berrikusiko dira, dagozkion zehaztapenak HAPOn sartzeko.

Mugikortasun-eredu berria elektrikoa izango dela aurreikusi beharko da, eta konexio-puntuak sakabanatuta eta hiri barruko bideetan eta kaleetan kokatuta egongo direla, lurzati pribatuak alde batera utzi gabe.

4.2.2.- Gas-sarea.

Sarearen kudeaketa Nortegas enpresaren eskumena da.

Behe-presioko banaketa Lamiakoko Erregulazio Estaziotik egiten da.

Udalaren hornidura-sarea (gas naturala) handitzeko prozesu etengabean dago, espazio publikoak berrurbanizatzen diren edo garapen-eremu berriak sortzen diren neurrian.

HAPO idazteko hurrengo faseetan, dokumentazio grafiko erabilgarria eta Nortegas enpresari egindako eskaera eguneratua berrikusiko dira, dagozkion zehaztapenak HAPOn sartzeko.

4.2.3.- Telekomunikazio-sarea.

Sare nagusiaren kudeaketa Euskaltel eta Telefónica enpresen eskumena da, beste enpresa batzuetako sare txikiekin batera. Kasuaren arabera, enpresa horiek zuntz optikoko sistema dute lineetan.

Sarea, kanalizatua, bidaia nagusietatik igarotzen da. Informazioa I-12 planoan islatzen da.

HAPOa idazteko hurrengo faseetan, dokumentazio grafiko eskuragarria eta enpresa banatzaileei egindako eskaera eguneratua berrikusiko dira, dagozkion zehaztapenak HAPOn sartzeko, eta LGTELren 35.2 artikuluan aurreikusitako txostena nahitaezkoa izango da.

5.- Getxon eragina duen udalaz-gaindiko plangintza.

5.1.- Behin betiko onartutako gidalerroak, lurralde planak eta arloko planak.

EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO LURRALDE ANTOLAMENDUAREN GIDALERROAK (LAG).

128/2019 Dekretuak Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen (LAG) berrikuspena onartu zuen. Haren xedapenak Plan honi aplikatzekoak dira, ez baitute hasierako onespenik xedapen horiek indarrean jartzen direnean.

LAGak erreferentzia-esparrua dira lurralde-antolamenduko eta hiri-antolamenduko gainerako tresnak formulatzeko, eta honako eginkizun hauek dituzte: a) lurraldean jarduera ekonomiko eta sozial desberdinak finkatzeko prozesuak orientatzeko eta arautzeko irizpide eta arauen multzoa formulatzea, Euskadirentzat beharrezkoa den interes orokorreko lurralde-oreka bermatzeko eta jarduera ekonomikoa lurralde-espazio egokietara erakartzeko baldintza egokiak sortzeko; b) erreferentzia-esparru bat eraikitzea espazioen eta lurraldearen antolamenduari eta erabilerari dagokienez, Autonomia Erkidegoaren lurraldean jardun behar duten administrazio publikoen politika sektorialak formulatzeko eta betearazteko, bai eta foru-aldundien eta udalen hirigintza-jarduerarako ere, horien guztien koordinazio eta bateragarritasun egokia bermatzeko eta c) Estatuarekin edo beste autonomia-erkidego batzuekin batera jardun behar duten lurralde-ekintzak aurreikusteko.

II. kapituluko gidalerroek zuzeneko eraginkortasuna dute hirigintza-plangintzarako, artikuluetan bertan adierazitako moduan, lurralde-plangintza partzialari edo sektorialari buruzkoak izateagatik zeharkako eraginkortasuna dutenak edo inolako eraginkortasunik ez dutenak izan ezik, haien araudiaren I. eranskinean zehaztutakoaren arabera. Bereziki azpimarratzen dute lurzoru urbanizaezinaren kategorizazioa, erabileren matrize bat ezarriz, eta baldintzatzaile gainjarriak deiturikoetan, eta horien artean azpiegitura berdeari dagozkionak sartzen dira.

Zehazki, Getxori dagokionez, udalerria Bilbo Metropolitarraren Eremu Funtzionalean sartzen du, Bilboko hiri-eremu integratuan. Jarraibiderik erabakigarrienak gehieneko bizitegi-kuantifikazioari buruzkoak dira. Getxon, formula aplikatu ondoren, hasierako kopurua 4.790 etxebizitzakoa da, eta lurzoru urbanizaezinaren kategorizazioa, neurri handi batean Nekazaritza eta Basozaintzako LPSan eta araudi sektorialean oinarritutako erabilera-matrizera igortzen duena.

BILBO METROPOLITARREKO EREMU FUNTZIONALAREN LURRALDE PLAN PARTZIALA (irailaren 26ko 179/2006 Dekretuaren bidez onartu zen behin betiko).

Udalaz gaindiko plangintzaren erreferentziazko elementu nagusi gisa eratzen da, duen izaeragatik (eremu funtzionalerako lurralde-plangintza biltzen duen tresna gisa, LAGek emana) eta hurbiltasunagatik. Hori dela eta, arreta berezia jarri behar zaio, eta HAPOra helarazi behar dira parametro nagusiak (nolanahi ere, zehaztapen lotesleak eta arauzkoak). Laburbilduz, eta informazio hori dokumentazio grafikoan ere adierazi denarekin osatu behar denez, LPPak honako hau ezartzen du:

Ekintza egituratzaileak:

- Eskuinaldeko kostaldeko korridoreko bide artikulatzaileak (AE.5)
- Metroa. Egungo sarea hobetzea (AE.16)
- Sare Berdearen Natura Ibilbideen Sarea (AE.19)
- Erriberako parkeak (AE.20)
- Itsasadarreko nabigagarritasuna (AE.21)
- Getxon ontzi handiak atrakatzea (AE.22)
- Bizikleta-sarea (AE.23)

Eragiketa estrategikoak:

- Garapen berriak Uribe Kostan. Hiri-continuum bat (12. HE)
- Kostaldeko Parke Metropolitarra (HE20)
- Hiri-hondakinen tratamendua (21. HE)
- Hondakin arriskutsuen eta kutsatutako lurzoruen tratamendua (22. HE)
- Burbuila atmosferikoa (24. HE)

Bizitegi-kuantifikazioari dagokionez, eta 128/2019 Dekretuaren irizpideak aplikatu gabe, honako hau zehazten da Plan Orokorrak programatu beharreko etxebizitzaren zenbatekoari dagokionez:

- 8 urteko aldia: 9.479 gehienez eta 7.203 gutxienez.
- 16 urteko aldia: 11.582, gehienez, eta 8.548, gutxienez.

Jarduera ekonomikoetarako lurzoruaren kuantifikazioari dagokionez, honako hau zehazten da:

- 8 urteko aldia: gehienez 12,0 ha eta gutxienez 9,0 ha.
- 16 urteko aldia: gehienez 19,0 ha eta gutxienez 12,0 ha.

Bestalde, Sopela, Berango eta Getxoko plangintzak bateragarri egiteko beharra azpimarratu da.

Apirilaren 8ko 84/2025 Dekretuaren bidez behin betiko onartutako LPPak berrikusi du LPP hori. Getxoko HAPOren berrikuspenari, printzipioz, haren zehaztapenak aplikatzen ez bazaizkio ere, Bigarren Xedapen Iragankorrak ezartzen duen bezala, egokitzen saiatu gara, funtsean egokituz.

NEKAZARITZA ETA BASOZAINTZAKO LURRALDEAREN ARLOKO PLANA (irailaren 16ko 177/2014 Dekretuaren bidez onartu zen behin betiko).

LAP honek nekazaritzako eta basogintzako erabileren kudeaketa arautzen du, eta nekazaritza-sektorearen interesak defendatzen ditu bestelako erabileren aurrean. Nekazaritza-balio handieneko lurrak mantentzea estrategikotzat jotzen da nekazaritzaren ikuspegitik, baita ingurumenaren ikuspegitik ere, EAEko Ingurumeneko Esparru Programaren helburuetan islatzen den bezala.

Nekazaritza eta Basozaintzako LPSak lurzoru urbanizaezinaren kategorizazioa egiten du LAGen lurralde-ereduaren gainean, baina ez ditu antolamendu-kategoria guztiak jasotzen, eta horietako batzuk zehaztu eta/edo bikoiztu egiten ditu. Hala ere, Balio Estrategiko Handiko Azpikategoriaren eta Onura Publikoko Mendien eta Mendi Babesleen mugaketak soilik du izaera loteslea. Horren aplikazioa ia hondarrekoa da Getxon, eta Aixerrota, Galea eta Azkorri inguruan Nekazaritza eta Abeltzaintzako, Trantsizioko Landa Paisaiako (landatutako eremuak edo Balio Estrategiko Handiko kategorian sartuta ez dauden baso-unada komunak dituzten belardietako landazabaleko eremuak) eremuetara mugatzen da batez ere, Itsasertza Babestu eta Antolatzeko LPSk antolatutako eremuaren atzean.

IBAIEN ETA ERREKEN ERTZAK ANTOLATZEKO LURRALDEAREN ARLOKO PLANA (abenduaren 22ko 415/1998 Dekretuaren bidez onartu zen behin betiko; azaroaren 19ko 449/2013 Dekretuaren bidez aldatu zen).

LAP honek ur-ibilguen ingurumen-, hidraulika- eta hirigintza-osagaia arautzen du.

Getxon, itsasadarraren ibilgu nagusiaz gain, ibai-azpisistema esanguratsu bat dago: Abrara isurtzen duen Gobela ibaiarena eta haren ibaiadarrena. Horietako bakoitzaren adar-arroaren azaleraren arabera (osagai hidraulikoa), LPSk mailaka sailkatzen ditu, eta adar-arro nabarmena dute, udalerriko eremu zabalak hartzen dituena.

LPSak, gainera, marjinak ingurumen-osagaiaren arabera zonifikatzen ditu, eta ez du batere garrantzitsurik definitzen haientzat.

Hirigintza-osagaiari dagokionez, Gobela ibaia eremu garatuaren edo garapen-potentzialaren ertz gisa kalifikatzen du gehienbat, eta Itze-erreka eta Arruinaga-erreka errekak landa-eremuko ertz gisa.

HAPOk eraikuntzaren eta urbanizazioaren gutxieneko atzerapenei erantzun behar die, eta uholde-arriskuen kartografiaren kasuan (batez ere Gobela eta Larrainazubi ibaiei lotuta), erabilera-matrizeari.

EAE-KO ITSASERTZA BABESTU ETA ANTOLATZEKO LURRALDEAREN ARLOKO PLANA (martxoaren 13ko 43/2007 Dekretuaren bidez onartu zen behin betiko).

LPS honen antolamendu-eremua Kostaldeei buruzko Legean definitutako eragin-eremua da: gutxienez 500 m-ko zabalerako zerrenda, itsasertzaren barneko mugatik neurtuta. Eremu hori ibai-ibilguetara hedatzen da, itsasaldien eragina nabaritzen den tokiraino; EAEren kasuan, itsas mailaren gainetik 5 metroko kotari dagokio eragin hori.

Getxoren kasuan, kostaldeko ia eremu osoa babes berezi zorrotzeko eremu gisa ezartzen du, eta, gainera, ekosistemak hobetzeko eremu gisa kalifikatzen ditu Galeako eta Azkorriko itsaslabarren barruko eremuak.

HEZEGUNEEN LURRALDEAREN ARLOKO PLANA (LAP) (uztailaren 27ko 160/2004 Dekretuaren bidez onartu zen behin betiko, eta urriaren 30eko 231/2012 Dekretuaren bidez aldatu).

LAP honek hiru multzotan banatzen ditu inbentarioan jasotako hezeguneak, duten garrantziaren arabera:

- I. multzoa: Naturagune Babestuen izendapenak eragindako hezeguneak, parke naturalak edo biotopoak eta Urdaibaiko Biosfera Erreserba sartzen dira.

- II. multzoa: LAPa indarrean sartu aurretik onartutako hirigintza-plangintza bereziak babestutako zonak eta LAPak berak xehetasunez antolatutako zonak sartzen dira.

- III. multzoa: Hezeguneen LAPean inbentariatutako gainerako hezeguneak, aurreko kategorietan sartzen ez direnak.

Getxoko udalerrian, LPS honen eragina bat dator Bolue bailarako istilekin (II. taldea); kodea: B10B3.

JARDUERA EKONOMIKOETARAKO LURZORUA SORTZEKO ETA SALTOKI HANDIAK ANTOLATZEKO LURRALDEAREN ARLOKO PLANA (abenduaren 21eko 262/2004 Dekretuaren bidez onartu zen behin betiko).

LPPren arabera, Getxo hazkunde ertaineko udalerritzat hartzen da jarduera ekonomikoak garatzeko, eta Leioa-Plentzia edo Eskuinaldea korridorearen lurralde-konpartimentazioan sartzen da, jarduera ekonomikoetarako lurzorua kudeatzeko.

Lurzorua sortzeko eragiketei dagokienez, Getxo-Berangoko Enpresentzako Zerbitzuen eta Jarduera Aurreratuen Parke bat aipatzen du (25 ha).

Merkataritza-gune handiei dagokienez, Getxo A kategoria gisa kategorizatzen da (zentraltasun handiena) merkataritza-guneen dimentsionamendurako.

TRENBIDE SAREAREN LURRALDEAREN ARLOKO PLANA (otsailaren 27ko 41/2001 Dekretuaren bidez onartu zen behin betiko, eta otsailaren 22ko 34/2005 Dekretuak aldatu zuen).

Araudi horretan, erabilera- eta eraikuntza-araubidea, debekuak, mugak eta aldi baterako okupazioak nabarmendu behar dira, eta, hala badagokio, HAPOra eraman beharko dira. Gainera, trenbidearen ondoko eremuak (jabari publikoko eremua, zortasunekoa eta afekziokoa) bereizten dira, dagozkien definizio eta zabalerekin. Honako hauek dira:

	Domeinua (m)	Zortasuna (m)	Eragina (m)
Hiri-lurzorua	Aldakorra	8	25
Lurzoru urbanizagarria	Aldakorra	20	50
Lurzoru urbanizaezina	Aldakorra	20	50
* lur-berdinketaren kanpoko ertzetatik neurtuta			

Gainera, trenbideen arloan, oro har, Trenbide Sektorearen azaroaren 17ko 39/2003 Legean eta Trenbide Sektorearen Erregelamendua onartzen duen 2387/2004 Errege Dekretuan zehaztutakoa beteko da.

Hiri-lurzoruko gainazaleko trazaduran, jabari publikoko eremuak honako hauek bereizi behar ditu:

- Dagoen sarea, LAParen 18.2 artikulua, kasu bakoitzean benetan dagoen titulartasun publikoko lur-zerrenda.

- Trenbide-sare berria, LAParen 18.3 artikulua, hiri-lurzoruan, lur-berdinketaren ertzetik 5 metrora arte, itxiturarekin parekatzen dena.

Nolanahi ere, kontuan hartu beharko dira lurraren baldintza geoteknikoak, Jabari Publikoko Eremuaren muga zorrotz ezartzeko.

BIZKAIKO ERREPIDEEN LURRALDEAREN ARLOKO PLANA (apirilaren 15eko 8/1999 Foru Arauaren bidez behin betiko onartua; martxoaren 10eko 4/2005 Foru Arauaren bidez aldatua; eta 112/2013 Foru Dekretuaren bidez osatua, 2/2011 Foru Arauaren III. eta IV. kapituluak garatzeko erregelamendua onartzen duena).

LAP honek bide-sailkapen hau ezartzen du:

- *Sare laranja (Oinarrizkoa): BI-637*
- *Sare horia (tokikoa): BI-3737*

Esan behar da berrikuspen-prozesuan dagoela (2022ko ekainaren 21ean onartu zen behin-behin), eta behin betiko onarpeneko dokumentua prestatzen ari dela.

BI-3737 errepiderako lagapena eskatzen da 2025ean, udal errepide sarean sartzeko.

II. LAPak aurreikusten du Uribe Kostako korridoretik (Lamiakoko ibai-azpikoa) itsasadarraren sareari dagokion azpiegitura berria egitea, bai eta Bolue-Unibertsitatea Aurreratuaren iparraldeko alternatibari dagokion azpiegitura berria egitea eta Uribe Kosta korridorearen zati bat estaltzea ere, foru-errepideak dakarren hiri-zatiketa minimizatzeko.

BIZKAIKO BIZIKLETA BIDEEN LURRALDE PLAN SEKTORIALA (martxoaren 22ko 5/2023 Foru Arauaren bidez behin betiko onartua).

LPS honek bizikleta-bideen sarea ezartzen du Getxoko udalerrian

- *L3 (Eskumaldea Uribe Kosta) Elorrieta – Sopela*
- *L3.1 Areeta - Portua*
- *L3.2 Lamiako - Gobela*
- *L3.4 Ollarretxe – Berango*

Sare hori ia bukatuta dago, Errotatxuko tarteak eta L3.2 konexioa falta baitira. Izan ere, L3.2 konexio hori Villa de Plenciatik egin nahi da (behin betiko ahokatzeko gainerako tarteak falta dira).

5.2.- Tramitatzen ari diren gidalerroak, lurralde-planak eta arloko planak.

Getxoko udalerriari eragin diezaioketen LPS hauek izapidetzen ari dira:

- Etxebizitzaren Sustapen Publikoaren LPS (aurrerapen-fasean, 2003).

- Kultura Ondarearen LPS (aurrerapen-fasean, 2001).

- Bizkaiko Ibilbide Berdeen LPS (aurre-kontsulta fasean, 2024).

- Bizkaiko Errepideen LPS (behin-behineko onarpena 2022ko ekainean).

Azken biak izan dezakete eraginik handiena Getxoko plangintzaren bilakaeran, araubide iragankorraren arabera.

5.3.- Beste sektore-eragin esanguratsu batzuk.

Uholde Arrisku Potentzial Handiko Eremuak (UAHE).

Hiri-bilbean duen eragin bereziagatik, nabarmendu behar da, sektoreko edo udalaz gaindiko beste arau-afekzio batzuen gainetik, UAPHE (Uholde Arrisku Potentzial Handiko Eremua) nabarmentzea, ES017-BIZ-IBA-03 kodifikatuta. Uholde Arriskuaren Aurretiazko Ebaluazioaren arabera, Kantauriko Konfederazio Hidrografikoak egina, 903/2010 Errege Dekretua, uholde-arriskuen ebaluazioari eta kudeaketari buruzkoa, aplikatuz.

UAPHEen Arriskugarritasunaren eta Uholde Arriskuaren Mapak argitaratzearen ondorioz (2013ko abendua), HAPOk horien ondoriozko zehaztapenak eguneratu eta jasoko ditu (urpean gera daitezkeen eremuen mugaketa, lehentasunezko fluxu-eremuak, etab.).

Nabarmendu behar da ere Kantauriko Ekialdeko Mugarte Hidrografikoko Uholde Arriskua Kudeatzeko Plana 2022-2027, martxoaren 21eko 197/2023 ED bidez onartua, 903/2010 Errege Dekretuaren 15. artikuluan (Beste plan batzuekiko koordinazioa) ezarritako honako honekin bat datorrena:

- "1. Lurralde- eta hirigintza-antolamenduko tresnek, lurzoruaren erabileren antolamenduan, ezingo dute jaso uholde-arriskua kudeatzeko planen edukiarekin bateragarriak ez diren zehaztapenik, eta uholde-arriskua edo beste istripu larri batzuk izateko arriskua duten lurzoruen landa-izaera aitortuko dute."

Era berean, adierazi den bezala, EAEko Ibaiak eta Errekak Antolatzeko Lurraldearen Arloko Plana aldatzen duena 449/2013 Dekretura eguneratu da HAPO.

Bilboko aireportuko zortasun aeronautikoak: zortasun aeronautikoei buruzko 369/2023 Dekretua.

Getxon eragina dute aireontzien operazioko zortasun-inguratzaileak eta aerodromo eta irrati-elektrikoetako zortasun-inguratzaileak.

Portuak (2/2011 Legegintzako Errege Dekretua, irailaren 5ekoa, Estatuko Portuei eta Nabigazio Zibilari buruzko Legearen testu bategina onartzen duena).

Estatuko portuei buruzko araudian ezarritako baldintzatzaileek eragiten diote Getxori. Baldintzatzaile horiek lurralde- eta hirigintza-plangintzatik eratorritako zehaztapenen gainetik egon daitezke, edo beste zehaztapen sektorial batzuen gainetik, hala nola kostaldeena.

Itsasertzak (22/1988 Legea, uztailaren 28koa, Kostaldeei buruzkoa).

Getxoko itsasertza itsas-lehorreko jabari publikoko eremuko zortasunen eraginpean dago.

5.4.- Udalerria antolatzerakoan eragina duen administrazio-legedia eta instrukzio tekniko eta sektoriala.

Plan Orokor bat egiteko, kontuan hartu behar dira hainbat lege-xedapenetan, dokumentuetan eta maila, izaera eta jatorri desberdineko proiektuetan jasotako alderdiak, ez bakarrik hirigintzaren arloan, baita toki-araubidearen, ondarearen babesaren, ingurumenaren, eraikuntzaren baldintza teknikoen edo alderdi sektorialen arloan ere, hala nola urak, errepideak, trenbideak, aireko nabigazioa, mendiak eta abar. Jarraian, Getxoko udalerrian eragina izan dezaketenak aipatuko ditugu.

Hirigintza:

7/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 30ekoa, Lurzoruaren eta Hiri Birgaitzearen Legearen testu bategina onartzen duena.

1492/2011 Errege Dekretua, urriaren 24koa, Lurzoruaren Legearen Balorazioen Erregelamendua onartzen duena.

2/2006 Legea, ekainaren 30ekoa, Euskadiko lurzoruari eta hirigintzari buruzkoa.

105/2008 Dekretua, ekainaren 3koa, EAEko lurzoruari eta hirigintzari buruzko ekainaren 30eko 2/2006 Legea garatzen duten premiazko neurriei buruzkoa.

123/2012 Dekretua, uztailaren 3koa, hirigintza-estandarrei buruzkoa (otsailaren 18ko 45/2025 Dekretuak ordezkatu du, baina azken hau ez da aplikagarri, bere XI-ren arabera).

Estatuko erregelamenduak, osagarri gisa: Hirigintza Plangintzako Erregelamendua (ekainaren 23ko 2.159/1978 Errege Dekretua); Hirigintza Kudeaketako Erregelamendua (abuztuaren 25eko 3.288/1978 Errege Dekretua); Hirigintza Diziplinako Erregelamendua (ekainaren 23ko 2187/1978 Errege Dekretua).

Lurralde-antolamendua:

4/1990 Legea, maiatzaren 31koa, Euskal Herriko Lurralde Antolakuntzari buruzkoa.

Ingurumena

9/2021 Legea, azaroaren 25ekoa, Euskadiko Natura Ondarea Babestekoa.

10/2021 Legea, abenduaren 9koa, Euskadiko Ingurumen Administrazioari buruzkoa.

1/2016 Legegintzako Errege Dekretua, abenduaren 16koa, Kutsaduraren Prebentzio eta Kontrol Integratuari buruzko Legearen testu bategina onartzen duena.

34/2007 Legea, azaroaren 15ekoa, airearen kalitateari eta atmosferaren babesari buruzkoa.

7/2022 Legea, apirilaren 8koa, ekonomia zirkularrerako hondakin eta lurzoru kutsatuei buruzkoa.

Mendiak, itsaslabarrak, kostaldea eta beste eremu batzuk Garrantzi Komunitarioko Leku (Natura 2000 Sarea) izendatzea, bai eta arlo horretan aplikatu beharreko izaera bateko edo besteko Europako zuzentarauen multzoa ere.

21/2013 Legea, abenduaren 9koa, Ingurumen Ebaluazioari buruzkoa.

211/2012 Dekretua, urriaren 16koa, planen eta programen ingurumenaren gaineko eraginaren ebaluazio estrategikoa egiteko prozedura arautzen duena.

4/1989 Legea, martxoaren 27koa, Naturaguneak eta Basaflora eta Basafauna Kontserbatzeari buruzkoa, eta haren aldaketak eta indargabetze partzialak (besteak beste, 42/2007 Legea, abenduaren 13koa, Natura Ondareari eta Biodibertsitateari buruzkoa).

Historia- eta kultura-ondarea

6/2019 Legea, maiatzaren 9koa, Euskal Kultura Ondarearena, eta ondare arkitektonikoa (sailkatutako eta inbentariatutako kultura-ondasunak) eta arkeologikoa (ustezko arkeologia-eremuak) hasteko eta tratatzeko prozedurari buruzko dekretuak.

Beste araudi batzuk

22/1988 Legea, uztailaren 28koa, Kostaldeei buruzkoa, eta 876/2014 Errege Dekretua, urriaren 10ekoa, Kostaldeen Erregelamendu Orokorra onartzen duena.

5/2021 Foru Araua, urriaren 20koa, Bizkaiko errepideei buruzkoa.

2/1989 Legea, maiatzaren 30ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Egitamu Nagusia araupetzen duena.

3/94 Foru Araua, ekainaren 2koa, Bizkaiko mendiei eta babestutako naturguneen administrazioari buruzkoa.

1/2001 Legegintzako Errege Dekretua, uztailaren 20koa, Uren Legearen testu bategina eta Euskal Autonomia Erkidegoko Uren ekainaren 23ko 1/2006 Legea onartzen dituena, eta arlo horretan indarrean dauden gainerako arauak.

Zaratari buruzko Legea, 2003ko azaroaren 17koa, eta 213/2012 Dekretua, urriaren 16koa, Euskal Autonomia Erkidegoko hots-kutsadurari buruzkoa.

317/2002 Dekretua, abenduaren 30ekoa, ondare urbanizatu eta eraikia birgaitzeko jarduketa babestuei buruzkoa, eta ondare historikoa kontserbatzeko eta birgaitzeko finantza-neurriak garatzen eta artikulatzen dituzten dekretuak eta aginduak.

20/1997 Legea, abenduaren 4koa, irisgarritasuna sustatzekoa.

68/2000 Dekretua, apirilaren 11koa, hiri-inguruneen, espazio publikoen, eraikinen eta informazio eta komunikazioko sistemen irisgarritasun-baldintzei buruzko arau teknikoak onartzen dituena.

Toki-administrazioari buruzko araudia (7/1985 Legea, apirilaren 2koa, Toki Araubidearen Oinarriak arautzen dituena; 1372/1986 Errege Dekretua, ekainaren 13koa, Toki Erakundeen Ondasunen Erregelamendua onartzen duena; 2/2016 Legea, apirilaren 7koa, Euskadiko Toki Erakundeei buruzkoa; Toki Ogasunak arautzen dituen Legea, etab.).

Eraikuntzaren Kode Teknikoa (EKT), 2006ko martxoaren 17koa.

Agindua, 2009ko otsailaren 12koa, Etxebizitza eta Gizarte Gaietako sailburuarena, babes ofizialeko etxebizitzen diseinurako ordenantzak onartzen dituena.

80/2022 Dekretua, ekainaren 28koa, Euskal Autonomia Erkidegoan etxebizitzen eta zuzkidura-bizitokien gutxieneko bizigarritasun-baldintzak eta diseinu-arauak arautzen dituena.

515/2009 Dekretua, irailaren 22koa, abeltzaintzako ustiategietako higiene-, osasun- eta ingurumen-arau teknikoak ezartzen dituena.

43/2003 Legea, azaroaren 21ekoa, mendiei buruzkoa, apirilaren 28ko 10/2006 Legeak aldatua.

11/1997 Foru Araua, urriaren 14koa, bertako hainbat baso-espezieren araubide bereziari buruzkoa.

3/2015 Legea, ekainaren 18koa, Etxebizitzarena.

10/2019 Legea, ekainaren 27koa, establezimendu komertzial handien lurralde-antolamenduari buruzkoa.

Telekomunikazioei, gasari, elektrizitateari, hondakin-urei, hornidurari, hondakinei eta abarri buruzko xedapen teknikoak.

5.5.- Hiri-garapenean eragina izan ditzaketen herri-lanak.

Ez da bat ere aurreikusten epe laburrera.

5.6.- Atalaren laburpen orokorra eta diagnosia.

Lurralde-plangintzak HAPOren antolamendua baldintzatzen du, batez ere bizitegi-eskaintzari eta lurzoru urbanizaezinaren tratamenduari dagokienez. Plangintza sektorialak erabilera-ordenantzei dagokienez baldintzatzen du batez ere (distantziak, baimenak, eraikuntza- eta urbanizazio-baldintza teknikoak, etab.).

Oro har, ez da ikusten etorkizuneko antolamendurako aparteko baldintzatzailerik.

6.- Indarrean dagoen plangintzaren analisi eta diagnosia.

6.1.- Plangintza orokorraren bilakaera.

Indarrean dagoen Plan Orokorrak 1982ko Udal Plangintzako Arau Subsidiarioak ordezkatu zituen, demokrazian lehen plangintza propioa izan baitzen. Bere garaian, udalerria 1964ko Bilboko eta eskualdeko Hiri Antolamenduko Plan Orokorrean sartuta egon zen.

6.2.- Indarrean dagoen Plan Orokorra eta bere aldaketak.

Indarrean dagoen Getxoko Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren ikuskera 90eko hamarkadaren amaierakoa da. 2000ko urtarrilaren 18ko Foru Erabakiaren bidez onartu zen behin betiko. Hainbat gorabeheraren ondoren, haren araudia 2001eko uztailaren 23ko 141. BAOn argitaratu zen, eta, horrela, indarrean jarri zen.

Plan Orokorrak 39 aldaketa izan ditu. 2013an, haren bertsio bategina egin zen, eta 2013ko irailaren 9ko BAOn (172. zk.) argitaratu zen.

6.3.- Jarduera ekonomikoetarako lurzoruaren analisia.

6.3.1.- Lurzoru okupatua eta lurzoru betegabea.

Jarduera ekonomikoetarako lurzoruari dagokionez, bi eremu txiki bereizten dira, BI-637 eta BI-3737 foru-ardatzen banatzailearen inguruan. Lehenengoa, Errotatxu industrialdea, 30.000 m² ingurukoa, lehendik zegoen eremu bat da, jarduera betean dagoena, batez ere hirugarren sektorean (merkataritza, gasolindegia, tailer txikiak). Bigarrena, Mimenagan, korridorearen beste aldean eta Berangokoarekin partekatuta, 18.000 m² ingurukoa, antolamendu geroratuko eremu bat da (PERI Mimenaga; UE-48.1), baina ez da garatu.

6.3.2.- Jarduera motak.

Errotatxun garatzen diren jarduerak batez ere hirugarren sektorekoak dira (merkataritza, gasolindegia, tailer txikiak), tokiko beharrei erantzunez, eta inguruko udalerrietan (Leioa, Portugalete eta Barakaldo) dagoen eskaintza orokorragoarekin osatzen dira.

6.4.- Bizitegirako lurzoruaren analisia.

6.4.1.- Lurzoru okupatua eta lurzoru betegabea.

Gune desberdinetan (Areetan, Negurian, Algortako eremu handietan), garapen- eta finkatze-maila oso handia da, lurzoru okupatua 4,5 Km² ingurukoa baita, eta espazio gutxi geratzen dira garatu gabe, eta, agian, esanguratsuenetako bat Zubilleta 38.1 EU da. Andramari eta gainerako eremuetan, betetze-maila oso desberdina izan da.

2001ean Getxoko Hiri Antolamenduko Plan Orokorra indarrean sartu zenetik, 2.309 etxebizitza eraiki dira gaur arte (2022ko datuak). Horietatik, 721 (guztizkoaren % 31) jarduketa asistematikoen ondorio izan dira (ordezkapenekoak edo oin berrikoak), eta bikoitza baino gehixeago (1.588) egikaritze-unitateetan eta PEAZetan garatu dira.

Programatutako egikaritze-unitate guztietatik (43,6 hektarea guztira), 17k kudeaketa osatu dute, eta erabat urbanizatu eta eraiki dira. Horietatik 6 gauzatzeke daude, eta 10 ez dira kudeatu (eta, gutxienez, estandarretara egokitu behar dira etorkizuneko plan orokorrean). Urbanizatu diren baina bete behar diren seiak oraindik ere gizarte-babeseko 6.969,88 m²t, udal-tasatuko 1.676,50 m²t eta etxebizitza libreko 16.682,59 m²t eskaintzen dituzte. Aurreko puntuan etxebizitzak zenbatzeko erabilitako batez besteko berberekin, beraz, babes sozialeko 77 etxebizitza, udal 15 tasatu eta 139 etxebizitza libre zenbatetsi dira. Guztira, dagoeneko kudeatu eta urbanizatutako egikaritze-unitateek 231 etxebizitza zituzten betetzeko Plan honen hasierako onarpeneko unean (2022ko iraila).

Kudeatu gabeko 10 egikaritze-unitateek indarrean dagoen gizarte-babeseko 29.303,11 m²t-ko, udal-tasatuko 18.033,64 m²t-ko eta etxebizitza libreko 63.633,25 m²t-ko edukiera dute; etxebizitza kopuruari dagokionez: 1025 etxebizitza guztira (325 VPS, 170 VTM eta 530vl).

Bestalde, PEAZak kudeatu eta ia erabat eraiki dira, eta oraindik 7.753,92 m²t etxebizitza libre daude gauzatzeko, edo 64 etxebizitza libre.

Guztira, plan orokorrak 1.320 etxebizitzako bizitegi-eskaintza izango luke gaur egun hiri-lurzoruan.

Lurzoru urbanizagarriari dagokionez, indarrean dagoen HAPOk 250,74 ha sailkatzen ditu sei sektoretan (S-1 Martiturri, S-2 Arteaga, S-3 Azkorri, S-4 Saratxaga, S-5 Moreaga eta S-6 Mimenaga); horietatik 77,51 ha SGEL dira, 13,12 ha SG Bideak eta 2,27 ha ekipamenduzkoak. Bizitegi-eremuak, jarduera ekonomikoen sektorearen barruan dagoen zatia barne, 139,79 ha hartuko lituzke, eta 18,02 ha jarduera-eremuak.

HAPOk lurzoru urbanizagarrian duen eraikigarritasun osoa 417.562,46 m²t-koa da, eta horietatik 329.484,86 m²t bizitegi-erabilerarako izango lirateke. Bestalde, dentsitate-parametroa ematen da hektareako 9 edo 30 etxebizitzako batezbestekoen bidez, dentsitate txikiko edo ertain-baxuko eremua den kontuan hartuta, 2.237 etxebizitzarekin guztira.

Parametro horietatik honako hauek ondorioztatzen dira: gutxienez 8,92 etxebizitza hektareako (sistema orokorrak barne) eta 0,2645 m²s/m²s-ko eraikigarritasun-indizea. Azken parametro horri dagokionez, 2/2006 Legearen 77. artikuluak ezartzen du lurzoru urbanizagarriko sektore guztiek bete behar duten gutxieneko indizea 0,40 m²t/m²s dela, eta indarrean dagoen Planeko egungo lurzoru urbanizagarriak ez duela betetzen.

Indarrean dagoen planean proposatutako lurzoru urbanizagarria ez da kudeatu gaur egun.

6.4.2.- Jarduera motak.

Herriguneak jardueren koexistentziaren irudi nahiko harmonikoa eskaintzen du, euskal hiri tradizionalaren ereduari erantzunez, tipologia kolektibokoa, beheko solairuetan jarduera komertzial eta profesional txikiekin eta goiko solairuetan etxebizitzarekin, hori guztia espezifikoki ekipamenduetarako diren eraikinekin nahastuta.

Nukleoaren kanpoaldean oreka txikiagoa ikusten da, eta ikusten da jarduerak gutxitu egiten direla eta etxebizitzen ia guztizkoa nagusitzen dela kasu batzuetan, batez ere duela gutxi eraikitako dentsitate txikiko eremuetan.

Lurzoru urbanizagarrian hainbat jarduera daude (bizitegikoak, irakaskuntzakoak, kirolekoak, etab.), lehendik zeudenak edo ondoren ezarri direnak, eta, aurrerago adieraziko den bezala, gaur egun antolamendutik kanpo daude. Jarduera horien xedeari plan orokor berriak heldu beharko dio, azkenean emango zaien sailkapenaren eta kalifikazioaren arabera.

6.5.- Lurzoru urbanizaezinaren problematika.

6.5.1- Bere hondakin-izaera.

Indarrean dagoen Plan Orokorraren ereduak, bizitegi-hedapenean oso oinarrituta dagoenak, lurzoru urbanizaezina itsasertzeko eremuetara mugatzen zuen, Ereagatik Sopelako mugaraino, zati handi bat Galeako golf-zelaiak eta eremuak okupatuta, eta salbuespena zen Bolue mihiaren eremua, natura-interes handiko eremua, udal-mugartearen hego-ekialdean. Horrek esan nahi du ez dagoela landa-gunerik legezko kontzeptu gisa (LvSU 29 eta 30) eta BFAk identifikatu duela bere inbentarioan, eta landa-izaerako populazio sakabanatuak antolamenduz kanpoko eraikuntza eta erabilera bihurtu direla.

6.5.2.- Jarduerak LUEn.

Lehen mailako erabilerak ia baztertuta geratu dira, eta aisialdiarekin eta kirolarekin lotutako erabilerak dira nagusi. Galeako golf-zelaia, hipika-kluba eta Galea CDko futbol-zelaia nabarmentzen dira.

6.6.- Indarrean dagoen plangintzaren analisia herritarren parte-hartzeko gaiak jarraituz.

6.6.1.- Lurralde eta hiri-estrategia.

Indarrean dagoen HAPOren arabera, bizitegi-erabilera da erabilera nagusia, eta haren mende dago gainerako erabileren garapena.

Herrigunea finkatu eta osatzen du, baita beste uharte batzuk ere, hiri-ehunarekin (Etxezuri, Comporte, Iturribarri, Zubilleta, Venancios, Aixerrota eta Ormaza) eta Andra Mariko herrigune txikiren batekin (5,8 Km², 500 ha).

Getxoko etorkizuneko hedapenerako erreserba gisa, dentsitate txikiko lurzoru urbanizagarriko sektore handiak mugatzen ditu (garapen desantolatu batetik babesteko), batez ere udal-mugartearen iparraldean eta ekialdean (2,5 Km², 250 ha.), eta dentsitate ertaina esleitzen die 1982ko Arau Subsidiarioetatik datozen eta jada gauzatzen ari diren planei.

Gainerako lurzorua (korridorearen Leioa eta Berangorako lerroaren ondoren, Bolue eta Galeako itsaslabarrak eta kosta-lerro mugakidea) lurzoru urbanizaezin gisa sailkatzen da (3,6 Km², 360 ha.).

6.6.2.- Ingurunea eta paisaia.

Udalerriaren bizitegi-garapen handiak baldintzatzen du natura-ingurunea. Lurzoru urbanizaezin gisa sailkatuz, eremu batzuen landa-izaerari eutsi nahi zaio, batez ere Bolueko hizkuntzari buruzko Leioa eta Berangoko korridorearen lerroaren ostean. Honako eremu hauek ezartzen ditu: Babes Zorrotzeko Eremuak (P1 Portu Zaharra, P2 Galeako itsaslabarra, P3 Boluako hezegunea), Kontserbazio Aktiboko Eremuak (C1 Arrigunagako hondartza, C2 Azkorriko hondartza edo Gorrondatxe), Berroneratzeko eta Hobetzeko Eremuak (M1 Igeretxe-Portu Zaharra, M² Aixerrota, M3 Galea-Azkorri punta), Sortu Beharreko Baso Erabilera (F1 Bolue Harana), Nekazaritza (A1 Bolue Harana) eta Azaleko Uren Babesa (ibai-ibilguak eta horien babes-eremua).

6.6.3.- Komunikazioak eta mugikortasuna.

Ibilgailuen bideak

Luzetarako hiru ardatzetan egituratzen da (iparraldetik hegoaldera):

- Zugazarte - Alango luzapena - Euskalherria-Telletxe - Aingeruaren hiribidea.
- Errekagane - Negubide - Chopos - Ollaretxe - Maidagan - Estrada de Ormaza.
- Lamiako - Artaza - Uribe-Kosta korridorea.

Eta bidea eskualdearekin erlazionatuz markatzen duten zeharkako bost ardatz:

- Eduardo Coste.
- Aurreratua.
- Euskal Herria - Makalak - Korridorea.
- Salsidu - Bolue - Euskal Herria.
- Sta. Maria - Bidezabal.

Indarrean zegoen HAPOren berritasuna Santa Marian lurzoru urbanizagarria handitzearekin lotuta zegoen.

- Maidaganen luzapen-ardatza, Cientoetxeko estradarekiko paraleloa den bide baten gainean.
- Parke linealaren ondoko zeharkako ardatza. Plentziako errepidetik abiatzen da, eta Martiturriko estratutik hurbil igarotzen da, Dilizko estratuarekin bat eginez, Gorrondatxeraino.

- Ingurabide perimetrala, Maidaganen amaieratik abiatuta sektore berri osoa inguratzen duena, Golf Klubaren atzetik, Uribe-Kosta korridorearen konexioetako batekin lotzeko, Sopelako udal-mugartean, Azkorri inguruan.

Aparkalekuak

Egoiliarrentzako lurpeko 3 aparkaleku eraikitzea aurreikusi zen:

- Zubi Esekiaren plaza
- Las Mercedes (eraikia)
- Santa Eugenia plaza (eraikia)

Metroa

Geltoki hauetan oinarritzen da (Bilbo-Plentzia martxaren noranzkoan):

- Areeta: Ibaigane kalearen azpian lurpean, aurreko instalazioek plaza publikoa erabiltzeko hartzen zuten espazioa libre utzita.
- Gobela: jarduketa berriak aukera ematen du oinezkoen eta ibilgailuen komunikazio-pasabide berri bat egiteko lehen aipatutako bi eremuen artean, trenbidearen azpitik.
- Neguri: funtsezko aldaketarik gabe.
- Aiboa: instalazioak eta eraikinak bakarrik aldatuko dira egungo geltokia metroaren beharretara egokitzeko.
- Algorta: lurperatuta, aukera ematen du aldameneko kaleetatik hobeto sartzeko eta Algortako puntu enblematiko batean hiri-plaza bat lortzeko.
- Bidezabal: Getxoko Santa Maria geltokia ordezten duen oin berriko geltokia.
- Ibarbengoa: Martiturri inguruan geltoki berri bat egitea proposatzen da, sektore horretako enpresa-eremua garatzeko funtsezko elementu izateko eta, aldi berean, lurzoru urbanizagarrian proposatzen diren bizitegi-eremu berriei zerbitzua emateko. Geltoki horren ondoan aparkaleku intermodal bat eraikitzea aurreikusita dago.

Oinezkoen sarea

Hauek dira indarrean dagoen HAPOn aurreikusitako oinezkoentzako ibilbide handiak:

- Kostaldeko ibilbide periferikoa: Tomas Olabarri kaian hasita, Areetako eta Arriluzeko kaiak zeharkatzen ditu, eta Usategirantz, Aixerrotaraino eta Galeako erlaitz osora igotzen da.
- Pasealekua: Xake plazatik abiatu eta Gobelaren ondoan, Romo, Etxezuri, Bolueko hezegunea eta Fadura zeharkatzen ditu, ibai-parke berrira iristeko. Hortik, eta zentro tertziarioa zeharkatuz, parke linealetik igotzen da, Martiturri - Díliz ardatzarekin batera, bitan banatzeko: adar bat Galea puntako itsaslabarrerantz irekitzen da, eta bestea Aizkorri hondartzara.
- Zeharkako loturak: sare hori osatzen duten oinezkoentzako bi ardatz periferikoen artean, ekipamendu handiak (Fadura, kirol-portua, golfa, etab.) eta eremu libre handiak (ibai-parkea, lineako parkea, labarrak, hondartzak, etab.) elkarrekin komunikatuta.

Era berean, auzoen barruan oinezkoentzako eremuak sortzea jasotzen da:

- Kale Nagusian oinezkoentzako erabilera handiagoa, galtzadaren sekzioa espaloien mesedetan murriztuz, Zubi Esekiaren eta Xake-geltokiaren plazaren arteko lotura hobea ahalbidetzeko; plaza hori ere oinezkoentzako egiten da, auzoaren gizarte-gune bihurtuz.
- Sta. Ana plaza eta bertan elkartzen diren kaleak oinezkoentzako bihurtzea, etxadi baten hedaduran.

- Trenbidea lurperatu ondoren, Algortan trenbidea libratuko duen bi mailako plaza bat sortzea, Torrene eta Zabala kaleak oinezkoentzako kale bihurtuta Basagoiti etorbidearekin lotzeko.
- Egungo Usategi parkea handitzea.
- Erromoko kalearen zenbait zati partzial.

6.6.4.- Esparru publikoa eta berdeguneak.

Indarrean dagoen HAPOn, kostaldeko aurrealdea elementu nagusi gisa sustatzen da, Gobela ibaiaren ertzekin batera, udalerria iparraldetik hegoaldera etenik gabe igarotzeko aukera ematen duen oinezkoentzako sare zabalean.

Barrualdean, Bolueko hezegunetik abiatuta, korridore berde bat dago, Uribe-Kostako korridorearekin paraleloan, ibai-parkera iristen dena. Handik, zerrenda bat ateratzen da itsaslabarretaraino, Getxoko Santa Maria muino garaienen gainean dauden bi parkeak elkartuz.

Hauek dira espazio libreen sistema orokorra osatzen duten elementu bereizgarrienak:

- Txurrukako kaia eta Areetako kaiko pasealekua.
- Etorbideko zerrenda berdea. Zugazarte eta haren jarraipena Arriluzeko lorategietan.
- Areetako geltokiko eta Erromoko Gobelaurre parkeko plazak.
- Maria Kristina parkea eta haren jarraipena Usategin eta San Joseren parkea Zugazartean.
- San Inazio parkea, Comporte zerrenda berdea eta Areatza plaza Negurian.
- Aixerrotatik Sopelako udal-mugaraino doan kostaldea.
- Martiturri-Diliz ardatzeko bideetan bermatzen den Santa Maria parke berriak bizitegi-eremu berria zeharkatzen du, azken bi irteerekin: bata Kortiñen eta bestea Gorrondatxe hondartzan.
- Ibai-parkea. Fadura, Venancios eta Zubilleta Industrialek mugatutako eremuan Gobela ibaiaren ibilguaren ibilgutik hurbil dauden lursailak gutxi egokitzen zirela argudiatuta, 13 Ha inguruko ibai-parke bat sortzea proposatzen zen, ibaian geldialdi txikiak sortuz.
- Bolueko hezegunea, natura-kontserbazioaren ikuspegitik oso interesgarria den ekosistema bat babesteko erreserba.
- Ibai-parketik abiatu eta Bolueko hezegunearekin lotzen duen korridoreari lotutako zerrenda berdea.

125,89 ha-rekin, ratioa 15,7 m²/biztanleko zen (eskatutako legezko gutxienekoak (5 m²/bizt.) bider 3 egiten zuen). Aurrekoari gehitu behar zaizkio guztira 51,64 ha-ko azalera duten tokiko sistemak, lurzoru urbanizagarriko plan partzialetan aurreikusi beharreko tokiko sistemak kontuan hartu gabe.

6.6.5.- Etxebizitza.

Indarrean dagoen HAPOren arabera, bizitegi-erabilera da nagusi, eta gainerako erabileren garapena haren mende dago.

- Hiri-lurzorua. Ordezkatzen zituen Arau Subsidiarioetan jada halakotzat definitutako Planeamendu Eremuak biltzen ditu, eta lurzoru mota horretan biltzen ditu Hiri Lurzoruan uharte txiki gisa geratu ziren Lurzoru Urbanizagarriko Eremuak (Etxezuri, Comporte, Iturribarri, Zubilleta, Venancios, Aixerrota eta Ormaza). Lurzoru urbanizaezinean zeuden Santa Maria gune txikiak ere bai, eta, lortutako finkatze-mailaren arabera, horrelakotzat jotzen zituen une hartan.

  Indarrean dagoen HAPOk hiriguneak finkatu nahi zituen haren mugaketari dagokionez, baina eremu batzuetan hektareako etxebizitza-dentsitatea murriztuz, hiri-lurzoruko eremu jakin batzuetan dentsitate handi samarra murrizte aldera.

Hiri-lurzorua betez gero, 3.200 etxebizitza berri inguru eraikiko lirateke.

Dentsitateen araberako banaketari dagokionez, esan daiteke herrigunea, oro har, dentsitate ertainekoa dela (50-250 Biz./Ha), Areeta-Erromo eta Algorta 2ko dentsitate handiko bi nukleo izan ezik (250-650 Biz./Ha).

- Lurzoru urbanizagarria. Getxoko etorkizuneko hedapenerako erreserba izateko erabiltzen zen lurzorua da. Arau Subsidiarioen Ereduak, bere ustez, lurzoru-mota hori Santa Mariaren kasuan loturarik gabeko garapenak eragin zituzten gune gutxi gorabehera trinkoetara mugatzen zuen. Indarrean zegoen HAPOaren arabera, landa-eremuaren zati handi bat urbanizatzeko proposamenak jarduketa-unitate bat behartzen zuen. Aurretik onartutako plan partzialak unitate honetan sartzen ziren.

  Lurzoru urbanizagarrian etxebizitza izateko lurzoruan bi dentsitate mota bereizten ziren. Alde batetik, dentsitate ertaineko lurzoru gisa ezartzen da egikaritzen ari diren plano partzialek okupatutakoa, eta bizitegi-ardatz bat, Cientoetxe kalearekin paraleloan; gainerako lurzoru urbanizagarria dentsitate txikikotzat jotzen da.

  Eraikigarritasuna mugatuz, hektareako etxebizitza-dentsitate txikia lortu nahi zen, eta, horrela, interes handiko eremu bat babestu bere hiri-egituran hazkunde desantolatu batetik.

- Lurzoru urbanizaezina. Lurzoru mota horren bidez, batez ere Leioa eta Berangoko korridorearen lerroaren ondoren (Bolue hizkuntzan) kontzentratutako zenbait eremuren landa-izaerari eutsi nahi zitzaion.

  Sailkapen horren barruan sartzen dira Galeako itsaslabarrak eta horien mugakide den lur-zerrenda, eraikuntza-jarduketetatik babesteko eta interes ekologikoko puntu gisa kontserbatzeko.

6.6.6.- Jarduera ekonomikoak.

Indarrean dagoen HAPOn, jarduera ekonomikoetarako lurzoru espezifiko gisa, lehendik zeudenei honako proposamen hauek erantsi zitzaizkien:

- Hirugarren sektoreko eta merkataritzako erabileretarako eremu bat, trenbidearen eta Getxo-Plentzia errepidearen inguruan, erakusleiho-azalera handiak dituzten lokal handietarako (emakidadunak, etab.).
- Industria-lurzorua, 1,3 ha-ko azalerakoa, Getxoko eta Berangoko mugan, Mimenagako sektorean, Berangon Gobela ibaiaren ondoan proposatzen diren kaleei jarraipena emateko proposatzen diren bideen artean.

Hiri-jarduera ekonomikoak (batez ere, zerbitzuak) etxebizitza-erabileraren erabilera bateragarri gisa arautzen ziren eremu finkatuetan eta garapen berrietan. Lurzoru horiek gaur egun ez dira nahikoak jarduera ekonomikoen dinamika modernoei aurre egiteko.

6.6.7.- Ekipamenduak eta azpiegiturak.

Indarreko HAPOn honako hauek jasotzen ziren:

Hezkuntzakoak

0-3 urteko taldea. Haurtzaindegiak. 39 ikasgela zeuden, guztiak pribatuak, eta nahikotzat eta Arlo bakoitzeko eskaintzaren eta eskariaren artean egokitutakotzat jotzen zituen; hala ere, Areeta-Erromo eta Andra Mari eremuetan espezializazio handiagoa hauteman zuen.

3-6 urteko taldea. Haur Hezkuntza. Eskaera teorikoa betetzen ez zuten 29 ikastetxe zeuden (7 publikoak eta 22 pribatuak), baina eskolatzea ia % 100 zen, hasieratik ikasleak Getxotik kanpoko ikastetxeetan matrikulatu baitziren. Areetan (214 plaza) eta bi Algortetan (178 plaza) eskaintzaren defizita antzeman zuen, Romo eta Andra Mariko soberakinekin ordeztuta.

6-15 taldeak. Lehen Hezkuntza eta DBH. Eskaintza publikoak ikasleen % 48,8 hartzen zuen, eta % 51,2. Ikasleen % 37 udalerritik kanpoko ikastetxeetan eskolatzen zela hauteman zen. 3-6 taldean bezala, Andra

Mari eremuan eskaintzaren superabita antzeman zen (1.671 postu, 73 gela 4 ikastetxetan), eta defizita Areetan (1.500 postu inguru), Erromoko superabitak partzialki ordezkatuta (523 postu). Titulartasun publikoko ikastetxeen lurzoru-okupazioaren ratioa (17,7 m²/ikasleko) kudeaketa pribatukoena baino hobea zen (13,1 m²/ikasleko), eta, nolanahi ere, eska daitekeen estandarra gainditzen zen (12 m²/ikasleko).

15-17 taldeak. Batxilergoa eta LH. Areetako, Erromoko eta Neguriko eremu funtzionalak, alde batetik, (1. eremua), eta Algorta, Andra Mari eta Fadurako eremu funtzionalak, bestetik (2. eremua), bi eremutan gehituta, zentro-kopurua honela banatuko da:

	BATXILERGOKO IKASTETXEAK		LHko ZENTROAK	
	Publikoak	Pribatuak	Publikoak	Pribatuak
1. gunea	1	-	-	2
2. gunea	5	2	2	-
GETXO	6	2	2	2

Desoreka handia ikusten zen eskaintzaren banaketa espazialean: 1. eremuak 1.900 postuko defizita zuen, eta 2. eremuak 1.500 postu baino gehiagoko superabita.

Adierazle horiek aldatu egin dira egungo HAPO indarrean egon den hogei urteetan, eta hezkuntza-ekipamenduak etorkizuneko Planaren aurreikuspenetara egokitu eta dimentsionatu beharko dira.

Kiroletakoak

Instalazio motak tamainaren arabera multzokatuta, honako hauek bereizten ziren:

- A motako instalazioak. Txikia (5.000 m² baino gutxiago). Eremu funtzionaletarako zerbitzu-esparrua, biztanle-talde guztiek egunero eta modu informalean erabil ditzaketenak, aisialdikoak, terapeutikoak edo dibertsiokoak (pilotalekuak, gimnasioak, oinarrizko pistak, etab.).
- B motako instalazioak. Ertaina (5.000-30.000 m²). Eremu funtzionalen eta udalerri osokoen arteko tartekoa. Kirola modu egituratuagoan egiteko, ikaskuntza- eta formalizazio-maila jakin bat eta eskakizun fisiko handiagoa eskatzen duten jarduerekin lotuta.
- C motako instalazioak. Handia (30.000 m² baino gehiago). Hiri-instalazio espezializatuak, kirol-entrenamendu eta -lehiaketetara bideratuak, aisialdikoak eta noizean behin ikuskizun-emanaldikoak.

Guztira, Getxon, kirol-erabilerako lurzoruaren ia 100 ha zeuden. Galeako golf-zelaia (kalkulua desitxuratzen duena) kenduz gero ere, oraindik 48,33 ha kontabilizatzen dira, hau da, 6,1 m²/biztanleko. Kirol-ekipamenduak ere etorkizuneko Planaren aurreikuspenetara egokitu eta dimentsionatu beharko dira.

Kulturalak

Getxok, orduan, lau kultura-gela zituen (Areeta, Erromo, Algorta eta Andra Mari), guztiak ere liburutegia zutenak (Andra Mari izan ezik), eta horiei San Nikolas plazako Liburutegi Nagusia gehitu behar zaie. Azkenik, Getxo Antzokiaren udal-kudeaketa gehitu da.

Fadura eta Algorta 2 eremu funtzionaletan izan ezik (ez zuten inolako hornidurarik), gainerako ekipamenduek, hasiera batean, tokiko premietara nahiko zehatz egokitzen zen lurralde-banaketa zuten.

Lokala baino eremu zabalagoko dotazio berezi edo enblematikorik ez zegoela ohartarazi zen (Auditorioa, Erakusketa Areto Nagusia…).

Egoera hori arindu egin da Romo Kultur Etxea (RKE), Getxo Antzokia edo Muxikebarri eraikin berriarekin.

Sanitarioak

Osakidetzak bi lurralde-eremu bereizten ditu: Areeta (Areeta eta Erromo barne) eta Algorta (udalerriaren gainerakoa). Lehen mailako arretako hiru osasun-zentro daude (Alango, Algorta eta Areeta). Arreta espezializatua eta larrialdiak Areetako anbulatorioan zentralizatzen dira (eraikina lehen mailako arretako osasun-zentroarekin partekatzen da). Etorkizuneko Planean, laugarren bat aurreikusi beharko da, aurreikusitako garapenen arabera.

Gurutze Gorriaren postu bat (Arriluzeko kaia), Uribeko Osasun Mentaleko Zentroa eta Uribeko Eguneko Ospitalea ere badaude.

Gizarte-laguntza

Gizarte-ongizateko ekipamenduek 24.750 m² hartzen dituzte guztira, eta honako hauek bereiz ditzakegu:

Udalarenak:

- Udal gizarte-zerbitzuak (Romo-Areeta, Algorta-Neguri eta Getxo-Andra Mari).
- Zaharren egoitza bat (Jesusen Bihotza udal-egoitza).

Pribatuak:

- Erretiratuen hiru elkarte.
- Hirugarren adinekoen zortzi egoitzek (Beato Domingo Iturrate, Andra Mari eta Santa Maria Getxo, San Esteban I eta II, Hirugarren Adinekoen Apartamentuak, Aritza, Perune-Barri) 300 plaza inguru dituzte.
- Argia Fundazioa, gaixotasun psikikoak prebenitzeko, tratatzeko, errehabilitatzeko eta gizarteratzeko erakundea.

Auzoko zentroak

Honako hau proposatzen zen:

- Udaleko zerbitzu zentralak MMko eskolara hedatzea. Egungo udal-eraikinaren ondoan dauden adorazioak. Gaur egun aparkaleku bat dago bertan.
- Geltokia Areeta plazan lurperatu ondoren, mehelina eraikin berri batekin estaltzea eta plaza oinezkoentzat jartzea proposatzen zen, baita plaza horrekin bat egiten duten kaleak ere. Espazio publikoan lehen aldiz jardun ondoren, gaur egun hainbat txandakatzetan ari dira lanean, berriro diseinatzeko.
- Erromoko eremuan, Santa Eugenia Eskolak orain arte gizarte-elkargune gisa okupatutako espazioan batera jardutea. Gaur egun, RKE dago bertan.
- Fadurako eremuan (ibai-parkea), auditorioaren edo izaera kulturaleko eraikin polifuntzionalaren kokapena.

Azpiegiturak

Edateko ura: Lau depositu zeuden (Gaztelueta, Kurkudi, Martikoena eta Martxikortiñe), batez beste 31.000 m³ kontsumitzeko, eta egunean 390 litroko hornidura. Gehieneko sabaia, etorkizunean, egunean 405 litrokoa izango da. Etorkizuneko hedapenetarako (Andra Mari) emari-gehikuntzak Partzuergoak aurreikusitakoaren barruan zeuden.

Saneamendua: Gobelako etengailua egitea aurreikusten zen. % 86an inguru finkatuen sare unitarioa zenbatesten zuen. Gobela bideratuta dago, eta euri-uren kolektore natural gisa mantentzen da.

Sare elektrikoa: 13,2 kV-ko hornidura-sarea Lamiakoko, Berangoko eta Larrañazubiko geltokietatik elikatzen zen. Etorkizuneko luzapenetarako aurreikusitako eskari-hazkundeak hornidura-ahalmenen barruan geratzen zirela kalkulatzen zen.

Gasa: Behe-presioko banaketa Lamiakoko Erregulazio Estaziotik egiten zen, eta aurreikusten zen haren estaldurak hiri-eremuak osatzen zituela eta etorkizuneko luzapenetarako gaitasuna zuela.

Argiteria: Argiteria publikoaren sarea pixkanaka C.I.E.k ezarritako irizpideetara egokitzen ari zela aipatu zen. Andra Mariren sistema orokor berrietarako lehen argiteria-eskema bat planteatu zen.

6.6.8.- Ondarea.

Indarrean dagoen HAPOk eraikinak, espazioak eta elementuak babesteko araubide bat ezartzen du, eta honako hauek bereizten ditu: monumentuak, Getxoko eremu bereziko monumentu-multzoa (Portu Zaharra, etab.), bost malakateen monumentu-multzoa, ustezko arkeologia-eremua, udalaren zaintzapean dauden eraikinak eta zuhaitzak eta lorategiak. Bakoitzari kategoria eta maila bat ematen dio, eta horien inguruan indibidualizatzen da babes-maila.

- Babestutako 12 eraikin deskatalogatu ziren, eraitsi egin baitzituzten.
- Babestu beharreko 5 eraikin berri katalogatzen ziren.
- Babesteko, babesteko edo kontserbatzeko neurririk hartu ez arren, 10 eraikin ez-historiko babestu behar zirela uste zen.

6.6.9.- Ikuspegi inklusiboa.

Ez da lantzen indarrean dagoen HAPOn alderdi espezifiko gisa, baizik eta zeharka; izan ere, sortu eta idatzi zen garaian, gai hori ez zen berariaz garatzen, ez eta gaur egungo irismen-mailarekin ere.

6.6.10.- Iraunkortasuna eta klima aldaketa.

Indarrean zegoen HAPOk helburu orokorrak zituen, jasangarritasunari lotutakoak:

- Balio ekologikoak, paisajistikoak, produktiboak eta zientifiko-kulturalak zaintzen eta kontserbatzen direla bermatzea.
- Hondatuta dauden elementuak eta prozesuak hobetzea, berreskuratzea eta birgaitzea.
- Bertako espezie degradatuen edo hondakin solidoen kontrolik gabeko isurketaren eremuak berroneratzea, erabilera-aldaketa sustatuz.
- Kostaldeko erabilerak eta jarduerak arautzea, espazioak ingurunearekin eta proposatutako irtenbideekin bat datorren jolas-erabilerarako berreskuratu ahal izateko.
- Atal honetan aurreikusitako helburu guztiak bilduko dituen plangintza-figura sortzea, baita hori arautuko duen araudia ere.

6.7.- Indarrean dagoen katalogazioaren azterketa eta diagnostikoa, eta eraikinen eta monumentu-multzoen kokapena.

Indarrean dagoen Planaren Ondare Katalogoak ondare arkitektonikoari dagozkion ondasunak biltzen ditu. Dokumentu hau onartu zenetik, aldaketak izan dira Eusko Jaurlaritzak udalerriko ondasunen kontsiderazio-egoera aldatzeari dagokionez, inbentariatutako edo kalifikatutako ondasunak baitaude. Arlo arkeologikoan, presuntzio-eremuak aipatzen dira 11.5.1 artikuluan.

Eraikinak, espazioak eta elementuak babesteko araubidea ezartzen du, eta honako hauek bereizten ditu: monumentuak, monumentu-multzoa, Getxoko eremu bereizia (Portu Zaharra, etab.), monumentu-multzoa eta bost malakateak, ustezko arkeologia-eremua, udalaren zaintzapean dauden eraikinak eta zuhaitzak eta lorategiak. Bakoitzari kategoria eta maila bat ematen dio, eta horien inguruan indibidualizatzen da babes-maila. Testu bateginean aurreikusitako araubideak eta esku-hartzeak ondare urbanizatu eta eraikia birgaitzeko jarduketa babestuei buruzko 317/2002 Dekretuaren tipologien, obren eta aurrekontuen sistematikari jarraitzen dio.

Euskal Kultura Ondareari buruzko maiatzaren 9ko 6/2019 Lege berria indarrean jartzeak Plan hau baldintzatzen du udal-katalogoa egiteko orduan. Akatsak daude Estatuko ondasunen babesari dagokionez, eta etorkizuneko HAPOn zuzendu beharko dira; adibidez, Bilboko Portu Agintaritzaren Estatuko ondasunak edo Garraio, Mugikortasun eta Hiri Agendako Ministerioaren ondasunak (adibidez, Correosen eraikina).

6.8.- Programaren laburpen orokorra eta diagnosia.

Gaur egungo HAPOk hogei urte baino gehiago daramatza indarrean, BAOn argitaratu zenetik, eta duela mende laurden baino gehiago sortu zen. Egikaritze-maila oso desberdina izan da, batez ere lurzoru urbanizagarriari dagokionez, funtsean ez baita garatu, eta antolamendu-eskemei erantzuten die (batez ere kuantifikazioei eta zuzkidura-estandarrei dagokienez, baita ingurumen-alderdiei dagokienez ere), eta horiek eguneratu egin behar dira legez indarrean dauden irizpideen arabera, hirigintza jasangarrian oinarrituta. HAPO honen justifikazio-memorian arrazoi horietan sakontzen da.

Gainera, errealitate berrira eta gizartearen eskakizunetara egokitu beharra dago. Ildo horretan, HAPO berriaren irizpide gidaria maila guztietako iraunkortasun integratuan oinarritzen da.

Aipatu behar da, halaber, zuzkidura publiko eta ekipamendu pribatu guztiak berrikusi behar direla, lurralde-oreka lortzeko, hazkunde berriekin bat etorriz, eta gizarte-, ekonomia- eta ingurumen-eskaerei erantzuteko, bai eta lehendik dagoena babesteko esku-hartzeari ekiteko ere.

2. KAPITULUA.- PLANA GAUZATZEKO PROZEDURA.

1.- Aldez-aurreko azterketak, aurre-aurrerakina eta hasierako-agiria.

Tokiko Gobernu Batzarraren 2011ko uztailaren 26ko erabakiaren bidez, Getxoko Udalak indarrean dagoen Hiri Antolamenduko Plan Orokorra berrikusten hastea erabaki zuen. 2011ko uztailaren 26ko Gobernu Batzordearen erabakiaren bidez, lanak Arkitektura eta Hirigintza Bulegoa SAri esleitu zitzaizkion, eta, ondoren, Herritarren Partaidetzarako Programa (5235/2012 Dekretua), Lantaldea eratzea (1562/2013 Dekretua) eta Aholku Batzordeko kideak izendatzea (1478/2013 Dekretua) onartu ziren.

Berrikuspenerako erabilitako arrazoiak izan ziren indarrean dagoen HAPOn hura garatzeko adierazitako epea igaro izana, lurralde-antolamenduko hainbat tresna onartu izana eta araudiaren bilakaera, bereziki Euskadiko Lurzoruari eta Hirigintzari buruzko ekainaren 30eko 2/2006 Legea (LHL) indarrean sartu izana; izan ere, horrek ekarri du Plan Orokorrerako adierazitako irizpideak, helburuak eta aurreikuspenak ikuspegi, premia eta errealitate berriek gainditu izana.

Azken horri dagokionez, 2/2006 Legearen 2. xedapen iragankorrak ezartzen zuen plan orokor eta arau subsidiario guztiak beren zehaztapenetara egokitu behar zirela zortzi urteko gehieneko epean (hamabost urtera luzatu zen urriaren 2ko 2/2014 Legearen bidez).

Lehen urrats gisa, 2013 eta 2014 artean, aurretiko azterlan batzuk eta Aurreaurrerapen bat egin ziren, indarrean dagoen Plan Orokorraren garapen-maila eta irekitzen ziren aukerak aztertzeko.

Hurrengo urrats gisa, 2015ean, Getxoko Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren Aurrerapenaren dokumentua idatzi zen.

Era berean, eta ingurumen-arloari dagokionez, uneko legerian aurreikusitako izapideak hasi ziren, hasierako dokumentua eginez (2014) eta, ondoren, ingurumen-organo eskudunak – Eusko Jaurlaritzak – erreferentziazko dokumentua emanez (2014-08-11). Aurrerapeneko dokumentu teknikoak, halaber, Ingurumen Iraunkortasunari buruzko Txostena (2015) du.

2.- Aurrerakina.

2015eko azaroko Aurrerapenean, ezarri beharreko antolamenduaren irizpideak, helburuak, alternatibak eta proposamen orokorrak definitu ziren, etorkizuneko HAPO idazteko orientabide gisa.

Alkatetzaren 2525/2018 Dekretuaren bidez (2018-06-27ko BAO, 123. zk.), 2018ko urriaren 15era arte jendaurrean jartzea erabaki zen, eta epe horretan iradokizunak eta alternatibak aurkeztu ahal izan ziren. Udal mugakideei ere bidali zitzaien, jakinaren gainean egon zitezen, bai eta entitate eta erakunde interesdunei ere. Hura onartzeak prestaketarako barne-ondorio administratiboak izan zituen, eta berez ez zen hirigintza-antolamendu jakin bat onartzeko administrazio-egintza bat. Azaldutako dokumentazioan, Aurrerapenaz eta haren Ingurumen Jasangarritasunaren Txostenaz (IIT) gain, Eguneratze-Laburpen Exekutibo bat eta IITaren eranskin bat ere sartu ziren, Hiritek, Hirigintza Teknikariak SLP eta Estudios de Renovación y Desarrollos Urbanos SL enpresek osatutako ABEEak eginak, berrikuspen-lanen esleipendun berri gisa (JGLren erabakia, 2018-03-20koa).

Horrela, herritarrek parte hartzeko aurretiazko ekintzen ondoren, plantea zitezkeen hiri-alternatibei eta intereseko beste gai batzuei buruzko eztabaida amaitu zen. Jasotako iradokizunak idazketa-talde berriak 2019ko urtarrilean egindako txostenean ebaluatu ziren.

Beraz, idazketa-taldeak eta udalbatzako ordezkariek landutako alternatibak herritarren irizpideekin alderatzeko lehen hurbilketa izan zen Aurrerapena.

Kontraste horretatik, irizpide berriak lortu ziren HAPOren dokumentu horren edukia oinarritzeko.

2019an, halaber, genero-eraginaren ebaluazioa egin zen, eta zegokion txostena idatzi zen, 2019ko abuztuaren 8koa, bai eta hizkuntza-inpaktuaren aldez aurreko ebaluazioa ere, eta irismen-dokumentua 2019ko urriaren 29an idatzi zen.

3.- Irizpide eta helburu orokorrak onartzea.

2020ko martxoaren 11ko 1123 Dekretuaren bidez, HAPO idazteko irizpideak eta helburuak onartu ziren.

4.- Erreferentzi-agiria Planean idazteko era.

Planen eta programen ingurumenaren gaineko eraginaren ebaluazio estrategikoa egiteko prozedura arautzen duen urriaren 16ko 211/2012 Dekretuaren 8. artikuluan ezarritakoaren arabera, Udalak ingurumen-ebaluazio estrategikoaren aurreaurrerapena eta hasierako dokumentua bidali zizkion Eusko Jaurlaritzako Ingurumen eta Lurralde Politika Sailari, aipatutako dekretuaren 9. eta 10. artikuluen arabera, Getxoko HAPOren ingurumen-ebaluazio estrategikoa egiteko erreferentziazko dokumentua eman zezan.

Aurretiazko kontsultak egiteko nahitaezko aldiaren ondoren, 2014ko abuztuaren 11n, Ingurumen Administrazioaren zuzendariaren ebazpena eman zen, erreferentziako dokumentua formulatzeko. Edukia kontuan hartu da bai Aurrerapeneko Ingurumen Jasangarritasunari buruzko Txostena (IIT) idazteko, bai hura eguneratzeko dokumentua idazteko.

5.- Dokumentuaren aurreko txostenak, hasierako onarpenerako.

Hasierako onespenaren aurreko dokumentua hainbat erakunderi bidali zitzaien, eta honako hauen txostena jaso zen:

Bizkaiko Garraio Partzuergoa (CTB)

Sarrerak 011023_20211203 eta 016281_20220518.

Trenbide-sarearen baldintzatzaileen berri eman du, Planaren dokumentazioan sartu direnak.

Bilboko Portuko Agintaritza

Sarrera 042775_20211221.

Portuko jabari publikoaren baldintzen berri eman du, Planaren bertsio hau egiterakoan kontuan hartu direnak.

Lurralde Garapeneko Zuzendaritza Nagusia BFA

Sarrera 000023_20220103.

Planean jasotako lurralde-antolamenduaren baldintzen aldeko txostena eman du.

Estatuko portuak

Sarrera 001156_20220114.

Portuko jabari publikoaren baldintzen berri eman du, Planaren bertsio hau egiterakoan kontuan hartu direnak.

Telekomunikazioen Zuzendaritza Nagusia

Sarrerak 006082_20220221 eta 020012_20220615.

Telekomunikazioei buruzko araudi sektorialaren baldintzatzaileen berri eman du, planaren dokumentazioan sartu direnak.

Abiazio Zibileko Zuzendaritza Nagusia

Sarrera 008045_20220803.

Aireontzien eta zortasun erradioelektrikoen operazio-zortasunei dagokienez, aire-segurtasunari buruzko araudi sektorialaren baldintzatzaileen berri eman du, eta horiek planaren dokumentazioan sartu dira.

Kantauriko Konfederazio Hidrografikoa (CHC-OA)

Sarrera 009919_20220323.

Uren arloko araudiaren baldintzatzaileen berri eman du, Planaren dokumentazioan sartu direnak.

Ura Uraren Euskal Agentzia

Sarrera 009919_20220323.

Uren arloko araudiaren baldintzatzaileen berri eman du, eta horiek Planaren dokumentazioan sartu dira.

Bilbao Bizkaia Ur Partzuergoa (BBUP)

Sarrera 010903_20220330.

Planaren bertsio hau egiterakoan kontuan hartu diren hornidura- eta saneamendu-sareei buruzko informazioa ematen du.

Itsas-lehorreko Jabari Publikoko Zuzendariordetza Nagusia

Sarrera 011106_20220331.

Kostaldeei buruzko araudi sektorialaren baldintzatzaileen berri eman du, eta horiek Planaren dokumentazioan sartu dira.

BFAko Bide Berrikuntza eta Kudeaketako Zuzendaritza Nagusia

Sarrera 013807_20220427.

Foru Aldundiaren titulartasuneko bide sarearen baldintzatzaileen berri eman du, Planaren bertsio hau egiterakoan kontuan hartu direnak.

6.- HAPOren hasierako onarpeneko jendaurreko erakustaldia.

Udalbatzak 2022ko irailaren 30ean hartutako erabakiaren bidez (BAO, 198. zk., 2022-10-18koa), hasierako onespena eman zitzaion planari. Akordio horren aurretik hainbat bilera egin ziren udal-erakundeekin, dokumentua azaltzeko, eta onartu ondoren, herritarrekin parte hartzeko hainbat ekintza egin ziren, funtsean 2022ko urriaren 15etik 2023ko urtarrilaren 15era bitartean. Ekintza honen berri ematen da Memoria honen 4. Kapituluan. Bere zerrenda ondoko koadroan ikus daiteke.

EKINTZA	DATA ETA TOKIA	NORI ZUZENDUTA
Aldez-aurreko informazio bilerak	2022-01-14 Fadura	Gobernu-taldea
	2022-01-21 Fadura	Talde politikoak
	2022-01-28 Fadura	Teknikariak
	2022-07-01 Fadura	Talde politikoak
	2022-09-07 Fadura	Talde politikoak
	2022-09-14 Fadura	Informazio-batzordea
Aurkezpen saio irekiak	2022-10-20 Muxikebarri	Publiko orokorra (118 bertaratu)
	2022-11-03 RKE	Publiko orokorra (55 bertaratu)
	2022-11-10 Andra Mari	Publiko orokorra (178 bertaratu)
	2022-11-17 Fadura	Publiko orokorra (105 bertaratu)
Erakusketak	2022-10-15/2023-01-15 RKE	Publiko orokorra
	2022-10-15/2023-01-15 RKE	Publiko orokorra
	2022-10-15/2023-01-15 RKE	Publiko orokorra
Hiritarren arretarako karpak	2022-12-12 Malakate	Publiko orokorra (26 artatu)
	2022-12-13 Geltoki plaza	Publiko orokorra (38 artatu)
	2022-12-14 Bidezabal plaza	Publiko orokorra (31 artatu)
	2022-12-14 Eskolen plaza	Publiko orokorra (20 artatu)
Saioak hezkuntza zentroetan	2022-12-02 Ibaiondo	47 ikasle (2 saio)
	2022-12-22 Getxo I (batxillerra)	145 ikasle (3 saio)
	2023-02-06 Santísima Trinidad Ikastetx	55 ikasle (1 saio)
Banakako elkarrizketak	2022-10-15/2023-01-15 Fadura	216 elkarrizketa interesatuekin

Dokumentuaren hedatzea	Getxoberri aldizkaria eta prentsa oharrak	Publiko orokorra
	web específica www.hapo-getxo.eus	Publiko orokorra
Alegazioak	2022-10-15/2023-01-15 erregistroa	1.987 idatzi (1.968 epean eta 19 epez kanpo)

Planteatutako gai batzuk onartzeak berekin ekarri du Planean aldaketak sartzea, baina aldaketa horiek ez dira funtsezkotzat jotzen, ez baitiote eragiten hasieran proposatutako eredu orokorrari.

7.- Txosten sektorialak hasierako onarpeneko fasean.

Planaren hasierako onespenarekin, entzunaldi-izapidea egin zitzaien eskumen sektorialak zituzten administrazio eta beste erakundeei eta Planean eragina izan zezaketen honako txosten hauek jaso ziren:

ERREF	ORGANOA	ALDAKETAK BEHIN-BEHINEKO ONARPENERAKO
RE 2023-4780	BERRIKUNTZA ETA BIDE KUDEAKETARAKO ZUZEND NAG BFA	5/2021 FA DOITU ETA LAGAPENAK JASO
RE 2022-36696	SECRETARIA GENERAL PATRIMONIO DEL ESTADO	EZ
RE 2022-40483	HEZKUNTZA SAILA EJ (BIZKAIA)	HEZKUNTZA EKIPAMENDURAKO PARAMETROAK DOITU
RE 2022-30379	LURRALDE GARAPENERAKO ZUZENDARITZA NAGUSIA BFA	KAH ETA BAGBra EGOKITU ARAUDIA
RE 2022-40302	DIRECCION GENERAL DE TELECOMUNICACIONES	EZ
RE 2022-40320	KULTURA ONDARE ZERBITZUA BFA	DOIKUNTZAK SARTUTAKO ONDASUNETAN
RE 2022-41080	DIRECCION GENERAL DE POLITICA ENERGETICA Y MINAS	EZ
RE 2023-6017	DIRECCION GENERAL GUARDIA CIVIL	EZ
RE 2022-35259	BILBOKO PORTUKO AGINTARITZA	DOIKUNTZAK KATALOGOAN ETA PORTUKO SOn
RE 2022-33648	URA	EZ
RE 2022-33872	LURRALDE GARAPENERAKO ZUZENDARITZA NAGUSIA BFA	EZ
RE 2022-33490	LURRALDE GARAPENERAKO ZUZENDARITZA NAGUSIA BFA	EZ
RE 2022-36843	NEKAZARITZA ETA ABELTZAINTZA ZUZENDARITZA EJ	DOIKUNTZAK LUEko KATEGORIATAN
RE 2022-36846	PUERTOS DEL ESTADO	DOIKUNTZAK PLANU ETA ARAUDIAN
RE 2022-37004	ETXEBIZITZA SAILBURUORDETZA EJ	BE ETA ZUZIDURA BIZILEKUEN ESTAND JUSTIFIKATU
RE 2022-37995	KULTURA ONDAREAREN ZENTROA EJ	DOIKUNTZAK KATALOGO, PLANO ETA ARAUDIAN
RE 2022-41125	LURRALDE GARAPENERAKO ZUZENDARITZA NAGUSIA BFA	MEMORIAKO JUSTIFIKAZIOAK SENDOTU
RE 2023-9430	URA (TXOSTENA)	ONDORIOEN 5. PUNTUTIK DATOZEN DOIKUNTZAK
RE 2023-9430	URA (TXOSTENA CHC)	EZ
RE 2023-2291	CTB (TXOSTENA)	AZTERLAN AKUSTIKOA ETA EREMUKO FITXAK
RE 2023-6846	LARRIALDI ETA METEOROLOGIA ZUZENDARITZA EJ	EZ
RE 2023-9430	URA CONFEDERACIÓN HIDROGRÁFICA	BALIABIDE HIDRIKOAK ETA LOTURAK AURREIKUSI
RE 2023-33651	PORTUGALETEKO UDALA	EZ
RE 2023-39344	EEE	EZ
RE-2023-39187	ITSASERTZAK	PORTUKO JABARI PUBLIKOAREKIN KOORDINATU
RE-2023-39687	ELIZA KATOLIKOA	EZ
RE 2023-42629	TURISMO ETA OSTALARITZA ZUZENDARITZA EJ	EZ
RE 2023-43104	RED ELECTRICA DE ESPAÑA	EZ
RE-2023-43123	INGURUMEN KALITATE ZUZENDARITZA EJ	EZ
RE-2023-44324	NORTEGAS	EZ
RE-2023-44436	EMAKUNDE	EZ
RE-2023-45160	KULTURA BFA	DOIKUNTZAK KATALOGATUTAKO ONDASUNETAN
RE 2023-45185	SOPELAKO UDALA	EZ

RE 2024-1784	LURRALDE PLANGINTZA ETA HIRI-AGENDA ZUZENDARITZA EJ	DOIKUNTZAK LURRALDE PLANGINTZAREKIKO
RE 2024-4764	ERANDIOKO UDALA	EZ
RE 2024-3415	BBUP	EZ
RE-2024-11943	LEIOAKO UDALA	EZ
RE 2024-S/R	BBUP	EZ
RE-2024-16585	SEGURTASUN SAILA-EK KUDEAKETA ETA BALIABIDEAK EJ	EZ
RE 2024-S/R	MENDIAK BFA	EZ
RE 2024-S/R	BBUP	EZ
RE-2024-24086	PATRIMONIO DEL ESTADO	EZ

Ingurumen ebaluazio estrategikoaren izapidearen barruan, ondoko txostenak jaso ziren.

ERREF	ORGANOA	ALDAKETAK BEHIN-BEHINEKO ONARPENERAKO
RE 2022-30379	AZPIEGITURAK ETA LURRALDE GARAPENA BFA	DOIKUNTZAK BALDINTZA AKUSTIKOETAN
RE 2022-37022	IRAUNKORTASUNA ETA INGURUNE NATURALA BFA	EZ
RE 2022-37024	IRAUNKORTASUNA ETA INGURUNE NATURALA BFA	EZ
RE 2023 7343	KULTURA MINISTERIOA	JUSTIFIKATU IAzEn
RE 2023-1148	NATURA ONDAREA ETA KLIMA ALDAKETA EJ	DOIKUNTZAK IAzEn
RE 2023-6846	LARRIALDIAK ETA METEOROLOGIA EJ	EZ
RE 2024-2142	IRAUNKORTASUNA ETA INGURUNE NATURALA BFA	DOIKUNTZAK IAzEn HAUTABIDEETAN
RE 2024-15235	OSASUN PUBLIKOA ETA ADIKZIOAK EJ	EZ

8.- Behin-behineko onarpenerako egindako aldaketen laburpena.

HAPOren behin-behineko onarpenerako bertsioan, jendaurreko informazioaren eta sektore-eskumenak dituzten administrazio eta organismoei entzunaldiaren ondorio diren aldaketak sartu ziren. Halaber, aldaketak egin ziren dokumentazioa hobeto ulertzeko, bai grafikoa bai idatzizkoa (akatsak eta inkoherentziak garbitzea, grafiak sinplifikatzea, oinarriak eguneratzea, etab.), eta eguneratzeak egin dira eskura dagoen informazioan eta jardueren balorazioan. Aldaketa horiek ez dira funtsezkotzat jotzen; izan ere, hasierako onarpeneko dokumentuan planteatutako udalerri-eredua, biztanleriari eustera bideratua eta lurzoru urbanizagarrian garapenak mugatzean oinarritua, etxebizitza babestuen eskaintza handia, alokairuan zein jabetzan, jarduera ekonomiko aurreratuetarako espazioa, azpiegituren eta ekipamenduen erregulazioaren optimizazioa eta proposamenaren ingurumen-iraunkortasun globala ez dira aldatu.

Hona hemen aldaketa nagusien zerrenda:

- Hiri-lurzoruko zuzkidura-jarduketak berreraikitzeko/berrurbanizatzeko jarduketetarako onetsitako alegazioen ondorioz, eta baita indarrean dagoen Planaren egikaritza dinamikak direla eta, hasiera batean planteatutakoetatik bost desagertu dira (AD-03, AD-23, AD-25, AD-26 eta AD-29), eta hogeita zazpi jarduketa berri gehitu dira.
- Alegazioak partzialki onartzearen eta egon litezkeen alternatibak birplanteatzearen ondorioz, AI-03 TRINITARIOS jarduketa integratua desagertzen da, eta zuzkidura publikoak egikaritzeko jarduketa bat mugatzea, Aita Felix de la Virgen eta Trinitate kaleen artean lotura bat irekitzeko (AEDP-SUC-F), eta beste bat Bastiantxuna kalearekiko lotura hobetzeko (AEDP-SUC-G).
- Alegazioak partzialki onartzearen eta egon litezkeen alternatibak birplanteatzearen ondorioz, AI-12 AZKORRANE jarduketa integratua mugatzen da, S-M01 MARTITURRI jarduera ekonomikoen sektoreko aldez aurretik daudenak hobeto integratzeko, eta sektoreko parametroak berriro mugatzea eta doitzeko, era horretan kudeaketa errazteko (gasolindegiko zona atera egiten da eta hitzarmen bidezko egikaritze-sistemara pasatzen da).

- Alegazioak partzialki onartzearen eta egon litezkeen alternatibak birplanteatzearen ondorioz, AI-R06 ZUBILLETA bizitegi-jarduketa integratua birmugatzea eta haren parametroak doitzea kudeaketa sinplifikatzeko (Salsidu etorbideko 39. zenbakitik 57. zenbakira bitarteko etxebizitza-blokeak baztertzea eta eraikuntza-parametroak berrantolatzea, mugatutako espazio txikienera egokitzeko).
- Alegazioak partzialki onartzearen eta alternatiba posibleak birplanteatzearen ondorioz, bizitegi-lurzoru urbanizagarriko sektoreen mugaketa eta barne-antolamendua doitzea (Zientoetxeko errepidearen parean dauden etxebizitzak baztertzea eta zenbait lerrokadura berrantolatzea, mugatutako espazio txikienera egokitzeko).
- Lehendik dagoen hiri-bilbea berrurbanizatzeko eta hobetzeko jarduketak birplanteatzearen ondorioz, Udalak hiri-lurzoru finkatuan eta lurzoru urbanizaezinean egingo dituen zuzkidura publikoak gauzatzeko hamar jarduketa mugatzea.
- Kultura-ondarearen katalogoan zuzendu egin dira babes-erregimenak eta baldintzatzaile sektorialak (besteak beste, DEUP) gainjartzearen ondoriozko akatsak, inkoherentziak eta desorekak, eta horien antolamendua egokitu egin da Euskal Kultura Ondareari buruzko 6/2019 Legearen azken aldaketara (14/2023 Legea).
- Araudi orokorra eta urbanizazio- eta eraikuntza-ordenantzak egokitu dira, azken kasuan, zehazki, Euskal Autonomia Erkidegoko etxebizitzen eta zuzkidura-bizitokien gutxieneko bizigarritasun-baldintzak eta diseinu-arauak arautzen dituen ekainaren 28ko 80/2022 Dekretura egokitzeko.

Era horretan, Udalak HAPOri behin-behineko onarpena eman zion 2024ko uztailaren 26ko osoko bilkurako akordio bidez, eta ondoren, Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamendu Batzordeari (EAELAB) bidali zion, eta honek bere txostena eman zuen 2024ko azaroaren 28an. Bidali zion baita ere ingurumen-organoari (Eusko Jaurlaritzako Ingurumen Administrazioaren Zuzendaritza), eta honek Ingurumen adierazpen estrategikoa (IAE) eman zuen .

9. EAELAB eta IAE.

Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamendurako Batzordeak aldeko txostena egin zuen 2024ko azaroaren 28an, ondoko baldintzekin:

1- Plan Berezira igorritako antolamendu-eremuetako bizitegi-eraikigarritasunaren gehikuntzen parametroak argitzea. Baldintza hori Plan Berezira bidalitako bizitegi-eremu bakoitzaren parametroak arautzen dituen Araudi Berezian bete da.

2- HAPOren araudian jasotzea bizitegi-kuantifikazioaren zifra Planaren bizitegi-ahalmenaren muga bat dela eta gehieneko izaera arauemailea duela. Baldintza hori Araudi Orokorraren 70. artikuluan bete da.

3- Eusko Jaurlaritzako Etxebizitza Zuzendaritzak baloratzea babes publikoko erregimenei eta zuzkidura-bizitokiei atxikitako etxebizitzen erreserba bete izanaren justifikazioa. Baldintza horri dagokionez, EAELABren txostenaren izapide berean, Etxebizitza Zuzendaritzak aldeko txostena eman zuen eta berriz egin du berebiziko txostena, 2025-17-09koa, baiezkoa informatuz.

Izapide berean honako txosten hauek sartu ziren:

- Eusko Jaurlaritzako Natura Ondare eta Klima Aldaketa Zuzendaritza.
- URA Uraren Euskal Agentzia.
- Eusko Jaurlaritzako Etxebizitza Sailburuordetza.
- Euskal Kultura Ondarearen Zentroa.
- Bizkaiko Foru Aldundiko Lurralde Garapeneko Zuzendaritza Nagusia.
- Bizkaiko Foru Aldundiko Bide Berrikuntza eta Kudeaketako Zuzendaritza Nagusia.

Haren gogoetak kontuan hartu dira Planaren behin betiko dokumentua idazteko. Oro har, txosten sektorialei dagokiena Justifikazio Memoriaren eranskinetan baloratzen da.

10.- Behin betiko onarpena eta dokumentu integratua.

Beraz, EAELABren txostena eta IAE jaso ondoren, 46/2020 Dekretuaren 29.1 artikuluan ezarritakoari jarraituz, Udalak Plana behin betiko onartzeko erabakia hartu zuen 2025eko azaroaren 10eko osoko bilkuran (230 zk. BAO, 2025-12-01ekoa), lurralde-eskumenak eta/edo eskumen sektorialak dituzten administrazioek emandako txostenen ondoriozko aldaketak eta Ingurumen Adierazpen Estrategikoko zehaztapenak (11. Dokumentua – DOKUMENTU BATEGINERAKO EGUNERATZE ERANSKINA– 2025-10-10) sartuz, eta kontuan hartu beharko dira aurreko plangintza betearazteko egintzek eragindako zuzenketak. Dokumentu integratu honek behin betiko onartzeko erabakian jasotako agindua betetzen du.

11.- Erabilitako oinarriak.

Kartografia: Bizkaiko Foru Aldundiaren web-kartografiako zerbitzuetan eskuragarri dagoen 1/5.000 eskalako kartografia-oinarria erabili da plano kartografiko digital gisa. Funtsezko oinarritzat jotzen da, lurralde osoa hartzen duelako eta aldian behin eguneratzen delako. Hiriguneetarako, 1/500 eta 1/1.000 eskalako planoa dago, udaleko zerbitzu teknikoek emana.

Katastroa: kartografia bat dator Bizkaiko Foru Aldundiko katastro-zerbitzuek formatu digitalean emandakoarekin, eta shp formatuan deskarga daiteke eguneratuta.

Lurralde-plangintza eta eragin sektorialak: dagozkien planoetan sartu dira, administrazio sektorial eskudunen kartografia digitaleko zerbitzuetan oinarrituta. Geoeuskadi web-zerbitzua nabarmentzen da, zeinaren informazioa aldizka eguneratzen baita.

Zerbitzu-sareak: Getxoko Udalak emandako informazioa dago.

Nolanahi ere, ETRS89 sistema geodesiko ofiziala hartu da sistema geodesiko ofizialtzat. Erabilitako oinarriak ortoargazki digitalekin eta landa-lanarekin kontrastatu dira.

Hasierako onarpenerako bertsioarekiko marrazkia eta irakurbideak hobetu dira, era horretan ulergarriago bisualki egiteko dokumentua.

3. KAPITULUA.- AZTERTUTAKO HAUTABIDEAK ETA HAUTATZE-PROZEDURA.

1.- Sarrera.

Plan Orokorraren egungo eredua aurreko ataletan deskribatu da. Laburbilduta, jarraian deskribatzen den moduan defini daiteke.

Bizitegi-eredua batez ere hirigunearen inguruan egituratzen zen (dentsitate ertaina eta handia), batez ere hiri-lurzoru finkatuan eta finkatugabean, eta haren periferietan (Andra Mari, Azkorri, Arteaga), batez ere dentsitate txikiko lurzoru urbanizagarrian.

Jarduera ekonomikoen eredua batez ere merkataritza tradizionalaren eta zerbitzu profesionalen inguruan egituratzen zen hiriguneetan, BI-637 errepidearen ardatzetik hurbil zeuden eremu espezifiko batzuetan, eta jarduera solteak, lehen sektoreari lotuak edo ez, lurzoru urbanizaezinean.

Ekipamendu publikoen eredua (administraziokoa, hezkuntzakoa, soziala, asistentziala, kiroletakoa eta erlijiosokoa) hiriguneen inguruan ere antolatzen zen, eta horietako batzuk, batez ere pribatuak (hezkuntza- edo kirol-arlokoak), lurzoru urbanizaezinean edo gauzatzeke zegoen lurzoruan ere bazeuden.

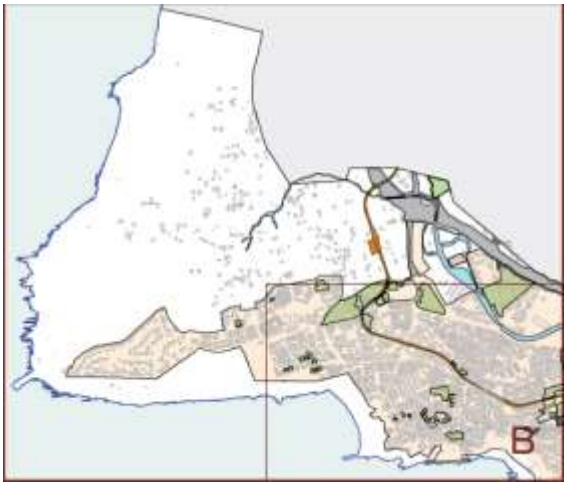
Aurrerapenaren fasean aurreratu zenez, etorkizuneko HAPOan onartuko zen eredua, lehenik eta behin, oso baldintzatuta egongo litzateke lurralde-plangintzarekin eta sektoreko eta hirigintzako araudiarekin, aurrerago ikusiko dugun bezala; izan ere, nahitaez bete beharreko xedapenek funtsezko eragina zuten plantea zitezkeen alternatibetan. Bigarrenik, Getxoko udalerriaren berezko ezaugarriek ere (egoera, biztanleria, lurraldea, jarduera, etab.) baldintzatu egingo lituzkete kontuan hartu beharreko alternatibak.

Getxo Bilbo Metropolitarrean dago, bere eremu funtzionaleko burutzatik 10 km-ra, Bilbo. Europako komunikazio-ardatz handietatik (AP-8, AP-68) eta nazio-mailako azpiegitura garrantzitsuetatik (Bilboko portua, Loiuko aireportua) hurbil dago. Halaber, lotuta dago kokatuta dagoen eskualde naturalarekin, Uribe Kostarekin. Udalerriak eta bertako biztanleek udalerri horiekin guztiekin dituzten harremanak maila hierarkikoan proiektatzen dira aisiari, lanari, zerbitzuei eta joan-etorriei dagokienez (ikus I-01 planoa).

2.- Aurrerakinean eztabaidatutako hautabideak.

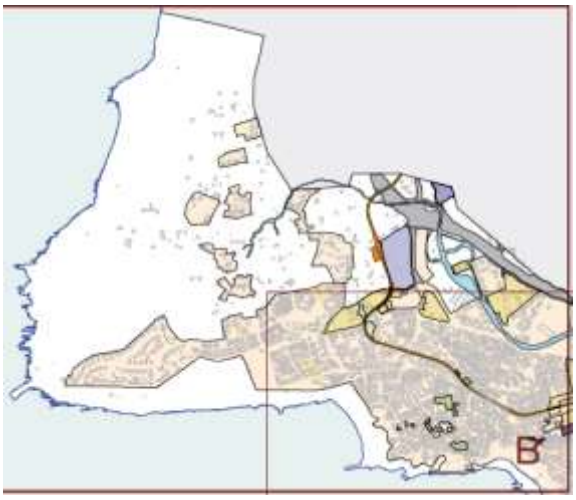
2.1.- Lantaldetik sortutako hautabideak.

L1 ALTERNATIBA.

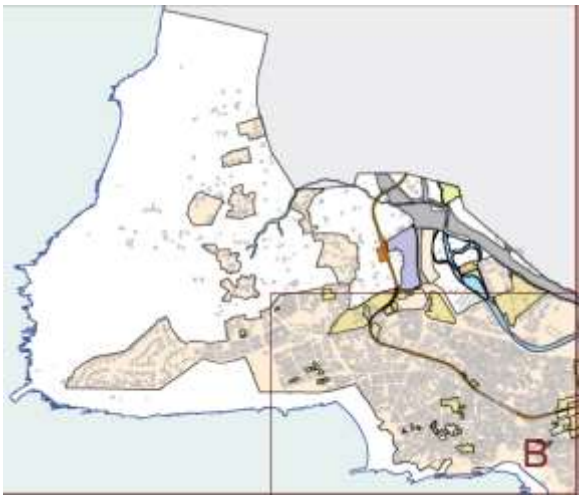

L2 ALTERNATIBA.

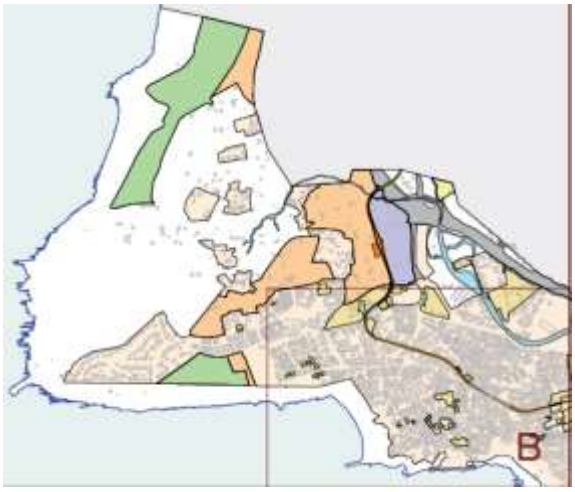

L3 ALTERNATIBA.

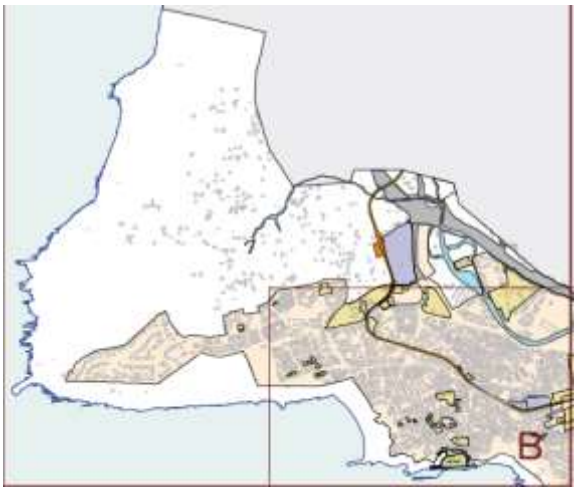
L4 ALTERNATIBA.

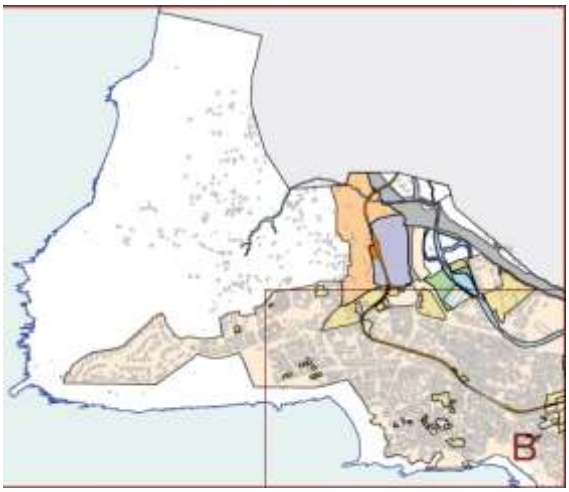
2.2.- Erredaktore-taldetik sortutako hautabideak.

T1 ALTERNATIBA.

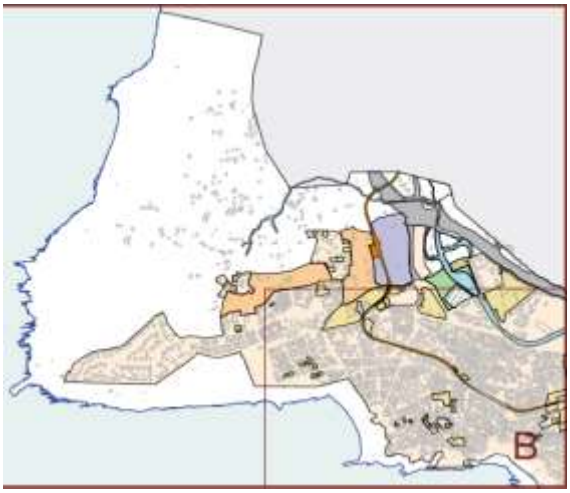

T2 ALTERNATIBA.

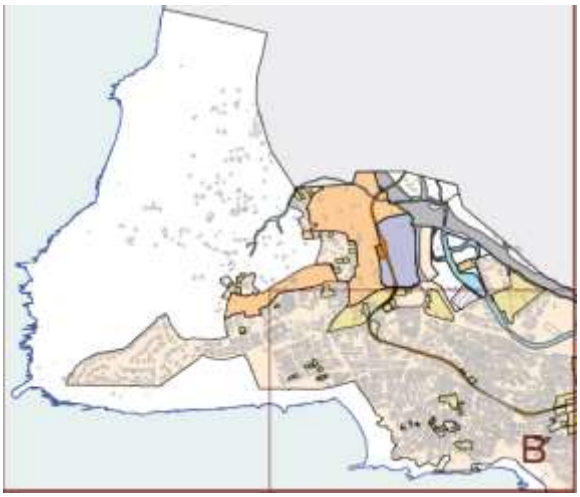

T2′ ALTERNATIBA .

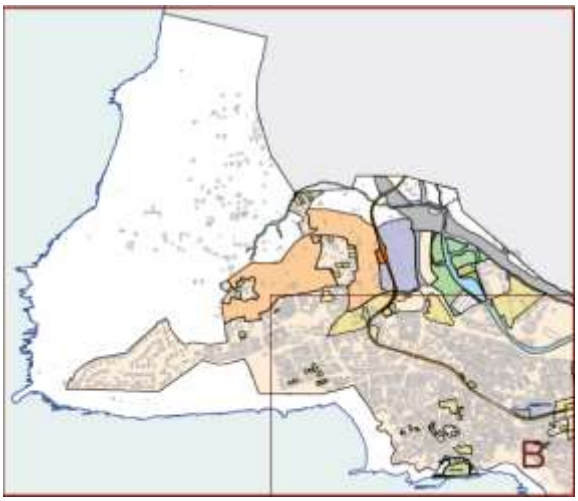

T3 ALTERNATIBA.

T3′ ALTERNATIBA.

Jarraian, horien laburpena egiten da, eta bere proposamenak sintentizatzen dira parte-hartze publikoa antolatu zen hamar gaien inguruan, edukiari dagokionez.

01. Lurralde- eta hiri-estrategia.
02. Natura-ingurunea eta paisaia.
03. Komunikazioak eta mugikortasuna.
04. Espazio publikoa eta berdeguneak.
05. Etxebizitza.
06. Jarduera ekonomikoak.
07. Ekipamenduak eta azpiegiturak.
08. Ondarea.
09. Ikuspegi inklusiboa.
10. Jasangarritasuna eta klima-aldaketa.

2.3.- Aurrerakinaren hautabideen analisia herritarren parte-hartzeko gaiak jarraituz.

2.3.1.- Lurralde eta hiri-estrategia.

Aurrerapeneko dokumentuan proposatutako alternatibak, beren berezitasun eta ñabardurekin, oinarrizko hiru antolamendu-eredutan laburbil daitezke.

1. Egungo hiri-lurzoruaren perimetroa mantentzea (L1 eta L2 alternatibak).

2. Lurzoru urbanizatuaren hazkunde mugatua (L3, T1, T2 eta T2 aukerak ').

3. Lurzoru urbanizatua handitzea (L4, T3 eta T3 aukerak)

Deskribatutako ereduek, horiek inspiratzen dituzten estrategiak gorabehera, helburu eta irizpide komunak partekatzen dituzte:

- Ereduek lurzoruaren aprobetxamendu handiagoa eta eraginkorragoa sustatzen dute, lehendik dagoen hiri-lurzoruari edo sailkatu daitekeen lurzoru urbanizagarriari dagokionez. Ikuspuntu guztietatik, jasanezina da eremu batzuetan antolatutako batez besteko eraikigarritasunak, hala nola indarreko HAPOn definitutako lurzoru urbanizagarrietan, ez baitira iristen legez eskatutako gutxienekora.
- Alternatiba guztiek indarreko HAPOk baino lurzoru-okupazio txikiagoa defendatzen dute.
- Hiri-lurzorua birgaitzeko, berritzeko eta birdentsifikatzeko jarduketak sustatzen dituzte, eta etxebizitza-kopurua handitzea ahalbidetzen dute: dela hiri-lurzatiei eraikigarritasun berria emanez, dela bizitegi-erabilerarako lehendik gauzatuta dagoena aprobetxatuz, baina beste jarduera batzuetara bideratuta (merkataritza-lokalak, lonjak, etab.).
- Lurzoruaren erabilerak eta haien bateragarritasuna malgutzen dituzte, eta erabilera-nahasketa eta koexistentzia ahalbidetuko dituen araudia artikulatzea proposatzen dute. Edonola ere, udalerriko eremu eta zonen sektorizazio funtzionala saihestu nahi da.
- Egungo hiri-lurzoruan zuzkiduren, ekipamenduen eta, bereziki, espazio libreen estandarra handitzen dute, aukera batzuetan lurzoru berriak lortuz edo beste batzuetan eraikitzeko azkenean erabiltzen ez diren eremuak eta orubeak aprobetxatuz.

Desberdintasunei dagokienez, hiru ereduek berezitasun zehatzak dituzte:

Hala, lehenengo eredua:

- Oro har, ez du kontuan hartzen lurzoru urbanizagarria sailkatzeko aukera.
- Egon daitezkeen etxebizitzak egungo hiri-lurzoruan jarriko dira.
- Hiri-lurzoruan etxebizitzetarako lurzoru hutsak libre uztea eta horietan espazio libreak eta ekipamenduak diseinatzea proposatzen du, bideragarritasun ekonomikoaren ikuspegitik planteamendu horrek berekin dakarren zailtasuna gorabehera.

Bigarren eredua:

- Hiri-lurzoruaren egungo perimetroa mantentzea defendatzen du, lurzoru urbanizagarriko eranskin puntualekin, 40/70 etxebizitza/ha arteko dentsitateak adieraziz, betiere lurzoruaren legeak ezarritako gehieneko eraikigarritasun-mugen barruan.
- HAPOn programatu beharreko lehentasunezko jardueratzat jotzen ditu zuzkidurakoak eta orube hutsak birgaitzeko eta eraikitzeko zuzeneko jarduketak, etxebizitza eskaintzeko lehen aukera gisa.
- Hautemandako eskaera baino etxebizitza gehiago ez programatzeko ahalegina egiten du. Ildo horretan, azken urteetan izandako agertoki demografikoaren jarraipena planteatzen du.

- Antolamendu desiragarriena honako hau dela adierazi du: jarduerak (merkataritza, ostalaritza, hirugarren sektorea, I+G+B...) etxebizitzarekin batera egotea, betiere bateragarritasun funtzionalaren ikuspegitik posible bada.
- Eredu funtzional mistoa (erabileren koexistentzia) hiria egiteko planteamendu egokia dela ados egonik, jarduera ekonomikorako esparru espezializaturen bat mugatzeko beharra ere aipatu da, dinamismo ekonomikoa eta aukerak ez galtzeko. Palankatzat edo kontrapisutzat hartzen da Getxori bizitegi-udalerri gisa ematen zaion ikuspegiari dagokionez.

Hirugarren eredua:

- Lurzoru urbanizagarria sailkatzeko premia estrategikoa kontuan hartzen du, hiri-lurzoruaren birkualifikazioarekin bateragarria den proposamena.
- Azken urteotan udalerrian izandako joera demografikoa zuzendu beharrak justifikatzen du hori, biztanleria erakartzeko eta, nolanahi ere, egungo biztanleria egoiliarra mantentzeko planteamendu positibista eta proaktibo batetik.
- Aurreko ideiak, besteak beste, honako proposamen hauek eskatzen ditu: udalerriko etxebizitza babestuaren programazioa eta hura egikaritzeko lehentasuna, HAPOren jarduketa-programak ezartzen duen lehentasun-hurrenkeran.
- Zuzkidura publikoen estandarra hobetzeko, bereziki udalerriko eremu eta leku estrategikoetan espazio libre publikoak lortzeko (kostaldeko zerrenda, adibidez), eremu eta lurzoru batzuek dituzten baldintza natural apartekoak mantentzen direla bermatzeko, Getxoko herritar guztientzako gozamenaz gain, beharrezkoa da hirigintza-baliabideak sortzea, altxor publikoaren kargura eskuratu ahal izateko.

2.3.2.- Natura-ingurunea eta paisaia.

Aurrerapenean planteatutako aukera guztiek gaur egun indarrean dagoen Planean urbanizatzeko konprometituta dagoen lurzorua berreskuratzearen alde egiten dute. Aldi berean, eraginpeko lurralde-plangintza onartzeak, sektore-gaiak garatzeak eta hirigintza-plangintzan antolatzeko eta tratatzeko modukoak izan daitezkeen elementuak eta irizpideak eguneratzeak nahitaez dakar HAPO berrian lurzoru urbanizaezinaren proposamenaren berrikuspen orokorra egitea.

Hala, lurzoru urbanizaezinaren antolamenduak, lurralde-plangintza loteslera egokitzeari dagokionez, honako hauek hartu beharko ditu kontuan:

- Dokumentu hauetan definitutako lurzoru urbanizaezinaren antolamendu-kategoriak.
- Baldintzatzaile gainjarriak, udalerriko azpiegitura berdea definitzen eta ezartzen dutenei arreta berezia eskainita (korridore ekologikoak, ibilguak eta beren ingurumen-balioengatik babestutako guneak).
- Ingurune fisikoko erabileren sailkapena.
- Erabilera egokiak, onargarriak eta debekatuak baimentzeko araubidea, lurralde-plangintzetako ingurune fisikoaren antolamendu-matrizeetan oinarrizko izaeraz ezarriak.
- Aurrerapenean planteatutako aukeren artean, helburu komun eta parekagarriak honako hauek dira:
- Kapital naturala eta biodibertsitatea mantentzea eta aztarna ekologikoa murriztea indarrean dagoen Plan Orokorrarekin alderatuta.
- Ekosistemen zerbitzuak hobetzea.
- Udalerriko natura- eta ingurumen-balioen eta natura-baliabideen babesa ezartzea.
- Natura-ingurunea berreskuratzea eta zaintzea.

- Landa-sektorea indartzea.

Aurrerapenarekin batera doan ingurumen-dokumentazioan, HAPOk kontuan hartu beharreko alderdi hauek adierazten dira, horietako batzuk duela gutxi sortutakoak:

- Babestu beharreko eremuei dagokienez, Galea-Barrika lurmuturra EAEko Naturagune Garrantzitsuen Katalogo Irekiaren barruan dago, lehentasunezko intereseko habitatez gain.
- Planak kontuan hartu behar ditu Bolue haraneko istilak eta Gorrondatxeko putzua babestu beharreko hezegune gisa.
- Gobela ibaiaren uholde-arriskuko eremuei dagokienez, baimendutako erabilerak eta jarduerak lurzoruaren erabilera-irizpideetara egokitu beharko dira, Uraren Euskal Agentziak (URA) ezarritako uholde-arriskuaren mailaren arabera. Zehazki, Euskal Autonomia Erkidegoko Ibaiak eta Errekak Antolatzeko Lurraldearen Arloko Planaren aldaketa behin betiko onartzen duen 449/2013 Dekretuan uholdeei buruz jasotako araudi berria aplikatu beharko da.
- Baldintzatzaile gainjarri gisa tratatu beharko dira Batasunaren intereseko habitat naturalak eta udalerria zeharkatzen duen korridore ekologikoa.
- Plan Orokorrean sartzea Kantauri Ekialdeko Demarkazio Hidrografikoaren Plan Hidrologikoan (2015-2021) eta Uholde Arriskua Kudeatzeko Planean ezarritako zehaztapenak.
- Kontuan hartu behar da Klima Aldaketaren aurkako 2050erako Euskal Estrategia, Gobernu Kontseiluak 2015eko ekainean onartua.
- 2017ko abenduaren 21eko Aginduan jasotako kutsatuta egon daitezkeen lurzoruen inbentarioa eguneratu eta arautzea.
- HAPOn proposatu beharreko araudia eta jarduketak koordinatzea Getxoko itsas fatxadarako, Arrigunagatik Begoñako puntaraino, 2016an egindako Paisaiaren Ekintza Planarekin (PEP).

2.3.3.- Komunikazioak eta mugikortasuna.

Aurrerapenak ez du funtsezko aldaketarik planteatzen bide-, trenbide- eta/edo portu-mugikortasunaren sisteman.

Planteamendu esanguratsuenak oinezkoen eta bizikleten mugikortasunari buruzkoak dira, eta horren gainean estrategia komun bat planteatzen da adin-tarte guztien erabilera sustatzeko. Estrategia honetan datza: trukeak ahalbidetzean eta puntuak indartzean, bide moten kontzentrazioaren bidez, edo oinezkoen sarea bidegorriekin eta igogailu edo eskailera mekanikoekin konektatzean malda handiko eremuetan, hala nola Portu Zaharrean, Urkixo Bason, Alangon edo Bidezabalen (Portu Zaharrerako, Aurrerapeneko dokumentu teknikoak gaur egun egikaritutako igogailu bat instalatzea planteatzen du).

Zehazki, bizikleten edo bidegorrien sareari dagokionez, berezitasun edo jarduteko jarraibide jakin batzuk hartzen dira kontuan:

- Zenbait ibilbide, igotzeko zailak direnez, jaisteko baino ez dira kontuan hartzen; horrek motak bereiztearen aldeko apustua baldintzatzen du (problematikotzat hartu beharrean, zentzumenak eta martxa bereiztea egokitzat jotzen da).
- Beste ibilbide batzuetan, estua edo bateragarria denez, Aurrerapenak oinezkoen sarearekiko bizikidetzaren aldeko apustua egiten du.
- Azkenik, automobilekiko bizikidetza ibilgailu motordunen abiadura murriztuz konpondu nahi da.

2.3.4.- Esparru publikoa eta berdeguneak.

Aurrerapeneko dokumentuan proposatutako alternatiben helburua da hiri-lurzoruaren ekipamendu-maila, publikoa eta pribatua eta espazio libreen maila hobetzea. Hala, alternatiba guztietarako proposatzen da plaza/parke motako espazio libreen sistema orokorrak lortzea honako eremu hauetan: Abasota begiratokiaren luzapenaren zati bat (5g), San Joseren parkearen zati bat (16b), Urkijo Baso parkearen zati

txiki bat (19e) eta Vilamonte plaza (1. linean, gainera, honako hauek lortzea proposatzen da: 10 lurzati Aixerrotan, 1 Goñi-Barrin, 1 Maidaganen eta 2 lurzati Kortiñen).

Hala ere, L1 eta L2 alternatibek, gainera, hiri-lurzoruan dauden espazio libreak handitzea bilatzen dute, egungo HAPOren egikaritze-unitate gauzatu gabeak eta hiri-lurzoruan eraiki gabeko orubeak Espazio Libreen Sistema Orokor bihurtuz (batez ere aisiarako). Gai horrek bideragarritasun ekonomiko konplexua du.

L1en kasuan, jarduketa integratuen barruan, Marticoena, Neguri (lehengo 11.1), Alango (lehengo 16.1), Arkotxa (lehengo 16.3), Iturribarri (lehengo 24.2), Trinitarios (lehengo 27.1.2) San Nikolas (lehengo 27.5), Maidagan (lehengo 31.1), Katea (lehengo 31.3), Zubilleta (lehengo 36.1), Venancios (lehengo 37.1), Ormaza (lehengo 42.1) eta Mimenaga unitateak libratu beharreko egikaritze-unitate gisa adierazten dira. Eta kudeatutako eta bete gabeko egikaritze-unitate gisa: 21.1 EU, 27.3 EU, 27.4 EU, 26.2 EU eta 42.2 EU.

Bigarren hezkuntzan, berriz, Martiena, Portu Zaharra, Trinitarios eta Katea unitateak (azken hirurak, zaharrenak, 27.5, 27.1.2 eta 31.3) dira espazio libre gisa aipatzen direnak, gune horiek dauden eremuetan saturazioa eta espazio librerik ez dagoelako, eta horiek, adibidez, Iturribarriri atxiki dakizkioke (eta haien lurzoruak lagapen publiko gisa lortu). L2 alternatibako gainerako jarduketa integratuen unitateak berrikusi beharreko bizitegi-egikaritzako unitate gisa markatzen dira: Neguri (lehengo 11.1), Alango (lehengo 16.1), Arkotxa (lehengo 16.3), Iturribarri (lehengo 24.2), Maidagan (lehengo 31.1), Zubilleta (lehengo 36.1), Venancios (lehengo 37.1) eta Ormaza (lehengo 42.1).

Portu Zaharrari dagokionez, aukera guztiek, T2k izan ezik (eta haren T2 saihesbideak), Portu Zaharreko lurrak hartzen dituzte espazio libreen sistema orokortzat.

Gaur egun, L1 alternatibaren kasuan, hori ez da posible izango honako eremu hauetan:

- U.A.55 Kortiñe: RU-1-1, RU-1-2 (SG EL PUERTO VIEJO)
- U.A.50 Aixerrotako P-21-II, P-21-III (Portu Zaharreko SG)
- 27.1.2 EU (partzialki)
- 21.1 EU
- 26.2 EU
- 27.3 EU (partzialki)
- EB. 42.2 (partzialki)

Halaber, L2 alternatibarako, planteamendua ez da posible izango honako eremu honetan:

- 27.1.2 EU (partzialki)

Lurzoru urbanizagarrian proposatutako espazio libreen sistema orokorrei dagokienez, gogorarazi behar da L1 alternatiban ez dela lurzorurik kalifikatzen, eta L2 alternatiban Mariturriko jarduera ekonomikoetarako sektore bat kalifikatzen da, baina ez da kalifikatzen etxebizitzetarako edo sistema orokorretarako lurzorua; beraz, bi aukera horietan ez da espazio libreen sistema orokorrik aurreikusten lurzoru urbanizagarrian. Gainerako aukeretan, espazio libreen sistema orokorren azalera Mariturrin proposatutako jarduera ekonomikoen sektoreari atxikitakoak dira, eta azalera sektore horretarako egindako proposamenaren arabera aldatzen da.

T2 eta T3 alternatiba teknikoetan (eta horien T2 'eta T3 aldaeretan), lortu beharreko Espazio Libreen Sistema Orokorren parte dira, eta Gobela ibaiaren goi-ibarrean urak har ditzakeen zonen gainean proposatu dira, naturaz gozatzea eta natura-balioen kontserbazioa bateragarri egiteko, eta, horrela, espazio libre horien erabilera jasangarria egiteko. T2 eta T3 alternatiba tekniko horietan (eta horien T2 'eta T3' aldaerak), bizitegi-lurzoru urbanizagarriko sektoreetan espazio libreen sistema orokorren gainazalen ratioak legez eska daitezkeen gutxienekoak baino handiagoak dira: 8 m² T2an eta 11 m² T3an, bizitegi-erabilerako 25 m² (t) bakoitzeko. L4 Lantaldearen alternatiban, gainera, Espazio Libreen Sistema Orokor gisa 45 Ha-ko lurzorua lortzea proposatzen da, Azkorri inguruan kostaldeko parke bat duena (Bilbo Metropolitarreko Lurralde Plan Partzialak proposatua), baita Paellako zelaien eremua ere.

2.3.5.- Etxebizitza.

Aurrerapenean deskribatutako antolamendu-alternatibek horietako bakoitza garatu eta zehazten dute, baita HAPOk programatu beharreko etxebizitza-kopuruaren proposamena eta hura kokatzeko eremuak ere. Horri dagokionez, erantsitako taulak aukera bakoitzean aurreikusitako etxebizitza berrien eskaintza eguneratua adierazten du, eta horren xehetasunak dokumentu honen 1. eranskinean ematen dira, bereizita. Bestalde, dokumentu honi erantsitako planoetan (2. eranskina) bizitegi-aurreikuspenak gauzatzeko eremuak grafiatzen dira.

ETXEBIZITZA BERRIEN ESKAINTZA. GETXOKO HAPOren AURRERAPENA (2018RA EGUNERATUA)

Esparruak		ALTERNATIBAK													
		L1		L2		L3		L4		T1		T2 – T2"		T3 – T3"	
		VL	VP	VL	VP	VL	VP	VL	VP	VL	VP	VL	VP	VL	VP
Hiri lurzorua	Hiri-lurzoruan garatutako eremuetako etxebizitzak	0	0	118	28	118	28	118	28	118	28	118	28	118	28
	Berrikusi beharreko jarduketa integratuetako etxebizitzak	0	0	869	544	946	905	946	905	946	905	946	905	946	905
Lurzoru ubanizagarria	Etxebizitzak bizitegi-sektore berrietan	0	0	0	0	0	0	1.250	3.750	0	0	277	974	495	1.740
	Jarduera ekonomikoen sektore berrietan dauden etxebizitzak	0	0	0	0	50	150	30	78	16	56	23	85	23	85
	Etxebizitza berrien eskaintza motaren arabera (2018ko eguneratzea)	0	0	**987**	**572**	**1.114**	**1.083**	**2.344**	**4.761**	**1.080**	**989**	**1.364**	**1.992**	**1.582**	**2.758**
	Etxebizitza berrien eskaintza (2018ko eguneratzea)	**0**		**1.559**		**2.197**		**7.105**		**2.069**		**3.356**		**4.340**	
	Etxebizitza berrien eskaintza (2015eko Aurrerapenaren dokumentu teknikoa)	***0***		***1.944***		***2.515***		***7.423***		***2.387***		***3.674***		***4.658***	

Aukera bakoitzak hura arrazoitzen eta justifikatzen duten irizpide zehatzei erantzuten die, eta honako ideia nagusi hauetan laburbil daiteke:

L1 alternatiba:

- Proposamenaren helburua higiezinen burbuilak saihestea da, eskaintza benetako eskarira egokituz eta espekulazioa murriztuz.
- Egungo higiezin-parkearen aukerak maximizatzen ditu hutsik dagoen etxebizitza guztia kargan jarriz, atikoak etxebizitza gisa zatitzea eta bihurtzea errazten du, baita erabiltzen ez diren baserriak edo etxebizitzak birgaitzea ere, hiri-lurzoruan garapen-eremu berriak kontuan hartu gabe.
- Etxebizitzak udal-laguntzen bidez birgaitzea eta alokairu soziala eta alokairuko etxebizitza babestuak sustatzea aipatzen ditu Planaren lehentasunezko jardueratzat etxebizitza-politikan.

L2 alternatiba:

- Programatu beharreko etxebizitzen zenbaketan honako jarduketa hauek sartu behar dira: etxebizitzak bereiztea, etxebizitza hutsak, atikoak eta lokalak aprobetxatzea, eta abar. Horrela, murriztu egingo da eraikuntza berriko premien bolumena, eta horiek dira HAPOn programatu beharreko jarduketak.
- Alternatibaren helburua hiri-lurzorua betetzea eta lurzoru urbanizagarria ez sailkatzea da.
- Alternatibak ez dio eragiten Azkorri eremuari.

L3 alternatiba:

- Proposamenak kudeatu gabe dauden eta lurzoru urbanizagarria sailkatu gabe duten indarreko HAPOren egikaritze-unitateak garatzea erabaki du.
- Etxebizitza kopuruaren zenbaketan ez dira sartu behar lokalak etxebizitza bihurtzea, baina bai hiri-lurzoruan etxebizitzak sortzeko gainerako egoerak (banaketak, atikoak aprobetxatzea, etab.).
- Bestalde, Andra Mari herrigunea zabal daiteke, eraikigarritasuna legezko gutxienekora igoz (0,40 m²t/m²s), Andra Mari Gure Lurra elkarteko ordezkarien boto partikularraren arabera.

L4 alternatiba:

- Kuantifikazioaren oinarria da udalerrian etxebizitza-eskaintza egin behar dela, hiri-lurzorua eta lurzoru urbanizagarria sailkatuz.
- Proposamenak egungo hiri-lurzoruaren jarduketak betetzen ditu, baina ez du adierazten dentsifikazioa hiri-lurzoruan jarduteko lehentasunetako bat denik. Aitzitik, harrotze-jarduketen beharra planteatzen du, zuzkidurak eta espazio libreak lortzeko.
- Jarduketa posibletzat jotzen ditu Ibarbengoako geltoki berriaren eremua, Arteaga sektore zaharraren eremua eta Sopela eta Berangoko mugakideak.

T1 alternatiba:

- Aukera hori planteatzeko, hiri-lurzoru finkatugabean kokatzeko aukera soilik hartu da plan orokorraren bizitegi-eskaintzatzat. Era berean, hiri-lurzoruko bizitegi-eskaintzatzat hartzen dira plangintza dagoeneko kudeatutako unitateetan egikaritzeagatik orubeetan eratutako lurzatiak.
- Martiturri inguruan jarduera ekonomikoetarako lurzoru urbanizagarriko sektore bat sortzea proposatzen da. Sektore horretan etxebizitza-zuzkidura txiki bat aurreikusten da, 72 etxebizitzarekin sektoreko langile jakin batzuei ostatu emateko.

T2 eta T2´ alternatiba:

- Alternatiba honek hiri-lurzorurako T1 alternatiban egindako proposamenari eusten dio. Lurzoru urbanizagarrian definitzen dira jarduera ekonomikoetarako eta nagusiki bizitegi-erabilerarako sektore berrien azalerak, eta irizpide gisa hartzen da Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak Aldatzeko espedientean 2014ko ekainean hasieran onartutako biztanleriaren bilakaera bizitegi-kuantifikatzeko metodoa.
- Aukera horrek Martiturri inguruan jarduera ekonomikoetarako lurzoru urbanizagarriko sektore bat sortzea proposatzen du, eta hari atxikitako bizitegi-eremu txiki bat ere aurreikusten du.
- Bi aukeren arteko aldea (T2 eta T2 ') etorkizuneko bizitegi-sektoreen azaleraren kokapen espazialean datza; aldaera horiek erantsitako dokumentazio grafikoan ikus daitezke.

T3 eta T3´ alternatiba:

- Aukera horiek lantzeko elementuak T2ren eta T2ren kasurako berberak dira. Bizitegi-kuantifikaziorako hartutako agertoki demografikoan datza aldea. Kasu honetan, 2014ko biztanleria hartu da erreferentziatzat.
- Bi aukeren arteko aldea (T3 eta T3 ') etorkizuneko bizitegi-sektoreen azaleraren kokapen espazialean datza; aldaera horiek erantsitako dokumentazio grafikoan ikus daitezke.

Aurrerapen-dokumentua idatzi ondoren, 2016ko otsailaren 8an onartu zen 4/2016 Dekretua, urtarrilaren 19koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak behin betiko onartzen dituen Dekretua aldatzen duena, bizitegi-kuantifikazioari dagokionez.

Aipatutako kalkulu-metodologiaren arabera (dokumentu honen I. eranskinean jasotzen da) eta hartzen den egoeraren arabera, gehieneko bizitegi-kuantifikazioa honako hau zen:

- A. Biztanleria egoiliarraren aldaketaren ondoriozko egoera: 3.328 etxebizitza.
- B. Egungo biztanleriari eustearen ondoriozko egoera: 4.765 etxebizitza.
- C. Egoera orokorra (etxebizitzen hasierako parkearen % 10): 3.334 etxebizitza.

Eta, azkenik, 128/2019 Dekretuak, uztailaren 30ekoak, Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak (LAG) behin betiko onartzen dituenak, 4/2016 Dekretua indargabetzen du, eta kalkulua egiteko metodologia berri bat ezartzen du, lurralde- eta hirigintza-plangintzarekin lotzen duena.

Kuantifikazio-formula aplikatuta lortutako parametroek, guztira 4.790 etxebizitzako bizitegi-ahalmena ematen duenak, Aurrerapeneko alternatibekin lotzen dute HAPOk programatu beharreko gehieneko etxebizitza-kopuruari dagokionez.

2.3.6.- Jarduera ekonomikoak.

Jarduera ekonomikoen arloko aurrerapenaren proposamena hura sustatzeko eta garatzeko estrategia batzuk ezartzean eta jarduera horiek har ditzaketen eremu jakin batzuk mugatzean datza. Jarduera horiek dokumentazio grafikoan identifika daitezke. Bi gaiak aldatu egiten dira aztertutako aukeren arabera.

L1 alternatiba (ez du hedapen-azalera berririk aurreikusten):

- Getxoko potentzial turistiko eta kulturalari behar bezala aprobetxatzeko eta probetxua ateratzeko bidea proposatzen du.
- Lokal komertzial guztiak jarduera ekonomikoetarako kontabilizatu, sustatu eta erabili behar direla adierazten du. Horri esker, tokiko giroa eta idiosinkrasia sortuko dira, eta, horrela, herritarren segurtasuna sustatuko da.
- Gaur egun lurzoru urbanizagarri gisa sailkatuta dauden eremuak landa-eremu bihurtzea. Asmoa da landa-jarduera udalerriaren garapen ekonomikoaren sustatzailea ere izatea, eta horrek baserrien leheneratzean eta abarretan laguntzea.

L2 alternatiba (9,25 hektarea lurzoru urbanizagarri berriaren eta berrerabili beharreko lurzoruen artean):

- Udalerrian jarduera ekonomikoak kokatzea egokitzat eta beharrezkotzat jotzen da, eta ekimen publikoa aukeratzen da erabilera horietarako eremu berriak garatzeko modu eta modu gisa.
- Jarduera ekonomiko berriak kokatzeko, azpiegituretatik eta haien konexio-nodoetatik hurbil dauden eremuak aprobetxatzea, hala nola metroaren geralekua edo komunikazioetako bide-azpiegituretarako sarbideak (Martiturri ingurua, 7,8 hektareakoa).
- Oso garrantzitsutzat jo du udalerrian merkataritza-guneak ez jartzea.
- Mimenagan dagoen 48.1 jarduketa integratu zaharrean (1,45 hektarea) integratutako jarduketa bat mugatzea proposatzen du.

L3 alternatiba (lurzoru urbanizagarri berriko 8-10 hektarea):

- Lehentasunezkotzat jotzen du Getxoko erabilera produktibo eta ekonomiko enpresariala indartzea.
- Udalerriko ondare historikoa lehen mailako elementutzat jotzen du jarduera ekonomikoa sustatzen duten sinergiak sortzeko: Portu Zaharra, Andra Mari eliza, etab.
- 8-10 hektarea lurzoru urbanizagarri berri garatzea proposatzen du jarduera ekonomikoetarako. Horretarako lekurik egokiena Martiturri ingurua da (6 hektarea grafiatu dira), Berangorekin muga egiten duena, inguruan komunikazio-azpiegiturak daudelako. Adierazi du ekimen publikoa dela hura garatzeko sistemarik egokiena.

L4 alternatiba (13 hektarea lurzoru urbanizagarri berri):

- Martiturri inguruan jarduera ekonomikoetarako lurzoru urbanizagarri berri bat garatzea proposatzen du.

T1 alternatiba (7,86 hektarea lurzoru urbanizagarri berri):

- Martiturri inguruan jarduera ekonomikoetarako lurzoru urbanizagarriko sektore bat sortzea proposatzen du, 7,86 hektareakoa.
- Aukera gisa planteatzen du, halaber, Zubilleta inguruan jarduera-sektore bat mugatzea, orain duen bizitegi-erabileraren alternatiba gisa.

T2, T2´, T3., eta T3´alternatibak: (10,9 hektarea lurzoru urbanizagarri berri)

- Martiturri inguruan jarduera ekonomikoetarako lurzoru urbanizagarriko sektore berri bat garatzea proposatzen du.

Oro har, aukera guztietan:

- Hiri finkatuak eta jarduketa berriek konplexutasun funtzionalaren ikuspegitik diseinatzea proposatzen da, erabilera ekonomikoen eta bizitegi-erabileren arteko nahasketa antolatuz.
- Udalerrirako egokitzat jotzen diren jarduera ekonomikoak hirugarren sektorekoak dira.
- Ez da industria-lurzoru berririk mugatzea proposatzen, eta lehendik dagoenari eutsiko zaio.

2.3.7.- Ekipamenduak eta azpiegiturak.

Ekipamendu eta azpiegituren arloko Aurrerapenaren proposamenak, funtsean, gaur egun horrela kalifikatutako lurzoruari eta balizko garapenetarako kokapenei dagokienez garatzen du bere kuantifikazioa, eta Plan Orokorrak heldu beharko dio gai horri udal-zuzkiduraren eta auzoen arabera eta behar diren ekipamendu berrien beharren arabera.

Alternatiba guztietan, ekipamendu mistoen hainbat sistema orokor aipatzen dira hiri-lurzoru finkatuaren barruan.

Hala ere, Aurrerapenaren alternatibak aipatu beharreko gai zehatz batzuetan sartzen dira:

L1 eta L2 alternatibak:

- Egiteke dauden hiri-lurzoruko unitateak eta eremuak ez eraikitzea eta desjabetzearen bidez zuzkidura-lurzoru gisa lortzea proposatzen dute.
- L1 eta L2 alternatibek proposatzen dute Romo eta Martieneko unitate berriak (espazio librearekin konbinatuta) ekipamenduetara bideratu beharko liratekeela, gaur egun duten bizitegi-erabileraren kaltetan.
- Zehazki, L1 aukerak adinekoentzako apartamentu babestuak sustatzea proposatzen du (bereziki desgaitasuna dutenentzako apartamentuak); L2 aukerak, berriz, zuzkidura-bizitoki ugari proposatzen ditu jarduketa integratuetan.
- Gainerako aukerek (L2, L3, L4, T1, T2 eta T3) zuzkidura-bizitoki ugari proposatzen dituzte jarduketa integratu hauetan:

L2	L3, L4, T1, T2, T2', T3 y T3'
Al 11.1 Neguri	
Al 16.1 Alango	
Al 16.3 Arkotxa	
Al 31.1 Maidagan	
Al 36.1 Zubilleta	
Al 37.1 Venancios	
Al 42.1 Ormaza	
Al 24.2 Iturribarri	Al 27.1.2 Trinitarios
	Al 27.5 San Nikolas
	Al 31.1 Katea
	Al Romo
	Al Martikoena

Gaur egun, proposamena 27.1.2an formulatu den bezala, ezinezkoa da.

L4 alternatiba:

- Lehentasunezkotzat jotzen du Kostaldeko Parkea (Plentziatik Getxora bitarteko kostaldeko zerrendan espazio libre eta ekipamenduetarako gunea, BM LPPk proposatua) lurzoru publiko gisa lortzea.

T2 alternatiba:

- Portu Zaharra Ekipamenduen Sistema Misto Orokor gisa proposatzen du.

2.3.8.- Ondarea.

Aurrerapenak proposamen komun oso osatua egiten du, alternatibarik gabe. Antolaketa argia eta zehaztasun grafikoa duenez, P.A. planoa aztertzea gomendatzen da.

Eusko Jaurlaritzak deklaratutako edo inbentariatutako elementuak bereizten ditu:

- Monumentuak:
  - Kultura Ondasun Kalifikatua: Bizkaia Zubia
  - Kultura-ondasun inbentariatua, monumentua: Amorotoena etxea, 213 zk., Andra Mari eliza, 230 zk., Harino Panadera fabrika, 295 zk.
- Monumentu-multzoak:
  - Kultura-ondasuna, monumentu-multzo gisa sailkatzeko hasia: Elorrietako saneamenduko ponpaketa-estazioa + 6 Malakates 262 zk.
  - Monumentu Multzo Gisa Kalifikatutako Kultura Ondasuna: Getxolako Eremu Bereizia

Aurreko zerrenda osatu du honako hauekin:

- Eusko Jaurlaritzak "deklaratzeko proposatutako" 49 elementu.
- 153 elementu, Eusko Jaurlaritzak "tokiko babeserako" proposatutakoak.
- Eusko Jaurlaritzaren "garrantzirik gabeko beste ondasun batzuk" kategoriako 21 elementu.
- Udal-zaintzako 56 eraikin eta orain aztertzeko proposatzen diren beste 61 elementu berri.

Aurrerapenak Eusko Jaurlaritzak proposatutako hirurogei eraikin inguru ezesten ditu, eta banan-banan justifikatzen ditu. Ondare arkeologikoa kanpoan uzten du, gainjarritako zehaztapen gisa duelako.

Hautabideetan kontuan hartu beharreko aldagaiak eta jendaurrean jartzea:

Aurrerapenak 317/2002 Dekretuan definitutako ondareko eraikuntzako esku-hartzeak zabaltzea proposatzen du, babestu beharreko eraikinetara egokitzeko. Halaber, elementu bakoitzaren babesa zehaztuko duten Plan Berezi bat edo batzuk mugatzea proposatzen du. Gainera, espazio librea (pribatua

edo publikoa), lurzatiaren itxiturak eta landare-elementuak babestu behar dira, zenbait eremu eta eraikinetan.

Nolanahi ere, L1 aukerak kultura-paisaia berreskuratzea eta ondare historikoaren birgaitzea (baserriak, garbitegiak eta iturriak, errotak, etab.) sustatzea azpimarratzen du.

L3 aukerak ondare historikoaren erabilera jarduera ekonomikoaren sortzaile gisa sustatzea proposatzen du (adibidez, Portu Zaharra edo Andra Mari eliza aipatu ditu).

Berezitasun gisa, Aurrerapenean "Hiria berroneratzeko eta berritzeko eremu" batzuk aurkezten dira. Zehazki, jendaurreko azalpen honetan gogoeta hau egin behar da:

- Xake-plaza (araudian sartu beharreko oinarrizko irizpideei buruz eztabaidatzea proposatzen da).
- Portu Zaharreko zabalgunea: L1, L2, L3, T1, T3 eta T3 'aukeretan, espazio libre gisa planteatzen da. T2k eta T2k 'ekipamendua planteatzen dute, nahiz eta beste planteamendu batzuk egon daitezkeen (dauden aparkalekuei buruz hausnartu behar da, plataforma espazio libre gisa mendi-hegalarekin integratu behar den, baserriaren eginkizuna, etab.).

2.3.9.- Ikuspegi inklusiboa.

Ikuspegi inklusiboarekin lotutako gaiak edo irizpideak ez dira berariaz lantzen aurrerapeneko dokumentu teknikoan.

Aurrerapenari buruz egin daitekeen azterketa gehiago dator edukien integrazioari buruzko geroko balorazio bati, aldez aurreko hausnarketa bati baino, eta, ondorioz, hiri-eredua edo -estrategia modu justifikatuan hartzeari baino. Hala ere, izendatzaile komuna da hiri trinkoaren aldeko apustua egitea, sakabanatzea saihesteko (mugikortasuna eta funtzionatzeko baliabideak murriztea) eta erabilerak nahastea sustatzeko (ordu jakin batzuetan zonakatze handiegiaren ondorioz eremu jakin batzuetara ez joatea eta horren ondoriozko segurtasunik eza saihestea). Era berean, arreta berezia jartzen da egoera txarrenean dauden edo zailtasun handienak dituzten kolektiboek etxebizitza eskuratzeari dagokionez.

Adibidez, hiri trinkoari eta sakabanatzeari dagokienez, Lantalde L1 alternatiban, Andra Mari beste auzoekin komunikatzen laguntzea proposatzen da (zerbitzu publikoaren maiztasun handiagoa).

Erabileren nahasketari eta zonakatzeari dagokienez, Lantaldea L2 alternatiban adierazten da jarduera ekonomikoak bateragarriak izango direla bizitegi-erabilerekin (I+G+B, merkataritza, ostalaritza, hirugarren sektorea...), erabileren konponbide trinkoago baten bidez. Bertan, garrantzitsutzat jotzen du jarduera ekonomikoetarako lurzorua merkataritza-guneak sortzeko ez erabiltzea. Eta Lantaldea L3REN alternatiban erabaki da ez dela zerbitzurik gabeko eremu berririk planteatu behar, eta jarduera ekonomikoak etxebizitzarekin integratzea planteatzen da, bizitegi-erabilerekin bateragarriak izatea.

T1, T2 eta T3 alternatiba teknikoetan (eta horien T2' eta T3' aldaeretan), dentsifikazioari eta erabileren nahasketari buruz lantaldean garatutako irizpide guztiak hartu dira kontuan.

Nabarmentzekoa da lurzoru urbanizagarrian, Martiturri eremuan, L3, L4, T1, T2 eta T3 alternatibetan (eta horien T2' eta T3' aldaeretan), erabilera-nahasketa duen jarduera ekonomikoetarako sektore bat garatzea proposatzen dela.

Etxebizitza eskuratzeari dagokionez, Lantalde L1 alternatiban alokairu soziala eta BOEetan berrikus daitezkeen alokairu-etxebizitzak sustatzea proposatzen da (gai hori bera proposatzen da Lantalde L3 alternatiban), eta adinekoentzako eta, bereziki, desgaitasuna dutenentzako tutoretzapeko apartamentuak sustatzea. Bigarren Hezkuntzan gazteek etxebizitza behar dutela adierazten da, emantzipazioa errazteko. T2 alternatiban, bizitegi-lurzoruko oin berriko etxebizitzen eskaintzaren guztizko datuek babes publikoko etxebizitza kopuruaren % 56ko ratioa eta etxebizitza librearen % 44koa ematen dute, legez eska daitekeen gutxieneko ratioa baino handiagoa. T2 eta T3 aukera teknikoetan, gainera, lehen aipatutako sektorean etxebizitza-zuzkidura txiki bat aurreikusten da sektoreko langile jakin batzuei ostatu emateko, 108 etxebizitzarekin; horietatik 23 araubide librekoak izango dira eta 85 etxebizitza babestukoak.

Gogoeta doitua egiteko, garapen handiagoa beharko da HAPOn, baina genero-ikuspegia HAPOn sartzeko lanen kontratazioa lizitatu da jada, eta une egokian txertatu beharko da dokumentuan.

2.3.10.- Iraunkortasuna eta klima aldaketa.

Iraunkortasunarekin eta klima-aldaketarekin lotutako gaiak edo irizpideak ez dira berariaz lantzen aurrerapeneko dokumentu teknikoan. Erreferentziaren bat egiten den kasuetan edo alternatibetan, gainera, ikuspegia aldatu egiten da (edo jasangarritasunari buruz modu generikoan hitz egiten da; edo klima-aldaketara egokitzeko edo hura arintzeko alderdi puntualei buruz ari da).

L1 aukera ikuspegi orokor horren adibidea da, jasangarritasunak alderdi soziala, kulturala, ingurumenekoa eta ekonomikoa barne hartzen baititu (guztiak bermatu behar dira jasangarriak izateko). Aztarna ekologikoa murriztea du helburu, eta lehentasunezkotzat jotzen du: dauden baliabideak aprobetxatzea, ondare historikoa, artistikoa eta natura-ingurunea berreskuratzea eta zaintzea, eta landa-sektorea sustatzea. Lurralde naturalari dagokionez, kudeaketa ekosistemikoa mantendu, handitu eta aplikatu nahi du, ongizatea ematen eta hobetzen duena, bai eta ziurgabetasun klimatikoaren aurkako babesa ere (resilience cities). Ondorioz, haren lurralde-estrategiak lurzoruaren okupazio txikiagoa sustatzen du (baita eraikuntza-erabilerarako kalifikatutako lurzatiak ere).

L2 aukerak, bere aldetik, ingurumenean oinarritutako iraunkortasunaren alde egiten du. L3 aukerak, berriz, aztarna ekologikoa muturrik gabe murrizten saiatzen da.

Klima-aldaketara egokitzea, uholde-arriskuko eremuei dagokienez, adibide zehatza eta sektoriala da. Alternatiba teknikoen eta L3ren xedea da, SG EL kalifikazioaren bidez, Gobelas ibaiaren goi-ibarrean urak har ditzakeen eremuen azalerak gutxienez, hala badagokio, jabari publikorako kosturik gabe lortu ondoren, Gobela ibaiaren egungo ibilgua handitzeko aurreikusitako azalerarekin batera, espazio libreen erabilera jasangarria egin ahal izateko, naturaz gozatzea eta natura-balioak kontserbatzea bateragarri eginez (uholde-arriskuko ertzak etengabe eguneratuko dira Plan Orokorra izapidetzeko faseetan).

Beraz, Aurrerapenari buruz egin daitekeen azterketa gehiago dator edukien integrazioari buruzko geroko balorazio bati, aldez aurreko hausnarketa bati baino, eta, ondorioz, hiri-eredua edo -estrategia modu justifikatuan hartzeari baino. Hala ere, izendatzaile komuna da hiri trinkoaren aldeko apustua egitea, sakabanatzea saihesteko (mugikortasuna eta funtzionatzeko baliabideak murriztea), dentsitate ertain edo handien aldeko apustua egitea, itsasertzari emandako balioa, eta abar.

Klima-aldaketara egokitzeari edo hura arintzeari buruzko gogoeta doitua egiteko, garapen handiagoa beharko da HAPOn (balizko hirigintza- eta eraikuntza-ordenantzak energia-efizientziako irizpideekin, neurri zehatzak zehaztea, etab.).

3.- Aztertutako hautabideak haztatzeko irizpideak.

3.1.- Irizpide orientatzaile orokorrak.

HAPOren antolamenduak, irizpide orientatzaile gisa, honako printzipio hauek hartu ditu bere gain: garapen jasangarri integratua, interes publikoaren mende egotea, hirigintza-plangintzaren eskumena, hirigintza-antolamenduaren koherentzia eta herritarren parte-hartzea.

Indarrean dagoen HAPOri dagokionez (2001), berrikuspenak funtsezko aldaketa dakar hiri-antolamenduaren irizpideari dagokionez. Oro har, ez da egokia egungo plangintzan planteatzen den lurzoru naturalaren okupazioa, antolamendu-eredua, dentsitate baxuko eraikuntza-motak, bide-komunikazioko egitura-sistemak, zuzkidura publikoen kuantifikazioa eta kualifikazioa, eta abar.

Indarrean dagoen HAPOren berrikuspena, beraz, beharrezkoa eta onuragarria da Getxoko herritar guztientzat. Egungo egoerarekin bat ez datorren planteamendu bat lehengoratzeko aukeratzat jotzen da. Gainera, etxebizitza-politikak inplementatzeko aukera emango du, modalitate guztietan eta bizitzako etapa guztietarako, batez ere babesturako, erregresio demografikoa arinduko duten eta zahartze demografikotik eratorritako premietara egokituko diren jarduera ekonomikoko eredu berriak definitzeko, zeharkako gaiak, hala nola generoa eta klima-aldaketara egokitzea eta arintzea, ekintza publiko integratuaren jasangarritasun-

esparru bateko zuzkidura-prestazioak, eta abar. Gai horiek guztiak oso gutxi dira orain arte, eta Getxoko udalerrian ezin dira aplikatu.

3.2.- Antolaketa irizpide kuantitatiboak: bizitegirako kuantifikazioa.

3.2.1.- Kalkulua egiteko metodologia

Hirien iraunkortasuna biztanleriarekin hasten da, eta, beraz, irizpide gisa proposatzen da Plan Orokor berrian etxebizitzen kuantifikazio bat ezartzea, Getxoko dinamika demografiko negatiboari (batez ere, gazteei dagokienez) aurre egiteko eta udalerrian biztanleriari eusteko, funtsezko printzipio gisa; eta, ahal den neurrian, hura berreskuratzeko ere bai.

Eskaintza horretan, babes publikoko araubide bati atxikitako etxebizitzen legezko gutxieneko ehunekoak jasotzen dira:

> Hiri-lurzorua jarduketa integratuetan: gutxienez eraikigarritasunaren % 40 (% 20 babes sozialeko etxebizitzetarako, BOE zaharrak; eta % 20 araubide autonomikoko edo udal-araubideko etxebizitza tasatuetarako).
>
> Lurzoru urbanizagarria: gutxienez eraikigarritasunaren % 75 (% 55 babes sozialeko etxebizitzetarako, lehengo BOEetarako; eta % 20 araubide autonomikoko edo udal-araubideko etxebizitza tasatuetarako).

Horretarako, kontuan hartu behar da udalerrian etxebizitza babestuaren eskaria 4.500 eskaera ingurukoa dela, eta horietatik % 60 (2.700) udalerrian erroldatutako biztanleenak direla; eta pentsa daiteke gainerakoaren ehuneko handi bat getxoztarrei dagokiela, zeinak, etxebizitzaren prezio altua dela-eta, gaur egun udalerritik kanpo bizi diren, baina itzuli nahi duten.

HAPOn aurreikusi beharreko eskaintza, nolanahi ere, lurralde-plangintzaren aukeretan oinarritu behar da. 2019ko irailaren 24an, Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu da (181. zk.) 128/2019 Dekretua, uztailaren 30ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak (LAG) behin betiko onartzen dituena. Dokumentu horrek Bizitegi Kuantifikazioari buruzko urtarrilaren 19ko 4/2016 Dekretua indargabetzen du, eta lurralde- eta hirigintza-plangintza lotzen duen kalkulu-metodologia berri bat ezartzen du.

Haren aplikazioa 3. xedapen iragankorrean aurreikusten da, eta honela dio:

Dekretu hau indarrean jartzen denean hasierako onarpena duen izapidetzen ari den plangintza orokorraren egokitzapena ez da nahitaezkoa izango.

Getxoko HAPO ez dago kasu horretan, eta, beraz, metodologia berri hori erabat aplikatzekoa da.

Bizitegi-kuantifikazioak udalerriaren bizitegi-ahalmena ezartzen du, hiri-lurzoru eta lurzoru urbanizagarri gisa sailkatutako eremuetan hirigintza-plangintzak ahalbidetuko duen gehieneko etxebizitza-gehikuntzari dagokionez. Parametro horrek oinarrizko muga batzuk ditu, eta jarraian adieraziko ditugu.

LAGen araudiaren 13. artikuluak ezartzen du bizitegi-kuantifikazioak ezingo duela gainditu hirigintza-plangintza onartzen den unean dagoen etxebizitza-parkearen % 50. 2018an, kuantifikaziorako erreferentzia gisa hartzen den egunean (aurrerago azalduko den bezala), udalerriko familia-etxebizitzen kopurua 33.342 zen. % 50 aplikatuta, 16.671 etxebizitza ateratzen dira, baina parametro hori ezin izango da gainditu proposatzen den kuantifikazioarekin.

Halaber, 4. xedapen iragankorrak honako hau ezartzen du:

Lurralde Plan Partzialak Gidalerro hauek aplikatzearen ondoriozko bizitegi-kuantifikaziora egokitu arte, indarrean dagoen Lurralde Plan Partzialetik eta Dekretu honen aplikaziotik ateratzen diren gehieneko bi balioetatik txikiena izango da gehieneko bizitegi-ahalmena hirigintza-plangintzak.

Horren gainean, Bilbo Metropolitarreko indarreko LPPk gehienez 9.479 etxebizitzako eskaintza ezartzen du 8 urterako eta 11.852 etxebizitzakoa 16 urterako.

Eta 13.2.e.3.a) artikuluaren arabera, honako egoera hauek ez dira bizitegi-ahalmenaren gehikuntza gisa zenbatuko:

- *Etxebizitza-kopurua handitzea eta/edo hirigintza-eraikigarritasuna handitzea zuzkidura-jarduketetan.*
- *Lurzoru urbanizaezinean kokatutako baserriak zatitzea.*
- *Lizentzia duten aurreikusitako eta eraiki gabeko eraikinak.*
- *Hiri-lurzoruan eta lurzoru urbanizagarrian lehendik dauden bizitegi-eraikinak birgaitzeko, ordezteko, eraberritzeko edo azpizatitzeko eragiketen ondorioz etxebizitza gehiago sortzea.*
- *Merkataritza-lokalen erabilera etxebizitzara aldatzean sortzen diren etxebizitzak.*

Aurrerantzean, indarrean dagoen HAPOko bizitegi-eskaintzari buruzko datuak (bai plana onartzeko unean, bai gaur egun) eta etorkizuneko planari buruzkoak (gaur egun egiten den berrikuspen-prozeduraren ondoren onartzea) islatzeko, goian adierazitako jarduketak ez dira bizitegi-ahalmenaren gehikuntza gisa kontabilizatzen.

Bizitegi-kuantifikazioa kalkulatzeko metodologia LAGen dokumentuaren Aplikazio Arauen IV. eranskinean jasotzen da. Erabilitako metodoa bi urratsetan egituratzen da:

Lehenengoan, etxebizitza-parkean behar den igoera kalkulatzen da, kontuan hartuta etxebizitza nagusien bizitegi-premiak, bigarren etxebizitzen eskaria eta aurrekoei lotutako etxebizitza hutsen aurreikuspena.

Bigarren urrats batean, plangintza-aldiaren hasierarako bizitegi-ahalmen egokia kalkulatzen da, aurreko urratsean proiektatutako etxebizitza-gehikuntzari egokitutako harrotze-faktorea aplikatuz. Lortutako emaitzari berreskuratu nahi diren jenderik gabeko etxebizitzen kopurua kentzen zaio, dagoen higiezin-parkea hobeto erabil dadin bultzatzeko.

Kalkulatzeko metodologiak aukera ematen du bizitegi-kuantifikazioaren kalkulua udalerriaren egoera demografikoaren eta berrikusi beharreko indarreko plangintzak ezarritako antolamenduaren mende jartzeko. Hala, LAGen araudi-dokumentuaren 13.2.e.6.c) artikuluak honako hau ezartzen du:

6. Hirigintza-plangintza berrikusteko prozesuetan, indarrean dagoen plangintzaren bizitegi-ahalmena gidalerro hauetako irizpideetatik sortzen dena baino handiagoa bada:

(...)

c) Udalerri atzerakorretan, plangintza berrikusteko prozesuak irizpide horietara egokitzeak lurzoru urbanizagarriaren desklasifikazio garrantzitsua ekarriko badu, bizitegi-ahalmen handiagoa onartu ahal izango da, justifikatuta, udalerriko biztanleriari eusten zaion hipotesia kontuan hartuta ateratzen den gehieneko mugarekin. Irizpide horrek Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamendurako Batzordearen berariazko balorazioa ekarriko du.

Transkribatutako 6.c) puntuan deskribatutako inguruabarrak betetzen dira Getxoko udalerriaren kasuan, eta, beraz, HAPO berriaren bizitegi-kuantifikazioa zenbatesteko, agertoki horri jarraitu zaio. Agertoki hori, bestalde, Aurrerapen-fasearen ondoren Udalak hartutako Irizpide eta Helburuen dokumentuan kontuan hartu zena da.

Horretarako, LAGen dokumentuko 13.2.a) .3 artikuluan ezarritakoaren arabera, bizitegi-kuantifikazioaren kalkulua Getxoko Udalaren erroldako biztanleen eta etxebizitzen estatistika ofizialean oinarrituta egingo da. Daturik ez badago edo datuak urriak badira, hala nola bigarren etxebizitzen kopurua CVS kalkulatzeko, Estatistikako Institutu Nazionalaren 2011ko azken datura jotzen da.

Lehen aipatutako LAGen puntuak ezartzen du, halaber, erabili beharreko estatistika bat etorriko dela Planaren behin betiko dokumentua idazteko irizpideak hartzeko akordioaren data baino lehenagoko azken datuekin.

Irizpide eta Helburuen Akordioa Getxoko Udalak hartu du 2019an (2020an eguneratua), eta, beraz, 2018ko urtarrileko data hartu da erreferentziatzat kuantifikazioan erabili beharreko udal-estatistikarako biztanleria eta familien batez besteko tamainarako (formuletako P, eta TMFata).

Biztanleriaren proiekziorako, LAGen IV. eranskinaren 1.b.1 puntuan ezartzen den bezala, planaren dokumentu definitua idazteko irizpideak hartzeko akordioaren aurreko urtearen aurreko hogei urteko aldiari dagozkion

datu ofizialetan ikusitako urteko aldaketa-tasa aplikatuko da. Hau da, 2018. urtearen aurreko hogei urteetan 2017-1997 aldiko bilakaera aztertu behar da.

Era berean, HAPOren indarraldia ere ezarri behar zen. Planaren jarduketa-programaren arabera, dokumentuaren indarraldi arrunta 8 urtekoa izango da.

Azkenik, 2 urteko epea ezartzen zen, HAPOren dokumentua hasieran onartzen zenetik, 2020an egitea aurreikusten baitzen (epe hori lotuta dago 2/2006 Legean lizentziak eteteko aurreikusitako gehieneko denborarekin), behin betiko onartzea lortzeko.

Ondorioz, kalkulua egin ahal izateko eman zen 2022ko urtarrilean jarriko zela indarrean, eta 2030eko urtarrilean amaituko zela indarraldi arrunta.

Eta, azkenik, FTGren gehiegizko aldakuntzaren urteko tasa kalkulatzeko, LAGen IV. eranskineko 1.b.2 puntuan ezartzen denari jarraitzen zaio: udalerrian bertan azken hamar urteetan gertatutako urteko murrizketa-tasa hartzen da, justifikatuta. Beraz, 2018. eta 2008. urteen artean TMFan izandako gehiegizko aldakuntza-tasaren batez bestekoa kalkulatzen da.

Getxo udalerri erregresiboa da ikuspegi demografikotik. Biztanleriaren urteko aldakuntza-tasa – % 0,24963 da, behatutako 2017-1997 aldian; parametro hori aurreko puntuan finkatu da biztanleriaren bilakaera aztertzeko.

Biztanleriaren udal estatistikaren arabera, udalerria 1997ko urtarrilean 82.999 biztanle izatetik 2017ko urtarrilean 78.952 biztanle izatera igaro zen. Erantsitako taulan urte bakoitzeko biztanle kopuruaren bilakaera jasotzen da.

URTEA	BIZTANLE KOPURUA
1997	82.999
1998	83.462
1999	83.927
2000	84.553
2001	84.637
2002	84.714
2003	84.270
2004	83.963
2005	83.605
2006	83.064
2007	82.252
2008	82.163
2009	81.960
2010	81.798
2011	81.596
2012	81.041
2013	80.762
2014	80.342
2015	79.392
2016	79.061
2017	78.952

Getxoko udalerriko biztanleak. (Biztanleen udal estatistika).

3.2.2.- Kalkulua biztanleriaren bilakaera ikusiz.

Gehieneko bizitegi-kuantifikazioaren kalkuluak, biztanleriaren beherakadaren agertoki demografikoan jarraibide berrien irizpidea aplikatuta, 3.982 etxebizitzako emaitza ematen du. Irizpide honen araberako kalkulua Justifikazio Memoriaren 2.2.2 puntuan zehazten da.

3.2.3.- Kalkulua biztanleria mantentzearen hipotesia jarraituz.

Gehieneko bizitegi-kuantifikazioaren kalkuluak, udalerriko bizitegi-premiak zenbatesteko irizpidea aplikatuta, biztanleria mantentzeko helburuarekin, 4.790 etxebizitzako emaitza ematen du. Irizpide honen araberako kalkulua Justifikazio Memoriaren 2.2.2 puntuan zehazten da..

3.2.4.- Kalkulua biztanleria mantentzearen hipotesia jarraituz, LZPren metodoarekin.

LZPren araudian (61.etik 63.era bitarteko artikuluetan) ezarritako kalkulu-metodoa aplikatuz lortzen den gehieneko bizitegi-kuantifikazioak 7.545 etxebizitzako emaitza ematen du. Irizpide honen araberako kalkulua Justifikazio Memoriaren 2.2.2 puntuan zehazten da..

3.2.5.- HAPOren berrikuspenerako bizitegi-ahalmena eskaintzeko hartutako irizpideak.

Gaur egungo HAPOren indarraldian, bere berrikuspenaren hasierako onarpena eman zen unean, udalerrian 2.309 etxebizitza eraikiak ziren, etxebizitza-banaketarik, lokalen bihurketarik edo baserrien zatiketarik kontuan hartu gabe. Bien bitartean, 2001 eta 2018 artean (Aurrerapena jendaurrean jarri zen urtea), 6.052 biztanle galdu ziren Getxon; horietako asko gazteak edo familia berriak dira.

Eta fenomeno hori, 2022-2024 tartean ere jarraitu duena, areagotu egin daiteke datozen urteetan, plan orokorrak planteatzen duen eredu hedakorra leheneratzen ez bada, etorkizuneko belaunaldientzat lurzoru naturala babestuko duen hazkunde-eredu iraunkor eta trinko berri batekin.

Etorkizunean, Getxoko HAPOak beharrezko aldaketak erraztu behar ditu demografia- eta enplegu-joera negatiboak aldatzeko. Bizitoki-logela-hiri kontzeptutik erabilera-nahasketa eta aukera ekonomikoen sorrera ahalbidetzen dituen hiri dinamiko batera igarotzea bultzatu behar du.

Une honetan, Getxo biztanleria bere ingurunetik gora zahartzen ari da; horregatik, ezinbestekoa da bere plangintza gazteei zuzendutako etxebizitzak sortzera bideratzea. Gaur egun, belaunaldi-erreleboa ez dago ziurtatuta zentzuzko maila batzuetan.

Eta, aldi berean, bizitegi-erabilerak eta jarduera ekonomikokoak uztartzen saiatu behar da, baita etxebizitza-tipologien malgutasuna ere; kaleetako bizitza eta biodibertsitatea hiri-bilbearen barruan.

Getxo prest dago bere eskualdera garapen berriak ekartzeko eta Bilbo Metropolitarrari ahalik eta eraginkortasun handienarekin emateko (mugikortasuna, azpiegiturak, 40 urtetik beherako biztanleen profila, etab.).

Ildo horretan, HAPOren Irizpideak eta Helburuak dokumentuan, inguruabar hori kontuan hartuta, planteatu zen beharrezkoa zela lurzoru urbanizagarrirako lurraldearen okupazio-eredu trinkoagoa eta egungo hiri-lurzorutik gertuago dagoena islatzea. Eredu horren ondorioz, lurzoru urbanizagarriaren ehuneko handi bat desklasifikatu egiten da. Ildo horretan adierazitako irizpideak eta helburuak honako hauek izan ziren:

- *Indarrean dagoen HAPOri dagokionez (2001), berrikuspenak funtsezko aldaketa ekarri behar du hiri-antolamenduaren irizpidearekiko. Oro har, ez da egokia egungo plangintzan planteatzen den lurzoru naturalaren okupazioa, antolamendu-eredua, dentsitate baxuko eraikuntza-motak, bide-komunikazioen egitura-sistemak eta abar.*
- *Eraikitako sarearen hiri-jarraitutasuna eta trinkotasuna, gaur egun herrigunean dauden dentsitateen antzekoekin lan egitea dakarrena, errealitatearen arabera egokitzat jotzen diren salbuespenei kalterik egin gabe.*
- *Lurzoruaren kontsumoa arrazionalizatzea.*
- *Hirigintza-garapena mugatzea.*

- *Etxebizitza-arloan aurreikusitako beharrei erantzun jasangarria ematea. Etxebizitza babestuan oinarritutako hazkundea, trinkoagoa, betiere biztanleria mantentzeko eta, hala badagokio, berreskuratzeko helburuarekin.*

Getxon indarrean dagoen HAPOk lurzoru urbanizagarri gisa 250,74 Ha sailkatzen ditu; horietatik 77,51 Ha SGEL dira, 13,12 Ha SG Bideak eta 2,27 Ha ekipamenduzkoak. Bizitegi-eremuak, jarduera ekonomikoen sektorearen barruan dagoen zatia barne, 139,79 ha hartuko lituzke, eta 18,02 ha jarduera-eremuak.

HAPOk lurzoru urbanizagarrian duen eraikigarritasun osoa 417.562,46 m²t-koa da, eta horietatik 329.484,86 m²t bizitegi-erabilerarako izango lirateke. Bestalde, dentsitate-parametroa ematen da hektareako 9 edo 30 etxebizitzako batezbestekoen bidez, dentsitate txikiko edo ertain-baxuko eremua den kontuan hartuta, 2.237 etxebizitzarekin guztira.

Parametro horietatik honako hauek ondorioztatzen dira: gutxienez 8,92 etxebizitza hektareako (sistema orokorrak barne) eta 0,2645 m²s/m²s-ko eraikigarritasun-indizea. Azken parametro horri dagokionez, 2/2006 Legearen 77. artikuluak ezartzen du lurzoru urbanizagarriko sektore guztiek bete behar duten gutxieneko indizea 0,40 m²t/m²s dela, eta indarrean dagoen Planeko egungo lurzoru urbanizagarriak ez duela betetzen.

Indarrean dagoen planean planteatutako lurzoru urbanizagarria ez da kudeatu txosten hau egin den egunean.

Hiri-lurzoruaren etorkizuneko ahalmenak, Aurrerapenean aurkeztutako alternatiba teknikoen jarduketa integratuen kalkulu eguneratuekin, 1.544 etxebizitza ingururen ahalmena ematen du hiri-lurzoruan (etxebizitzarekin bateragarriak diren beste erabilera batzuetarako ahalmena birdentsifikatuz eta handituz) (295 etxebizitza bete beharreko unitateetan eta PEAZak, 1.249 etxebizitza berrikusi beharreko kudeatu gabeko unitateetan, eta jarduketa integratu berri bat).

LAGen metodoaren arabera kuantifikatutako gainerako 4.790 etxebizitzak (ikus A) puntuko (Eszenatoki demografiko erregresiboa) lurzoru urbanizagarrian osatuko lirateke, eta 0,60 eta 0,90 m²t/m²s-ko batez besteko eraikigarritasunarekin (horren % 30 beste erabilera bateragarri batzuetarako), 2.438 etxebizitzak (horietatik 70 inguru sektoreko 8 Ha-tan joango lirateke jarduera ekonomikorako) 50 Ha-tan sar litezke.

58 Lurzoru urbanizagarriaren ha, LAG gidalerroak berrikusteko metodotik sortzen den eskaintza errematatzeko, egungo lurzoru urbanizagarriaren azaleraren % 23 dira (250,74 ha).

Hau da, egungo urbanizagarri gisa sailkatutako lurzoruaren (192 ha) ia lau bosteneko desklasifikazioa gerta daiteke.

Goian adierazitako guztiak, eta aurreratu bezala, LAGek 13. artikuluan (Bizitegi-kuantifikazioaren arloko gidalerroak) deskribatzen duten agertokian kokatzen gaitu, 2. apartatuan (Lurralde- eta hirigintza-plangintzarako gidalerroak, e) 6 puntua):

Hirigintza-plangintza berrikusteko prozesuetan, indarrean dagoen plangintzaren bizitegi-ahalmena gidalerro hauetako irizpideetatik sortzen dena baino handiagoa bada. (de) c. – Udalerri atzerakorretan, plangintza berrikusteko prozesuak irizpide horietara egokitzeak lurzoru urbanizagarriaren desklasifikazio garrantzitsua ekarriko badu, bizitegi-ahalmen handiagoa onartu ahal izango da, betiere justifikatuta eta udalerriko biztanleria mantentzen delako hipotesia kontuan hartuta ateratzen den gehieneko mugarekin.

Azken batean, Getxo udalerri erregresiboa da, eta indarrean dagoen plangintzak LAGen irizpideetatik ateratzen dena baino eskaintza handiagoa izango luke, eta horrek desklasifikazio handia ekarriko luke.

Aztertutako hiru agertokietatik (biztanleriaren bilakaera LAGen arabera, biztanleriari eustea LAGen arabera eta biztanleriari eustea LPParen arabera), 3.982, 4.790 edo 7.545 etxebizitzako eskaintza ateratzen zen, hurrenez hurren. LAGen dokumentu berriaren laugarren xedapen iragankorraren arabera, aukerarik onargarriena Getxoko HAPO berriaren gehieneko bizitegi-kuantifikazio gisa 4.790 etxebizitza eraikitzea da. Adierazi behar da, hasierako onarpenaren ostean egindako doikuntzak eta gero, Plan honetako bizitegi-eskaintza zifra horretatik hurbil geratzen dela, hiri-lurzoruaren eta lurzoru urbanizagarriaren artean 4.742 etxebizitza baitaude (4.249 zuzkidura-jarduketak kenduta), eta etxebizitza babestuen ehuneko handia dago.

3.3.- Antolaketa irizpide kuantitatiboak: jarduera ekonomikoetarako eskaintza.

2019ko LAGak (12. artikulua) LPPra eta LPSra igortzen dira, jarduera ekonomikoetarako lurzoru-eskaintzaren kontaketarako.

Bilbo Metropolitarreko LPPk honako hau zehazten du Getxorako: Esan behar da, hala ere, plan hori berrikusten ari direla.

- 8 urteko aldia: gehienez 12,0 ha eta gutxienez 9,0 ha.
- 16 urteko aldia: gehienez 19,0 ha eta gutxienez 12,0 ha.

Bestalde, Sopela, Berango eta Getxoko plangintzak bateragarri egiteko beharra azpimarratu du.

2004ko Jarduera Ekonomikoetarako Lurzorua Sortzeko eta Saltoki Handiak Antolatzeko Lurraldearen Arloko Planak Getxo-Berangon Enpresentzako Zerbitzuen eta Jarduera Aurreratuen Parke bat aipatzen du (25 ha).

Beraz, jarduera ekonomikoetarako lurzoruari dagokionez, eskaintza, batez ere, hiri-bilbe finkatuan eta ertz eta interstizioko espazioetan dauden espazioak betetzean eta optimizatzean oinarritzen da, Mimenagako hiri-lurzoruaren eremua barne, Martiturriko erreserba batekin foru-bideen eta trenbidearen ondoan (12-14 ha inguru), indarrean dagoen LPParen mugen barruan, kirolaren industriaren eta teknologiaren eta ongizatearen, sormen- eta kultura-industrien eta kultura- eta ongizate-turismoaren eremu estrategikoei erantzutera bideratuta.

3.4.- Antolaketa irizpide kuantitatiboak: beste erabilera batzuk.

Beste ekipamendu pribatu eta zuzkidura publiko batzuetarako lurzoruari dagokionez, beharrak eta kokapenak berriz ebaluatu dira, indarrean dagoen HAPOn (2001) adierazitakoen aldean. Berrebaluazio horrek hurbileko merkataritza-premiak eta jarduera-formatu berriak (asistentzialak, sanitarioak, hezkuntzakoak, kiroletakoak, kulturalak eta administratiboak) jorratzen ditu, Getxoko eremuen artean egon daitezkeen desorekak edo desorekak murrizteko, bai eta aukera-egoerak aprobetxatu ahal izateko ere, hiri-sare orekatu eta erresiliente bat definitzen laguntzeko, Getxo etorkizun aldakor baterako prestatzeko.

Lurzoru urbanizaezinean, ingurumen-balio handiko eremuak babesteaz gain (horien artean, korridore ekologikoa), Planak lehen sektorearen jarduera berreskuratzea bultzatzen du, eta lehen aipatutako lurzoruaren desklasifikazioak jarduera hori indartzen du.

3.5.- Antolaketa irizpide kualitatiboak: okupazio-eredua eta hautabideak.

Helburuak sistemaren proiekzioaren bidez kuantifikatu ondoren, atal honetan helburu horiek kualitatiboki eta, batez ere, espazioari dagokionez kokatu behar dira. Hazkunde-joerak eta aurreko premisak aplikatzeko hobetu daitezkeen eremuak aztertzea da helburua. Azken batean, garapen-irizpideak eta -estrategiak kontuan hartzea.

Irizpide horiek planteatzen diren helburuak azpimarratzen dituzte. Getxorako esku-hartze moderatua proposatzen denez, errepikakorrak izan daitezke, eta, beraz, esanguratsuenak zehazten dira.

Lurraldeari dagokionez, oro har honako hau planteatzen da:

Indarrean dagoen Plan Orokorra jabetza-, hirigintza- eta etxebizitza-arloko legeriara egokitzea. Legeria hori asko aldatu da aurreko onarpenetik, eta indarrean dagoen edo onartzeko bidean dagoen lurralde-plangintzaren zehaztapen lotesleak bildu beharko ditu. Ondorioz, honako hauetan zehaztutako zehaztapenak betetzen saiatu gara: 7/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 30ekoa, Lurzoruaren eta Hiri Birgaitzearen Legearen testu bategina onartzen duena (LHBLTB); 2/2006 Legea, ekainaren 30ekoa, Lurzoruari eta Hirigintzari buruzkoa (LHL); 3/2015 Legea, ekainaren 18koa, Etxebizitzarena (EEL); eta aipatutako lege bakoitza garatzeko erregelamendu guztiak.

Kontuan izanik lurzoruaren oinarrizko egoeren erregimen nagusia eta oinarrizko jarduketen modalitateak (LLTB), hiri-lurzoruaren eta lurzoru urbanizaezinaren sailkapena behar bezala mugatzea, 2/2006 Legean aldatutako irizpide eta baldintzen arabera. Lurzorua bi mota horietako bati lotzeko baldintzak

arautuak direnez, egungo mugaketa berrikusi behar da, eta egokia dela edo zuzendu behar dela justifikatu.

Antolamendu xehatua egitea, hirigintza-zehaztapenari dagokionez, eta haren definizio xehatua Areetan (Plan Bereziak) eta Sektoreetan (Plan Partzialak) antolamendu xehatuko planetara igortzeari kalterik egin gabe.

Araudiaren alderdi batzuk eguneratu eta xehatzea, nekazaritzari eta abeltzaintzari laguntzeko eraikuntzak kontrolatzeko, bai eta lurzoru urbanizaezineko beste erabilera eta parametro batzuk ere: aisialdiarekin, beste jarduera ekonomiko batzuekin, azpiegiturekin eta komunikazioekin lotutakoak, etab.

Lehendik dauden eraikinak birgaitzea eta bertan egotea erraztea. Oro har, eraikuntza- eta erreforma-arauetan ingurumen-jasangarritasuneko irizpideak sartzea, klima-aldaketaren ondorioak arintzeko. Udal-babesa (edo oinarrizko babesa, Euskal Kultura Ondareari buruzko maiatzaren 9ko 6/2019 Legearen arabera) duten eraikinen eta eraikinen zerrenda berrikustea, haien benetako kultura-balioak haztatzeko eta kontserbatzeko, mantentzeko, hobetzeko, birgaitzeko eta, hala badagokio, ordezteko premiak beharrik gabe zailtzeko. Andra Mariren kasuan, plangintza bat dator indarrean dagoen legeriarekin. Antolamenduz kanpoko gutxieneko egoerak bilatzen dira, etxebizitzen mantentzea bermatzeko, auzoko auzotarren ondarea birgaitzea, finkatzea eta berritzea bermatuko duten eraikuntza-jarduketei buruzko araudi ahalik eta zabalenaren bidez. Antolamendu-proposamena auzo osorako koherenteak diren irizpideekin garatzen da, eta bateragarria da Udalbatzak 2010eko irailean adostutako Adierazpen Instituzionalarekin.

Alboko udalerriekin koordinatuta antolatzea udal-mugartearen mugan dauden ertz-eremuak, eta, halakorik ezean, haien garapenak bidaltzea beharrezkoak diren Bateragarritze Planen izapideetara (Lurzoruari eta Hirigintzari buruzko Legearen 63. artikulua).

lurzoru urbanizaezinean onartutako jardueren erregularizazioa erraztea;

Udalerriaren mugan ertz-eremuak antolatzea.

Lurraldearen ezaugarri naturalak nabarmentzea, Lurralde Plan Sektorialetan (LPS) eta Lurralde Plan Partzialean (LZP) zehaztutako lurzoru urbanizaezinerako planteatutako kategoriak onartuz; edo lurralde-plangintza sektorial edo partzial horren xede ez diren eremuetan ingurumen-hobekuntzako ikuspegia duten kategoriak esleituz. Gainera, tokiko korridore ekologikoen definizioa bilatuko da.

Gobela ibaiaren ingurua ibai-parke gisa konfiguratzen saiatzea eta Bolue inguruko bidezidor posibleak definitzea.

Hirigunearen barrualdeari dagokionez, funtsean bizileku- eta ekipamendu-erabilerak arautzea proposatzen da, eta, gainera, bideen eta oinezkoen egitura egituratzen amaitzea, eta zehazki:

Zehaztapen xehatuak zehazteko ahalegina egitea, bereziki maila grafikoan, bai eraldaketa-jarduketetarako, bai eraikuntza-jarduketetarako.

Plan Orokorrak detektatzen dituen baterako jarduketa guztiak (urbanizazio berrikoak edo urbanizazioa erreformatzekoak edo berritzekoak) eta banakakoak (jarduketa isolatuak/zuzkidurakoak) definitzea, eta jarduketa horietan guztietan egikaritze-baldintzak arautzea, Planean eta jarduketa bakoitzean batera, haien bideragarritasuna (Lurzoruari eta Hirigintzari buruzko Legearen Testu Bategina) eta jasangarritasun ekonomikoa (LHBLTB) aurreratuz.

Gainerako hiri-sare osoa definitzea, kontuan hartuta eraldaketakoak ez diren jarduketa guztiak eraikuntza-jarduketak direla, nagusitzen den oinarrizko araudiaren arabera.

Erabileren hibridazioa bultzatzea, HAPOren araudia malgutuz.

Ertzeko eremuak edo periferikoak antolatzea (batez ere udal-mugartearen ipar-ekialdean) eta haien konektagarritasuna hobetzea.

Hiri-bilbearen barruan garatzeko dauden espazioak edo hiri-berrantolaketa behar dutenak osatzea, dentsitate ertain edo ertaineko/handiko hiri-proposamenen bidez. Proposamen horiek espazio libre eta

zuzkidurazkotzat jotzen dituzte, eta behar bezala artikulatuta daude. Eremu horiek garapen-lehentasuna dute garapen berriko eremuen aurretik.

Barne-eremu batzuk berregituratzea, koexistentziako kaleak edo oinezkoentzako kaleak sortzeko, zirkulazio mugatukoak, oinezkoari lehentasuna ematen diotenak. Espazio eta ibilbide seguruak sortzen dira, espazio nagusiekin erlazionatzeko.

Edonola ere, komunikazio-sare alternatibo koherente eta funtzional bat ezartzea (oinezkoentzako eta bizikletentzako komunikazio-sarea), auzoak ekipamenduekin erlazionatuko dituena.

Ekipamendu-sistemaren beharrezko erreserbak aurreikustea, sor daitezkeen eskaeren arabera. Nolanahi ere, indarreko legerian aurreikusitako hirigintza-estandarrak beteko direla bermatzen da.

Hiri-sare amaitugabeak, gabezia programatikoak edo hondar izaera dutenak berroneratzen edo hobetzen lagunduko duten antolamendu-irizpide espezifikoak ezartzea.

Era berean, HAPOa bateragarri egitea, ahal den neurrian, lehendik dauden etxebizitzak (jenderik gabeko etxebizitzak) pixkanaka okupatzeko hartzen diren neurriekin, tamaina handiko etxebizitzak zatitzeko aukerarekin edo merkataritza-bideragarritasun txikiko lokal jakin batzuk edo baldintza egokiak betetzen dituzten atikoak birmoldatzeko aukerarekin. Etorkizuneko HAPOn lehentasunezko irizpidea da jada eraikita dagoen ondarearen egungo arau-eskakizunetara berrerabiltzeko, eguneratzeko eta egokitzeko baldintzak garatzea eta arautzea.

Jarduera ekonomikoari dagokionez:

Jarduera ekonomikoetarako eremuei buruzko gogoeta egiten da, aurreikusi beharreko erabilera mota eta arautu beharreko eraikuntza mota kontuan hartuta.

Hiri-bilbearen barruan jarduerak ezartzea lehenetsi eta malgutzen da (betiere kaltegarriak edo osasungaitzak ez badira eta bizitegi-erabilerarekin bateragarriak badira). Gutxienez, egungo bizitegi-eraikuntzaren erabilerarik gabeko beheko solairuak aprobetxatu beharko dira, eta eraikin berriak sustatu beharko dira finkatutako hirian jarduera ekonomikorako (bulegoak, zerbitzuak).

Okupazio berrien kasuan, hala nola Martiturri inguruan, egungo industrialdearekin eta/edo metroaren ertzekin eta BI-637 errepidearekin jarraituko dira, inpaktu bisualak eta akustikoak arintzeko, eraikinen kalitate espazialaren irizpideen araberako hiri-ezarpena eta urbanizazioan jasangarritasun-balioekin eta inguruko ingurune naturalarekiko integrazioarekin.

Gure adinekoei eman beharreko laguntza-premien eta bizi-kalitatearen arabera, etxebizitzakoak ez diren bizitegi-zuzkidurak eta -ekipamenduak garatzeko egon daitezkeen kokapenak aztertu dira, Silver Economy segmenturako bizi-formatu berriak egokitzeko, prestakuntza-zentro espezializatuekin eta lotutako zerbitzuen enpresak ezartzearekin batera.

Getxoko Kirol Portua eta Puerto Ciudad interakzio-eremua azpiegitura estrategiko gisa integratzea, jarduera ekonomikoa sortzeko, turismoa bultzatzeko eta kirol-nabigazioko jarduerak garatzeko eta berritzeko.

Eta, oro har:

Egungo tipologiaren eta dentsitatearen antzekoa edo ingurukoekin bateragarria den eraikuntza. Garapen berrietan, salbuespenak salbuespen, dentsitate ertaina eta/edo ertain-altua aukeratzen da (45-75 etxebizitza/hektarea), erreferentzia gisa 0,6-0,9 m²t/m²s-ko eraikigarritasun-urkilak dituena. Urbanizazioak finkatu gabeko hiri-lurzoruko garapen berrietan (jarduketa integratuak) dentsitate ertain-altua eta/edo altua ezarriko da (75-90 etxebizitza/hektarea), erreferentzia gisa 0,9 -2,0 m²t/m²s arteko eraikigarritasun-urkilekin, eta hiri-lurzoruko banakako jarduketen kasuan (zuzkidura eta/edo eraikuntza), inguruko ehunak berdintzeko irizpideei jarraituko zaie, hiri-irudia ez desitxuratzeko.

Bizitegirako hiri-garapen berrien kasuan, honako irizpide hauek lehenesten dira, besteak beste: garraio publikorako irisgarritasuna (Ibarbengoako geltokia aipatu behar da), azpiegituretarako eta zerbitzu-sareetarako sarbidea, hiri-bilbe finkatuekiko hurbiltasuna, erabileren mistura eta horrek ingurumenean duen eragina.

Bizitegi-tipologien eredu berriak sartu dira, hala nola cohousinga, bizitegi-erabilera komunitarioak, eta abar. Horrekin batera, prestakuntza-zentroak eta mota horretako zerbitzuei lotutako zerbitzuak ezarri edo egokitu dira.

Udalerrian berrikuspen globala egin ondoren, beharrezkoak diren zuzkidura-erabilerak txertatzea eta ekipamendu pribatuekin konbinatzea, hiri-sarean sinergia eta iraunkortasun integratu handiagoa lortzeko.

Hiriguneek lehentasuna izan behar dute jardueragune gisa, funtzio bakarreko periferien kaltetan. Egungo hiri-ehuna aberastu nahi da, etengabe mugitzen ari den hiria izan dadin, giza interakzioekin, logela-auzo berriak sortzea saihestuz.

Hiriguneen eta udalerriko auzoen arteko komunikazioa hobetzea.

Eraldatu gabeko lurraldearen eta hiriguneen arteko kontaktu-eremuari dagokionez, trantsizio-eremuak eta antropizazio-prozesuetatik babestu beharreko espazioak ezartzea.

Lehendik dauden eta auzo-bideen inguruan sakabanatuta dauden eraikinetan jarduteko araudia erregularizatzea.

Kultura-ondarea babestea, kontserbatzeko araudi espezifiko bat txertatuz (hura definitzeko babes-mailaren eta administrazio eskudunaren arabera: Eusko Jaurlaritza edo toki-administrazioa), baina haren bizigarritasuna, irisgarritasuna, osasungarritasuna, balizko erabilera-aldaketak eta abar hobetzeko aukera emanez.

Klima-aldaketara egokitzeko eta hura arintzeko irizpideak ezartzea, genero/plangintza inklusiboaren ikuspegia sartzea, edo hirigintza eta osasuna HAPO berria egokitzeko zeharkako gai gisa.

4.- Hautabideen analisi haztatuko prozedura eta hautaketa.

4.1.- Bizitegi-ereduaren hautaketa.

Hiri-lurzoru finkatua eta finkatugabea.

Hiri-lurzoru finkatu gisa, lurzoru urbanizatua eta jada eraikia mugatu dira, baita orube izaera duten lurzatiak ere. Finkatugabetzat jo dira eskala eta inguruneko inguruabar juridiko eta fisikoak kontuan hartuta, 2/2006 Legearen 11.3 b) artikuluan ezarritakoa betetzen duten lurzoruak. Honako eremu hauek mugatu dira:

IZENA	AZALERA m²
Bizitegi-zuzkidurako jarduketak - AD-R	
AD-R01 MAIDAGAN, 22	1.163,29
AD-R02 ARETXONDO, 04	829,30
AD-R03 BASAGOITI, 43	1.753,13
AD-R06 JULIAN GARAIZAR, 10	907,61
AD-R07 JULIAN GARAIZAR, 08	1.262,41
AD-R08 JULIAN GARAIZAR, 06	1.585,25
AD-R09 MARQUES DEL REAL, 03	1.417,25
AD-R10 MANUEL SMITH, 03	1.089,42
AD-R11 AMALLOA, 08	96,86
AD-R12 AMALLOA, 06	128,31
AD-R13 SANTA EUGENIA, 18	299,38
AD-R14 MAYOR, 29	212,22
AD-R15 MAXIMO AGUIRRE, 18	431,93
AD-R16 JOLASTOKIETA, 11	264,98
AD-R17 ERREBITARTE, 09	285,18

AD-R18 SANTA ANA, 25	123,82
AD-R21 ERETZA, 4A	747,73
AD-R22 MARTIKOENA, 11-13	515,20
AD-R24 SAN NICOLAS, 08	1.020,95
AD-R27 ESTRADA DE GOÑI, 05	1.059,29
AD-R28 ESTRADA DE ORMAZA, 24	523,45
AD-R30 OCA 2A	437,75
AD-R31 CERVANTES 4 Y ZUGATZARTE 56-6	9.345,54
AD-R32 MÁXIMO AGUIRRE 29	302,56
AD-R33 AMISTAD 7	305,79
AD-R34 LEIOA 15	1.562,62
AD-R35 SIMON OTXANDATEGI 140	374,30
AD-R36 SALSIDU 113	524,14
AD-R37 SALSIDU 70	504,24
AD-R38 ARETXONDO 14	450,18
AD-R39 SAN IGNACIO 8	2.159,45
AD-R41 TELEFONICA IBAIGANE 10	1.981,17
AD-R42 TELEFONICA GAZTELUMENDI 19	1.087,14
AD-R43 MUXIKEAURREKOA 14	152,22
AD-R44 IBAIBIDE 11	398,84
AD-R45 NEGURI 6 (ANTIGUO TALLER)	264,35
AD-R46 TORREBARRIA 1 Y 3	2.268,44
AD-R47 MAIDAGAN 58	1.905,41
AD-R48 MAIDAGAN 60A	974,85
AD-R49 ZUBITXOA 1	4.205,79
AD-R50 GUSTAVO ADOLF BECQUER 7	2.128,45
Bizitegi Jarduketa Integratuak - AI-R	
AI-R01 MARTIKOENA	8.004,10
AI-R02 SAN NICOLAS	5.451,03
AI-R04 KATEA-PUERTO ORDUÑA	4.142,18
AI-R05 ALGORTA	1.348,42
AI-R06 ZUBILLETA	61.616,38
AI-R07 LA GALEA	3.595,75
AI-R08 TXISKIENA	1.596,36
AI-R09 AREAZPI	3.397,00
AI-R10 NERVION-ITURGITXI	2.457,78
AI-R11 ORMAZA	46.141,90
AI-R12 AZKORRANE	7.113,73

Eremuak hiriguneen eta egungo eremu finkatuen mugakideen artean banatzen dira. Espazio trinkoak ahalik eta lurzoru gutxien kontsumituz diseinatzen saiatu gara, betiere zuzkidura-estandarrak betetzen direla bermatuz. Oro har, 861 etxebizitza berri planteatzen dira JI-etan, horietatik % 40 baino zertxobait gehiago babes publikoko etxebizitzetarako da. Horrez gain, 493 etxebizitza inguru ZJ-etan Eraikigarritasun-parametroak eta etxebizitza-kopurua justifikazio-memorian laburbiltzen dira, eta araudi xehatuan zehazten dira.

Era berean, Andra Marin lehendik dauden honako eremu hauek sartzea erabaki da, hiri-lurzorutzat hartzeko beharrezko baldintzak betetzen dituztela uste baita, baina behar besteko finkatze-mailarik ez dutela, eta, beraz, Plan Bereziaren bidez antolamendu xehatura bidaltzen direnak.

IZENDAPENA	AZALERA m²
Plan Berezi bidez antolatu beharreko eremuak ARRU-PE-R	
PE-R01 URI	63.129,06
PE-R02 PERUNE	31.338,85
PE-R03 DILIZ GOIKOA	24.931,24
PE-R04 DILIZ BEHEKOA	25.232,09
PE-R05 SARATXAGA	32.080,44
PE-R06 MOREAGA	17.048,82

Lurzoru urbanizagarri sektorizatua eta sektorizatugabea.

Lurzoru urbanizagarriko bost sektore planteatzen dira, 3.134 etxebizitzarekin; horietatik 2.538 babestuak dira, eta horietako batzuk zuzenean antolatzen dira HAPOn, Getxoko bizitegi-premiei aurre egiteko beharrezkoak direla uste baita.

IZENA	AZALERA m²
Bizitegi-sektoreak - S-R	
S-R01 TOSU	141.890,70
S-R02 MURU	90.288,00
S-R03 PEÑA SANTA MARINA	160.950,95
S-R04 DENDARIENA	135.749,48
S-R05 DILIZGOIKOA	96.875,80

Lurzoru urbanizaezina.

Lurralde-plangintzak zehaztutako kalifikazioak eta izaera sektorialeko beste eragin batzuk jasotzen dira, baita baldintzatzaile gainjarriak ere, nekazaritza eta abeltzaintzako ustiapenari lotu gabeko bizitegi-garapenak nabarmen mugatzen dituztenak.

Ez da landagunerik planteatzen, kategoria hori ez baitago aldez aurretik eta, beraz, ez baita jaso Bizkaiko Foru Aldundiaren Landa Guneen Inbentarioan.

4.2.- Jarduera ekonomikoetako ereduaren hautaketa.

Hiri-lurzoru finkatua eta finkatugabea.

Bizitegi-erabilerarako bezala, hiri-lurzoru finkatu gisa, lurzoru urbanizatua eta eraikia mugatu da. Bere garaian sistematikoki garatutako jarduera gisa, Errotatxuko poligonoa dago, gutxi gorabehera 34.000 m²-koa.

Lurzoru urbanizagarria.

Hirugarren sektoreko jarduera ekonomikoetarako, egungo Errotatxu industrialdearen beste aldean dagoen sektore bat mugatzea planteatzen da, jarduera berrietarako epe ertain-luzerako erreserba bat behar bezala antolatzeko. Honako hau da:

IZENA	AZALERA m²
Industria-sektoreak – S-M	
SM-01 MARTITURRI	126.381,16

Lurzoru urbanizaezina.

Nekazaritza- eta abeltzaintza-jardueraz eta natura-ingurunearekin zuzenean lotutako jarduerez gain (Nekazaritza eta Basozaintzako LPSaren erabilera-ereduari jarraikiz antolatzen dira), kirol- eta jolas-espazioak planteatzen dira, hala nola Galeako golf-zelaia.

Bateragarritasun-eremuak.

Bateragarritasun-eremu gisa, hiri-hutsuneak Berangoko mugan uztartzeko, hiru lurzoru-poltsaz osatutako espazio etena mugatu da hiri-egituren artean, eta azalera hau dute:

IZENA	AZALERA m²
Bateragarritze-planez antolatu beharreko eremuak – PC-M	
PC MIMENAGA	97.165,58

Bateragarritasun Plan batek definituko ditu bere egiturazko antolaketako parametroak.

4.3.- Ekipamendu-ereduaren hautaketa.

Sistema orokorrak.

Udalerria aztertu denean adierazi den bezala, Getxo, oro har, nahikoa hornituta dago ekipamenduei eta azpiegiturei dagokienez. Eredu orokorrari dagokionez, lurzoru urbanizagarriko sektore berriak modu egokian hornitzea proposatzen da.

Sistema lokalak.

Garapen berriko eremu bakoitzak legeak ezarritako toki-zuzkidurak izan beharko ditu gutxienez. Haren kuantifikazioa antolamenduaren justifikazio-memorian laburbiltzen da, eta araudi xehatuaren dagozkion fitxetan zehazten da.

Zuzkidurak egikaritzeko eremuak.

Honako hauek mugatzen dira:

IZENA	AZALERA m²
Zuzkidura-jarduketak, zuzkidurakoa - AD-E	
AD-E01 ALGORTA, 108 (TRINITARIAS IKASTETXEA)	2.382,44
AD-E05 GOBELA, 17 (DIVINO PASTOR IKASTETXEA)	1.361,60
AD-E06 ATXEKOLANDETA 1 (LEZAMA LEGUIZAMON JAUREGIA)	11.374,22
AD-E07 IBARRANGOA 1 (GASOLINDEGIA)	9.585,25
AD-E08 CARIDAD 2 (UGARTENA JATETXEA)	406,44
AD-E09 SANTA EUGENIA 25 (APARKALEKUA)	451,48
AD-E10 MAIDAGAN 45 (KOOPERATIBA)	1.303,41
AD-E11 BASAGOITI 61 Y 63 (ZUBIRI+ ETERNA)	336,59
AD-E12 CHOPOS 18 (JOLASETA KLUBA)	33.029,47
Zuzkidura publikoak egikaritzeko jarduketak - AEDP	
AEDP-SUC-A PASEO EL PUERTO, 29 (GUNE LIBREEN IREKIERA)	202,00
AEDP-SUC-C TXAKURSOLO, 10-12 (IGOGAILUA MAKALETA)	227,00
AEDP-SUC-D PARTICULAR DE IBARRA, 4 (IREKIERA)	92,39
AEDP-SUC-E PARTICULAR DE IBARRA, 5 (IREKIERA)	21,26
AEDP-SUC-F PADRE FELIX DE LA VIRGEN (IREKIERA)	1136,34
AEDP-SUC-G BASTIANTXUNA (HANDITZEA)	227,07
AEDP-SUC-H URGULL (IRTEERA HANDITZEA)	55,47
AEDP-SUC-I MAIDAGAN, 5 (HANDITZEA)	176,99

AEDP-SUC-J MAIDAGAN, 41 (HANDITZEA)	86,53
AEDP-SUC-L OLLARRETXE (MALAKATEA)	120,39
AEDP-SUC-M ZUBIA ZABALTZEA (ZUBILLETA)	62,23
AEDP-SNU-A LARRAÑAZUBI 12 (ZABORTEGIA HANDITU)	1.391,73
AEDP-SNU-B LARRAÑAZUBI 12 (ZABORTEGIA HANDITU)	4.141,92
AEDP-SNU-C LA PALMERA (FADURA HANDITZEA)	44.565,89
AEDP-SNU-D MUNARRIKOLANDA BERANGO (KALEA IREKITZEA)	206,43
Zuzkidura Publikoen Plan Bereziak	
PERU-01 PUERTO VIEJO	22.893,00
PERU-02 PLAZA DE LA ESTACIÓN	15.307,00
Zuzkidura Pribatuen Plan Berezia	
PE-EQ-01 TRINITARIOS	4.189,97

4.4.- Plangintza-proposamenaren bateragarritasuna aldameneko udalerriekin.

4.4.1.- Berango.

Udal-mugartearen ekialdean, Berangokoarekin, Kurtzen dauden eremu urbanizatuekiko topaketa aztertu da, eta Mimenagan, bide-korridorearen beste aldean, Bateragarritze-Plan bat izapidetzea aurreikusi da.

4.4.2.- Erandio.

Udalerriaren ekialdean, Erandiokin, Bolue inguruko ingurune naturalaren kategoriak bateragarri egiten dira.

4.4.3.- Leioa.

Hegoaldean, Leioarekin batera, planteamendu kontinuista egiten da, sendotze-maila handiko eremuak direlako.

4.4.4.- Portugalete.

Hegoaldean, Portugaletekin batera, itsasadarraren etena dela eta, ez da bateragarritasun-tentsiorik hautematen.

4.4.5.- Sopela.

Sopelarekin, mendebaldean eta kostaldeko lerroan, ez da bateragarritasun-tentsiorik aurreikusten, ez baita garapen berririk aurreikusten.

4. KAPITULUA.- HERRITARREN PARTE-HARTZE PROZEDURA.

1.- Herritarren parte-hartzearen planifikazioa.

1.1.- Parte-hartzearen egituraketa: hiritarren parte-hartzerako plana.

Plana idazteko prozesua hasi zenetik, herritarren parte-hartzea sustatzeko ekintzak antolatu ziren. Prozesu horretan parte hartu nahi zuen edonork parte har zezan, hainbat tresna garatu ziren, bai online, bai aurrez aurre.

1.2.- Parte-hartzea aurre-aurrerakin fasean.

Herritarren Partaidetzarako Programan (2012) zehaztutakoaren arabera, fase horretan parte-hartze publiko zabala garatu zen, irismen eta eduki desberdinekin (hitzaldiak, inkestak), eta Lantaldeak (Getxoko herritarren eta elkarteen taldea) funtsezko zeregina izan zuen.

Parte-hartze publikoari emandako garrantzia islatzen da Aurrerapeneko dokumentuko (2015) 4 aukera Lantaldearekin egindako lanen emaitza direla (L alternatibak); herritarren parte-hartzetik, halaber, beste bi proposamen atera ziren: bat Andra Marirentzat soilik (Andra Mari Gure Lurra elkarteak egina), eta bestea lurzoru urbanizaezinari buruzkoa soilik (Ingurumeneko Tokiko Foroak garatua); azkenik, talde teknikoak 3 aukera tekniko garatu zituen, bi aldaerekin (T eta T alternatibak).

2.- Aurrerakinaren jendaurreko erakustaldia.

2.1.- Aurrerakinaren eta bere dokumentu-osagarrien edukien jendaurreko erakustaldia.

Alkatetzaren 2525/2018 Dekretuaren bidez, Getxoko Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren Aurrerapena jendaurrean jartzea ebatzi zen. Ebazpen hori argitaratu ondoren (2018/06/27ko BAO, 123. zk.), dokumentua eta espedientea jendearen eskura jarri ziren, bai euskarri fisikoan, bai webgunearen bidez, eta inguruko udalei bidali zitzaien.

Izapide horretarako, idazketa-taldeak Eguneratze-Laburpen Exekutiboa dokumentua eta Ingurumen Jasangarritasunaren Txostenaren eranskin bat egin zituen, 2015eko dokumentu horiek eguneratzeko eta haien edukiaren laburpen bat eskaintzeko. Herritarrek errazago uler dezaten, laburpen-plano batzuetan laburbildu ziren aurrerapenaren edukia eta haren alternatibak (lantaldeko 4, aldaerak dituzten 3 teknika eta berariazko 2). Aldi berean, Aurrerapeneko funtsezko ideiak 10 gairen inguruan artikulatu ziren; horietako batzuek aldaketak izan zituzten alternatiben artean eta gehienek ideia komunak izan zituzten. Hona hemen 10 gaiak:

01. Lurralde- eta hiri-estrategia.
02. Natura-ingurunea eta paisaia.
03. Komunikazioak eta mugikortasuna.
04. Espazio publikoa eta berdeguneak.
05. Etxebizitza.
06. Jarduera ekonomikoak.
07. Ekipamenduak eta azpiegiturak.
08. Ondarea.
09. Ikuspegi inklusiboa.
10. Jasangarritasuna eta klima-aldaketa.

2.2.- Beste parte-hartze ekintza batzuk Aurrerakin fasean.

2018ko ekainaren 27tik urriaren 15era bitartean, herritarren zalantzak argitu ziren, bai partikularrak, bai orokorrak. Hala, idazketa-taldea eta udal-ordezkariak elkarrizketatu ziren hala eskatu zuten pertsonekin. Kontsulta partikularrak eraikitzeko aukerei edo lurzatien gaineko eraginei buruzkoak izan ziren batez ere, baita eraikinak ondare-katalogoan sartzeko eta akatsak zuzentzeko aukerei buruzkoak ere. Oro har,

udalerriaren ereduari buruzkoak izan ziren, batez ere lurzoru urbanizagarri eta urbanizaezinari eta haren inplikazioei buruzkoak.

Aldi berean, ekintza kolektibo batzuk egin ziren (informazio-saioak, tailerrak, udalerriko hainbat gunetan). Prozesua ez zen alternatiba zehatz bat aukeratzera bideratu, baizik eta proposatutako item edo gai bakoitza bere behar eta aukerekin aztertzera. Lan-esparrua aldez aurretik informazioa ematea eta ondoren parte hartzea izan zen, partaidetza informatua lortzeko helburuarekin. Parte hartzeko kanalak parte-hartzaileen ekarpenak jasotzera eta laburtzera bideratu ziren, plan berria aberasteko, edukiak eta proposamen posibleak kontrastatuz eta osatuz.

Informazio-saioetan eta partaidetza-saioetan aurrez aurre parte hartu zutenek prozesuaren balorazioa positiboa izan zen: % 83 ados daude HAPOa hobeto ulertzeko horien erabilgarritasunarekin, % 97 bideratzaileen argitasunarekin eta ulertzeko erraztasunarekin, % 90 parte-hartzaileen arteko errespetuarekin eta % 86 horrelako partaidetza-prozesuak gomendatzearekin.

Bestalde, Plana idatzi duen eta partaidetza-prozesua dinamizatu duen taldearen prozesuaren balorazioa oso positiboa da; Aurrerapenaren edukiei buruzko adostasun-maila jakinarazi, kontrastatu eta ikusarazteko hiru helburuak lortu ziren. Komunikazio- eta partaidetza-kanal desberdinei esker, ekarpen eta ikuspuntu ugari bildu ahal izan ziren.

2018ko abenduan, idazketa-taldeak parte-hartzearen laburpen-txosten bat egin zuen. Horretarako, webgune espezifiko hau gaitu zen: https://hapo-getxo.eus. Informazio gehiago Getxoko Udalaren web-orri instituzionalean dago eskuragarri: Getxo - Hirigintza-garapen iraunkorra - HAPO - Getxoko udalerriko Hiri Antolamenduko Plan Orokorra

3.- Aurkeztutako iradokizunen analisia eta erantzuna.

3.1.- Jasotako iradokizunak.

2018ko uztailaren 20tik urriaren 17ra, 130 iradokizun eta Aurrerapenaren 5 txosten jaso ziren, eta beste 5 iradokizun epez kanpo jaso ziren. Gehienak partikularrek egin zituzten, eta hainbat gairi buruzkoak ziren, gehienak interes pribatukoak; hala ere, udalerriaren ereduari eta interes orokorreko gaiei buruzko ekarpenak ere egin ziren.

Hona hemen erakunde eta instituzioetatik jasotako txostenak:

Zª	Data	Errgtro. Zª	Egilea
001	27/07/2018	22638	Bilboko Portuko Agintaritza
002	06/09/2018	25267	AESA
003	01/10/2018	28208	Garraio Azpiegituren Zuzendaritza E.J.
004	04/10/2018	29271	Ekonomiaren eta Lurraldearen Garapena BFA
005	15/10/2018	31645	Ingurumen Administrazioaren Zuzendaritza E.J.

3.2.- Iradokizunen erantzunei buruzko txostena.

Idazketa-taldeak 2019ko urtarrilean txostena egin zuen, jasotako iradokizun bakoitzari banakako erantzuna emanez. Iradokizun horiek gai partikularrei buruzkoak izan ziren, bai eta udalerriaren ereduari buruzkoak ere.

4.- Genero-ikuspegiaren ebaluazioa.

2019an zehar, genero-ikuspegia ebaluatzeko prozesua gauzatu zen, eta prozesu hori amaitzeko, azken txosten bat egin zen, 2019-08-08koa, datuak, elkarrizketak eta inkestak biltzeko prozesu baten emaitza dena, bai eta memoria bat ere, zentzu horretan izandako partaidetza-prozesuaren berri ematen duena.

5.- HAPOren hasierako onarpeneko faseko parte-hartzea.

5.1.- Hasierako onarpena baino aurreko ekintzak.

Bost informazio-bilera egin ziren aldez aurretik (2022-01-14, gobernu-taldearekin; 2022-01-21, talde politikoekin; 2022-01-28, teknikariekin; 2022-07-01, talde politikoekin; 2022-09-07, talde politikoekin), eta bat, 2022-09-14, informazio-batzordearekin.

5.2.- Aurkezpeneko saio irekiak.

Lau saio egin ziren, publiko orokorrari irekiak. Lehenengoa urriaren 20an egin zen, jendaurreko informazioaren hasieran, Muxikebarrin, 19:00etan, eta 118 pertsona bertaratu ziren (57 emakume eta 161 gizon). Hurrengoak RKEn egin ziren, azaroaren 3an, 19:00etan, eta 55 pertsona bertaratu ziren (22 emakume eta 33 gizon); Andra Mariko polikiroldegian, azaroaren 10ean, 19:00etan, 178 pertsona bertaratu ziren (76 emakume eta 102 gizon); eta Fadurako polikiroldegian, azaroaren 17an, 19:00etan, 105 pertsona (55 emakume eta 50 gizon) bertaratuz. Saioetan, Planaren edukia, onartzeko prozedura eta bertan parte hartzeko modua azaldu ziren, bertaratutakoen galderei erantzunez.

5.3.- Erakustaldiak.

Hiru erakusketa antolatu ziren dibulgazio-materialarekin, 2022ko urriaren 15etik 2023ko urtarrilaren 15era bitartean, RKEn, Andra Mariko kiroldegian eta Fadurako kiroldegian.

5.4.- Hiritarren arretarako karpak.

Lau karpa muntatu ziren, 11:00etatik 19:00etara, herritarrei arreta emateko 11:00etatik 13:00etara eta 17:00etatik 19:00etara, eta honako emaitza izan zuten Planaren edukia zabaltzeko:

Malakate	2022-12-12	26 pertsona (9 E, 17 G)
Geltokiko plaza	2022-12-13	38 pertsona (18 E, 20 G)
Bidezabal plaza	2022-12-14	31 pertsona (16 E, 15 G)
Eskolen plaza, Areeta	2022-12-15	20 pertsona (8 E, 12 G)

5.5.- Saioak hezkuntza-zentroetan.

Sei saio antolatu ziren hiru ikastetxetan. Saio horietan planaren edukia zabaldu zen, eta parte-hartzaileek planteatutako hainbat gairi erantzun zitzaien. Hona hemen parte-hartzea:

Ibaiondo BHIP	2022-12-02	47 ikasle (2 saio)
Getxo I (batxillerra)	2022-12-22	145 ikasle (3 saio)
Santísima Trinidad Ikastetxea	2023-02-06	55 ikasle (saio 1)

5.6.- Banakako elkarrizketak erredaktore-taldearekin.

Jendaurreko informazio-aldian, aldez aurretik hitzordua eskatuta, elkarrizketak egin ziren interesdunen eta erredakzio-taldeko kideen artean. 282 interesduni zegozkien 328 eskaera izapidetu ziren, eta, azkenean, 216 elkarrizketa egin ziren, eta horietako batzuk telefonoz egin ziren. Aurrez aurrekoak Fadurako kiroldegian egokitu ziren, eta gehienetan hainbat pertsona joaten ziren bertara hitzordu bakoitzeko. Elkarrizketetan, interesdunei informazioa eman zitzaien indarrean dagoen Planari buruz, Plan berriaren proposamenei buruz eta indarrean dagoen lurralde- eta sektore-araudiaren inplikazioei buruz.

Oro har, plangintza berriak bere lurzorurako edo eraikinetarako aurreikusten zuenari buruzko informazioa jasotzeko egin ziren kontsultak, edo, bestela, aztertu zituzten jarduketen parametroak aldatzeko, edo akatsen bat zegoela adierazteko, bai lurzoruren baten titulartasunari dagokionez, bai egin den mugaketari edo proposamenaren parametroei dagokienez.

5.7.- Dokumentua hedatzeko bideak.

HAPOren dokumentua, gainera, dibulgazio-ekintza hauen bidez eman da ezagutzera:

- Artikuluak Getxoberri udal-aldizkarian eta prentsa-oharrak.
- Berebizi antolatutako www.hapo-getxo.eus webgunean jartzea.

5.8.- Alegazioak.

Erakustaldiak iraun duen bitartean eta erakustalditik kanpo, hasierako onespenaren dokumentuari buruzko 1.987 idazki aurkeztu dira (1.968 epe barruan eta 19 epez kanpo). Bere azterketari eta erantzunari ekiterakoan, erredaktore-taldearen 2024ko apirileko txostenean islatzen denez, epe barruan aurkeztutakoak alegaziotzat hartu dira, eta epez kanpo aurkeztutakoak hirigintza-kontsultatzat, eta banakako erantzuna ere eman zaie.

Edukiaren eta aurkezteko unearen arabera, jasotako idazkiak honela banatzen dira:

- Epean aurkeztutako idazkiak: 1.968
- Epez kanpo aurkeztutako idazkiak: 19

Epe barruan aurkeztutako alegazioen ebazpen-proposamenaren arabera, prozesuak honako emaitza hau izan du:

- Alde informatutako alegazioak: 192
- Neurri batean alde informatutako alegazioak: 232
- Kontra informatutako alegazioak: 1.149
- Argiketa bat emanez informatutako alegazioak: 395

Epez kanpo aurkeztutako idazkien ebazpen-proposamenaren arabera, prozesuak honako emaitza hau izan du:

- Alde informatutako alegazioak: 6
- Neurri batean alde informatutako alegazioak: 10
- Kontra informatutako alegazioak: 3
- Argiketa bat emanez informatutako alegazioak: 0

Idazkietan azaldutako eta planteatutako gaiak askotarikoak dira, eta Planaren alderdi orokorrei eta espezifikoei buruzkoak. Laburpen gisa, honako gai hauek aipatu eta landu dira:

- Lurzoruaren sailkapenari buruzkoak.
- Plan Orokorrak emandako kalifikazio orokor eta xehatuari buruzkoak.
- Lurzoru urbanizaezineko erabilerei buruzkoak.
- Udalerriko gune berde eta ingurune naturalari buruzkoak.
- Hiri-lurzoruko erabilera xehatu eta beraien arteko bateragarritasunei buruzkoak.
- Gune libreen sistema orokorrei buruzkoak.
- Zuzkidura publikoei buruzkoak.
- Esparru publiko izatera pasa daitezkeen eremu pribatuei buruzkoak.
- Ekipamendu pribatuei buruzkoak.
- Aparkalekuari buruzkoak.
- Bizitegi-zenbaketari buruzkoak.

- Elkarlaneko etxebizitzari buruzkoak.
- Okupatu gabeko etxebizitzari buruzkoak.
- Aldez aurretik dauden eraikinetan etxebizitzak banatzeari buruzkoak.
- Plan Orokorrean programatutako jarduketei buruzkoak: jarduketa isolatuak, zuzkidura-jarduketak, jarduketa integratuak, zuzkidura publikoak egikaritzeko jarduketak eta garapen-plangintzara igorritako eremuak, hiri-lurzoruan (plan bereziak) edo lurzoru urbanizagarrian (plan partzialak), bereziki Zubilleta, Trinitarios, Martiturri, Andra Mari herriguneak, lurzoru urbanizagarriko sektoreak.
- Mimenaga eremuari buruzkoak.
- Portu Zaharra eremuari buruzkoak.
- Lur-zati pribatuetako gune libreetako eraikinei buruzkoak.
- Lur-zati pribatuen itxierari buruzkoak.
- Bidegorri eta landa-bide sarearen trazatu eta handitzeari buruzkoak.
- Gobela erreka eta bere uholde eta eragin guneari buruzkoak.
- Araudi orokorrean artikulu eta ezarritako xedapenei buruzkoak.
- Plan Orokorraren dokumentazio idatzi eta grafikoan egin beharreko zuzenketei buruz (toponimia, kaleen izenak, izendapenak, etab.).
- Kultura ondareari buruzkoak.
- Ingurumen Azterlan Estrategikoari buruzkoak.
- Udal Plangintzaren Aholku Batzordeari buruzkoak.
- Dokumentuaren tramitazio eta jendaurreko erakustaldiari buruzkoak.
- Dokumentua kontsultatzeko aukerari buruzkoak.

Getxo, 2026ko maiatza

Erredaktore-taldea,

UTE PGOU GETXO

PLANOEN ZERRENDA.

PLANOAREN IZENA		SERIE	MINUTAS	ESCALA DIN A-1	ESCALA DIN A-3
INFORMAZIO PLANOAK					
Udalerriaren kokapena		I-01	I-01	1/50.000	1/100.000
Topografikoa		I-02	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Berrikusten den HAPO		I-03	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Udalez gaindiko planeamendua		I-04	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Antolamendurako funtsezko elementuak		I-05	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Geologikoa		I-06	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Hidrologikoa		I-07	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Elementu interesgarriak: historiko eta paisjistikoak		I-08	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Instalazioak. Hornidura elektrikoa. Argiteri publikoa		I-09	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Instalazioak. Ur-hornidura		I-10	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Instalazioak. Saneamendua		I-11	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Instalazioak. Telekomunikazioak		I-12	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Ibilgailuen eta oinezkoen bideak		I-13	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Katastroa: lurzoru urbanizaezina		I-14	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Katastroa: hiri-lurzorua eta lurzoru urbanizagarria		I-15	C1-tik C11-tik	1/2.000	1/4.000
Egungo dentsitatea eta erabilera		I-16	C1-tik C11-tik	1/2.000	1/4.000
Trenbide-sistema orokorreko eremua eta mugaketa		I–17	Del E1 al E10	1/1.000	1/2.000
EGITURAZKO ANTOLAKETAKO PLANOAK					
Lurzoruaren sailkapena		OE-01	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Kategoriak: lurzoru urbanizaezina		OE-02	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Kalifikazio orokorra hiri-lurzoru eta lurzoru urbanizagarrian		OE-03	Del C1 al C-9	1/2.000	1/4.000
Areak eta sektoreak		OE-04	Del C1 al C-9	1/2.000	1/4.000
Egitura organikoa eta eredua		OE–05	A–01	1/10.000	1/20.000
ANTOLAKETA XEHATUKO PLANOAK					
Kategoriak: hiri-lurzorua		OP–01	C1-tik C–10-ra	1/2.000	1/4.000
Kalifikazio xehatua hiri-lurzoruan eta lurzoru urbanizagarria		OP–02	D1-tik D28-ra	1/1.000	1/2.000
Garapen eta egikaritzarako baldintzak hiri-lurzoruan eta lurzoru urbanizagarrian		OP–03	D1-tik D28-ra	1/1.000	1/2.000
BALDINTZATZAILE GAINJARRIEN PLANOAK					
Baldintzatzaile gainjarriak 01 Arrisku naturalei buruzkoak		CS-01	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Baldintzatzaile gainjarriak 02 Klima-aldaketari buruzkoak, lehorreko habitatak, sutea eta arriskua kostaldean		CS-02	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Baldintzatzaile gainjarriak 03 Klima-aldaketari buruzkoak, euri-uholdeak		CS-03		1/80.000	1/160.000
Baldintzatzaile gainjarriak 04 Klima-aldaketari buruzkoak, itsasgorak eragindako uholdeak		CS-04		1/80.000	1/160.000
Baldintzatzaile gainjarriak 05 Klima-aldaketari buruzkoak, bero-boladak		CS-05		1/80.000	1/160.000
Baldintzatzaile gainjarriak 06 Azpiegitura berdea eta katalogatutako espazio natural garrantzitsuak		CS-06	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Baldintzatzaile gainjarriak 07 Paisaia, ibilbideak eta fauna mehatxatua		CS-07	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Baldintzatzaile gainjarriak 08 Geologia interesdun guneak, ibaiak eta errekak LPS, potentzialki kutsatutako lurzoruak		CS-08	B–1 B–2 B–3	1/5.000	1/10.000
Baldintzatzaile gainjarriak 09 Aeronautikako afekzio eremua	Aireontzi-, irrati-elektrika- eta aerodromo-eragiketengatiko zortasuna	CS-09.1	A–01	EG	EG
	Zortasun erradioelektrikoak, aerodromokoak eta aerosorgailuen bidezkoak	CS-09.2	A–01	EG	EG
Baldintzatzaile gainjarriak 10 Eragin akustikoa: zarataren mapa estrategikoa		CS-10.1-2-3	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Baldintzatzaile gainjarriak 11 Eragin akustikoa: inpaktu akustikoaren azterketa		CS–11.1-2-3	B–1 B–2 B–3	1/5.000	1/10.000
Baldintzatzaile gainjarriak 12 Eragin akustikoa: babes akustiko bereziaren eremuak eta akustika eta bibrazio zortasun-eremuak		CS-12	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Baldintzatzaile gainjarriak 13 Eragin akustikoa: zonifikazio akustikoa		CS–13	B–1 B–2 B–3	1/5.000	1/10.000
Baldintzatzaile gainjarriak 14 Azpiegituren babesa		CS–14	B–1 B–2 B–3	1/5.000	1/10.000
ONDARE ARKITEKTONIKOA					
Ondare arkitektonikoa		CP-01	C1-tik C-12-ra	1/2.000	1/4.000

HIRI-AZPIEGITURA ETA ZERBITZUAK				
Ur-hornidura	IF-01	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Saneamendua	IF-02	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Hornidura elektrikoa; argiteria publikoa	IF-03	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000
Telekomunikazioak	IF-04	B-1 B-2 B-3	1/5.000	1/10.000